

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564)

ส่วนที่ 1

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดจันทบุรี

บทนำ

จังหวัดจันทบุรีเริ่มมีการตั้งเมืองครั้งแรกที่บริเวณหน้าเขาสระบาป ชนพื้นเมืองกลุ่มแรก ที่เรียกว่า "ชาวช่อง" เข้ามาตั้งรกรากในราวพุทธศตวรรษที่ 18 ซึ่งปัจจุบันผู้ที่สืบเชื้อสายชาวช่องดั้งเดิมส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่บ้านคลองพลู อำเภochaคิชฌกูฏ ในปี พ.ศ. 2200 จึงได้ย้ายมาสร้างเมืองใหม่ที่บ้านลุ่ม ซึ่งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจันทบุรี หลังจากกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า จันทบุรีเป็นเมืองที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเมื่อครั้งยังเป็นพระยาวชิรปราการได้นำกำลังพลตีฝ่าวงล้อมพม่าออกมาทางทิศตะวันออก และยึดเมืองจันทบุรีไว้เป็นเวลา 5 เดือน เพื่อเป็นแหล่งสะสมเสบียงอาหารและลิ้มพล ก่อนนำกำลังพลกลับไปกอบกู้กรุงศรีอยุธยาในปี พ.ศ. 2310

ต่อมา พ.ศ. 2436 ฝรั่งเศสได้เข้ามายึดครองเมืองจันทบุรีไว้นานถึง 11 ปี จนไทยต้องยอมยกดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงให้กับฝรั่งเศสเพื่อแลกเมืองจันทบุรีกลับมาคืนมา จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2476 ได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินขึ้นใหม่ เมืองจันทบุรีจึงมีฐานะเป็นจังหวัดจนถึงปัจจุบัน

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ลักษณะทางกายภาพ

1) ที่ตั้ง

จังหวัดจันทบุรีตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 12 - 13 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 101 - 102 องศาตะวันออก ระยะทางห่างจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทาง (สายใหม่) ประมาณ 239 กิโลเมตร

อาณาเขตจังหวัดจันทบุรีมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ

ติดต่อกับจังหวัดชลบุรี และฉะเชิงเทรา

และสระแก้ว

ทิศใต้

ติดต่อจังหวัดตราดและอ่าวไทย

ทิศตะวันออก

ติดต่อจังหวัดตราด และประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันตก

ติดต่อจังหวัดระยอง และอ่าวไทย

แนวเขตติดต่อกับราชอาณาจักรกัมพูชาประมาณ ๘๖ กิโลเมตรและมีแนวชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๘๗ กิโลเมตร

2) ขนาดพื้นที่

พื้นที่จังหวัด

จำนวน 6,338 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,961,250 ไร่ คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 16.63 ของภาคตะวันออก และร้อยละ 1.8 ของประเทศ

3) สภาพภูมิประเทศ

3.1) ป่าไม้ ภูเขา และเนินสูง

เป็นลักษณะของภูมิประเทศด้านเหนือและตะวันออกของจังหวัด ได้แก่ เขตอำเภอแก่งหางแมว อำเภอท่าใหม่ อำเภอมะขาม อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน และตอนบนของอำเภอขลุง บริเวณดังกล่าวเป็นเขตป่าสงวน เขตอุทยานแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และพื้นที่การเกษตรปลูกสวนผลไม้ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง เป็นต้น

3.2) ที่ราบสลับภูเขา อยู่ตอนกลางของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอเขาคิชฌกูฏ ตอนบนของอำเภอท่าใหม่ อำเภอขลุง และตอนบนของอำเภอแหลมสิงห์ พื้นที่แหล่งน้ำที่ใช้ทำสวนผลไม้

3.3) ที่ราบฝั่งทะเล ได้แก่ พื้นที่อำเภอนายายอาม ตอนล่างของอำเภอท่าใหม่ อำเภอแหลมสิงห์ และอำเภอขลุง มีลักษณะเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลสลับด้วยเนินเขา เป็นบริเวณป่าชายเลน

4) แม่น้ำที่สำคัญ

จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดชายฝั่งทะเล

จึงมีแม่น้ำลำธารสายต่างๆ หลายสาย

ซึ่งมีทิศทางการไหลของน้ำจากเหนือลงใต้เป็นส่วนใหญ่ ประกอบด้วย

1 . แม่น้ำ พัง ร า ด

เป็นลำน้ำกั้นพรมแดนระหว่างจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดระยอง
แม่น้ำ พัง ร า ด เป็น ลำ น้ำ สาย สั้น ๆ

ความยาวจากต้นกำเนิดของลำน้ำเขาวงศ์ถึงปากแม่น้ำพังราด ทั้งสิ้น 30 – 50 กิโลเมตร ลำน้ำตอนต้นเกิดจากคลองเขาวงศ์ คลองนายายอาม นอกจากนี้ยังมีคลองห้วยหิน และคลองห้วยเตย ซึ่งกำเนิดจากเขาทะเลลาย ไหลลงสู่คลองนายายอามและต่อเนื่องเป็นลำน้ำพังราดในที่สุด

2 . แม่ น้ำ ำ ว ง โ ต น ด
กำเนิดจากเนินเขาบริเวณเขตติดต่อระหว่างอำเภอกาโหล จังหวัดจันทบุรี อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว และอำเภอสนาบชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ คือ คลองโตนด และคลองประแกต

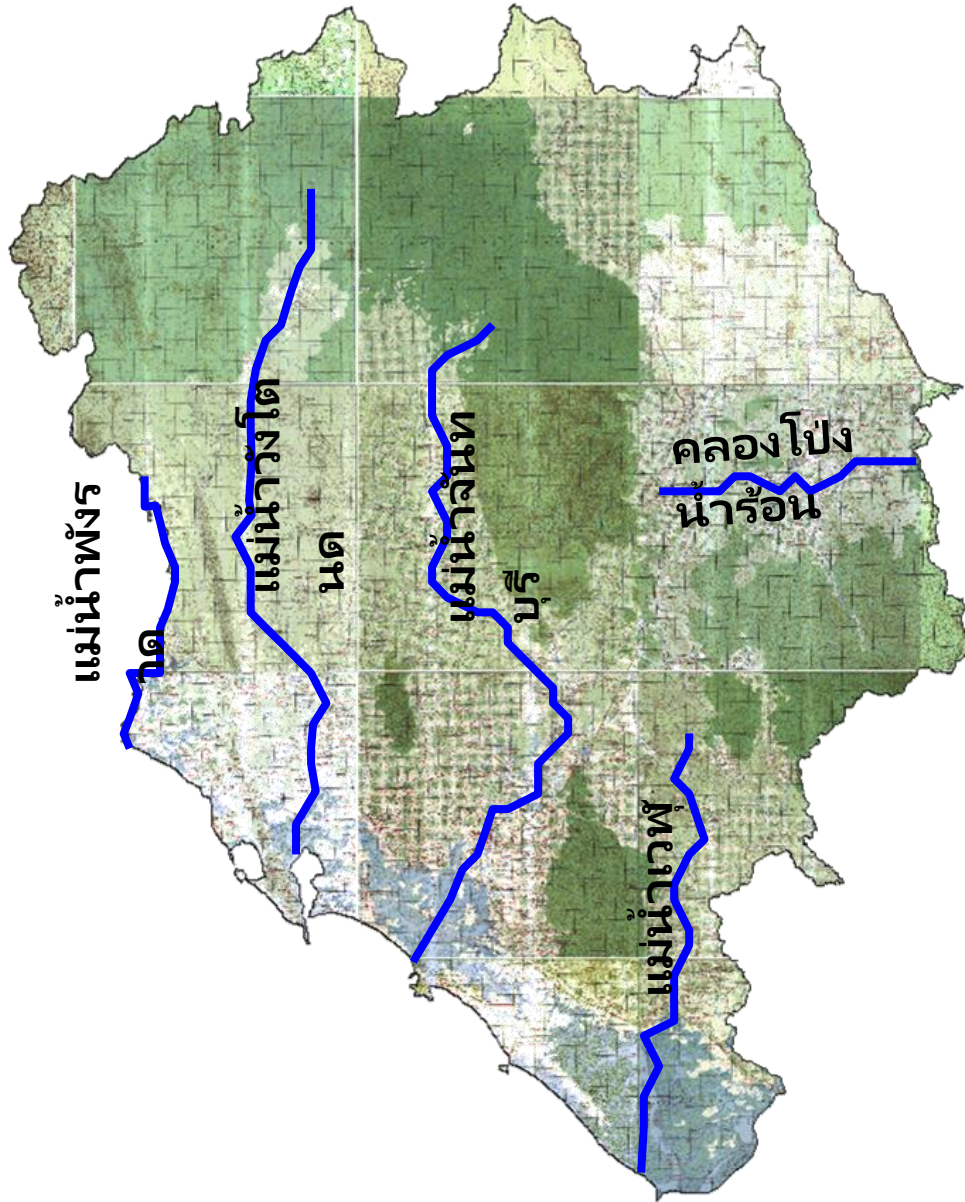
3. แม่ น้ำ จัน ทบุรี
เป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญที่สุดของจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วยแม่น้ำสาขาที่สำคัญ คือ คลองตารอง และคลองตาหลิว นอกจากนี้ยังมีคลองทุ่งเพล (คลองปรือ หรือคลองพยาธิ) ไหลลงมารวมกับแม่น้ำจันทบุรีที่ตอนใต้ของวัดพญาล้าง ผ่านตัวเมืองจันทบุรีออกปากแม่น้ำที่อำเภอแหลมสิงห์ รวมความยาวทั้งสิ้น 123 กิโลเมตร

4 . แม่ น้ำ เว พุ ก ำ นั ด จ ำ ก ค ล อ ง ข ว ำ ง
ซึ่งเกิดจากหุบเขาชะอมและเขาทุ่งสะพานหิน ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอมะขามทางตะวันออก 10 กิโลเมตร แม่น้ำเวพุ ความยาวทั้งสิ้น 87.5 กิโลเมตร

5 . ล ำ น ำ โ ต น เ ล ส ำ ป
ไหลจากอำเภอโป่งน้ำร้อนลงสู่ที่ราบราชอาณาจักรกัมพูชาจากทางทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออก

ภาพที่ 1-1

แสดงแม่น้ำที่มีความสำคัญของจังหวัดจันทบุรี

ที่มา : โครงการชลประทานจันทบุรี

ต ร ร ง ที่ 1 -2

แสดงแหล่งเก็บกักน้ำสำคัญของจังหวัดจันทบุรี

ลำดับ	ชื่อโครงการ	สถานที่ตั้ง			ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	ระยะเวลาก่อสร้าง (พ.ศ.)	
		หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ		เริ่ม	เสร็จ
1	โครงการคลองวังโตนด	-	ท่าใหม่	ท่าใหม่	10.80	2525	2530

2	ฝายยางจันทบุรี	6	จันทนิมิต	เมือง	4.20	2530	2
3	อ่างเก็บน้ำคลองศาลทราย	3	คลองพลู	เขาคิชฌกูฏ	10.00	2537	2
4	อ่างเก็บน้ำบ้านพลวง	4	พลวง	เขาคิชฌกูฏ	80.00	2525	2
5	อ่างเก็บน้ำเขื่อนศิรีธาร	6	ปฎี	มะขาม	76.00	2534	2
6	ฝายท่าระม้า	-	ท่าหลวง	มะขาม	0.83	2546	2
7	อ่างเก็บน้ำคลองบอน	4	หนองตาคง	โป่งน้ำร้อน	2.50	2528	2
8	อ่างเก็บน้ำคลองพระพุทธ	5	ทับไทร	โป่งน้ำร้อน	70.51	2542	2
					254.84		

5) ภูมิอากาศ

เป็นแบบมรสุมเมืองร้อน (Tropical Monsoon Climate) อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 36.0 องศาเซลเซียส มีฝนตกชุก ภูมิอากาศแบ่งออกได้เป็น 2 ฤดู คือ ฤดูฝน (wet season) และฤดูแล้ง (dry season) ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 2,721 มม. ต่อปี เนื่องจากพื้นที่ติดกับอ่าวไทยทำให้ได้รับอิทธิพลทั้งลมมรสุมจากทะเลจีนใต้ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนตุลาคม หลังจากนั้นจะได้รับอิทธิพลความกดอากาศสูงที่พัดผ่านจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มเข้าสู่ฤดูหนาว ทำให้อากาศหนาวเย็นเป็นช่วงระยะสั้นๆ ตั้งแต่ช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมกราคม ส่วนฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม

ตารางที่ 1-1

สถิติปริมาณน้ำฝน ณ สถานีอุตุนิยมวิทยา จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2546-2558

ปี พ.ศ.	ฝนรวม (มิลลิเมตร)	จำนวนวัน ฝนตก (วัน)	ฝนสูงสุด (มิลลิเมตร)
2546	2,472.9	163	102.0
2547	2,988.8	149	146.6
2548	2,891.1	175	133.1
2549	3,910.5	166	273.0
2550	3,434.9	180	199.4
2551	3,452.4	189	135.0

2552	3,099.1	165	123.4
2553	2,856.0	163	139.6
2554	3,316.7	175	221.2
2555	2,545.7	181	103.6
2556	3,711.2	178	394.9
2557	2,768.7	159	141.5
2558	2,721.4	157	197.1

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตารางที่ 1-2

สถิติอุณหภูมิ ณ สถานีอุตุนิยมวิทยา จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2546-2558

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิต่ำสุด
2546	36.6	17.4
2547	36.4	18.1
2548	36.0	16.4
2549	36.8	17.5
2550	35.7	16.5
2551	35.4	17.9
2552	36.2	16.1
2553	36.6	19.7
2554	35.7	18.0
2555	36.0	20.8
2556	37.4	17.4
2557	36.4	15.1
2558	36.0	18.2

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

6) การใช้ที่ดิน

ลักษณะการใช้ที่ดินจังหวัดจันทบุรี แบ่งตามสภาพภูมิศาสตร์ได้เป็น 3 ลักษณะพื้นที่ ดังนี้

(1) พื้นที่ตอนบน ประกอบด้วย พื้นที่ของอำเภอแก่งหางแมว อำเภอท่าใหม่ อำเภอมะขาม อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอเขาคิชฌกูฏ และตอนบนของอำเภอขลุง ซึ่งสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขา

ป่าไม้ สลับด้วยที่ราบเชิงเขา และที่ราบระหว่างภูเขา ใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชไร่
เข ต ป ำ ส ง ว น ใ ม้ ยั น ตั น แ ล ะ
ไม้ผลสลับกัน

(2) พื้ น ที่ ต อ น ก ล า ง ป ร ะ ก อ บ ดั ว ย
พื้นที่ฝั่งเหนือและใต้ของทางหลวงสายบางนา-ตราด (สุขุมวิท)
ในเขตอำเภอท่าใหม่ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอขลุง
แ ล ะ ต อ น บ น ข อ ง อ ำ เภ อ แ ห ล ม สິ ง ห์
ซึ่งสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบมีภูเขาสลับบ้างเล็กน้อย
ใช้ประโยชน์ในการทำสวนผลไม้ สวนยางพารา และการค้าขาย

(3) พื้ น ที่ ต อ น ล ำ ง ป ร ะ ก อ บ ดั ว ย
พื้นที่ตอนล่างของอำเภอนายายอาม อำเภอท่าใหม่ อำเภอเมืองจันทบุรี
อ ำ เภ อ ข ลุง แ ล ะ อ ำ เภ อ แ ห ล ม สິ ง ห์ ก่ อ บ หั ง ห ม ด
ซึ่งสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบใกล้ชายฝั่งทะเลสลับด้วยภูเขาขนาดย่อม
และป่าชายเลนใช้ประโยชน์ในการทำนา ปลูกไม้ยืนต้น ทำสวนผลไม้
ทำการประมงและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง

ในปี ๒๕๕๖ การใช้ที่ดินของจังหวัดจันทบุรี
สามารถแยกตามประเภทสภาพการใช้ที่ดินออกเป็นพื้นที่เกษตรกรรม
๓,๘๓๕,๘๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๒ รองลงมาเป็นพื้นที่ป่าไม้ ๑,๓๔๘,๕๔๔
ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๔ พื้นที่เบ็ดเตล็ด ๑๒๗,๑๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๐
พื้ น ที่ น้ ำ ๑ ๒ ๗ , ๑ ๐ ๐ ไร่ คิ ด เ ปื น
ร้อยละ ๓.๒๑ และพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ๑๒๕,๓๗๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ
๓.๑๘ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ปี ๒๕๕๖)

๑.๒ ข้อมูลการปกครองและประชากร

1.2.1 การปกครอง แบ่งออกเป็น 10 อำเภอ 76 ตำบล 731
หมู่บ้าน 33 ชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 82 แห่ง ประกอบด้วย
องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 5 แห่ง เทศบาลตำบล 42 แห่ง
และองค์การบริหารส่วนตำบล 34 แห่ง

ตารางที่ 1-3 แสดงการปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
๑	เมืองจันทบุรี	11	๙8	๑	๓	๗	๔
๒	ขลุง	๑2	๙๐	-	๑	๖	๕
๓	ท่าใหม่	๑4	๑๒๔	-	๑	๕	๗
๔	โป่งน้ำร้อน	๕	๔๗	-	-	๔	๒
๕	มะขาม	๖	๕๙	-	-	๗	-
๖	แหลมสิงห์	๗	๖๕	-	-	๒	๔
๗	สอยดาว	๕	๗๐	-	-	๒	๔
๘	แก่งหางแมว	๕	66	-	-	๑	๔
๙	นายายอาม	๖	67	-	-	๓	๔
๑๐	เขาคิชฌกูฏ	๕	45	-	-	๕	-
รวม ๑๐ อำเภอ		๗6	731	๑	๕	๔๒	๓๔

ที่มา : กรมการปกครองและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน ๒๕๕8

1.2.2 ประชากร

ปี 2559 (มีนาคม 2559) จังหวัดจันทบุรีมีจำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น 531,316 คน เป็นชาย 260,680 คน เป็นหญิง 270,636 คน

ตารางที่ 1-4 ประชากรจังหวัดจันทบุรี

ที่	อำเภอ	ประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน	ขนาดของครัวเรือน	พื้นที่ (ตร.กม.)	ความหนาแน่นประชากร/ (ตร.กม.)
		รวม	ชาย	หญิง				
๑	เมืองจันทบุรี	127,731	60,710	67,021	65,156	1.96	๒๕๓.๐๙๓	504.68
๒	ขลุง	56,703	27,784	28,919	21,729	2.61	๗๕๖.๐๓๘	75.00
๓	ท่าใหม่	71,054	34,349	36,705	26,505	2.68	๖๑๒.๘๐๐	115.95
๔	โป่งน้ำร้อน	43,964	22,799	21,165	16,736	2.63	๙๙๗.๒๙	44.08
๕	มะขาม	31,551	15,662	15,889	12,962	2.43	๕๔๗.๓๓๒	57.65
๖	แหลมสิงห์	30,520	14,808	15,712	11,197	2.73	๑๙๑	159.79

๗	สอยดาว	65,578	33,048	32,530	25,537	2.57	๗๗๐.๙๕	85.06
๘	แก่งหางแมว	41,673	21,005	20,668	18,971	2.20	๑๑๕๔.๐๘	36.11
๙	นายายอาม	33,912	16,475	17,437	12,920	2.62	๓๐๖.๐๑๗	110.82
๑๐	เขาคิชฌกูฏ	28,630	14,040	14,590	12,199	2.35	๘๗๗.๗๐	32.62
รวม		531,316	260,680	270,636	223,912	๒.๔๑	6,466.30	82.17

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

1.3 ลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม

๑. จำนวนและ สัดส่วนประชากรในเมืองและในชนบท
 ประชากรในเมือง ๑๐๙,๓๒๐ คน ประชากรในชนบท ๒๙๙,๖๕๙ คน
 ประชากรในเมืองส่วนใหญ่ อยู่ในพื้นที่เทศบาลเมืองจันทบุรี เทศบาลเมืองจันทนิมิต เทศบาลเมืองท่าช้าง เทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ เทศบาลตำบลเกาะขวาง อำเภอเมืองจันทบุรี เทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง เทศบาลตำบลห้วยช้าง เทศบาลตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว

๒. การนับถือศาสนา ศาสนสถาน

ในปี พ.ศ. 2558 จังหวัดจันทบุรี มีผู้นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 3 0 0 , 7 6 2 คน คิดเป็นร้อยละ 98.58 รองลงมา นับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 4,096 คน คิดเป็นร้อยละ 1.34 และนับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 195 คน และศาสนสถาน จำนวน 501 แห่ง จำแนกเป็น วัด 243 แห่ง สำนักสงฆ์ 126 แห่ง ที่พักสงฆ์ 132 แห่ง โบสถ์คริสต์ 9 แห่ง และมัสยิด 1 แห่ง

๑.4 โครงสร้างพื้นฐานและการเข้าถึงบริการ

๑.4.๑ การคมนาคมและขนส่ง และการเชื่อมโยง

การเดินทางสู่จังหวัดจันทบุรีมีความสะดวกสบาย มีเส้นทางคมนาคมทั้งทางบก และทางอากาศ ตลอดจนทางน้ำ ดังนี้

๑) ระบบโครงข่ายถนน
 มีเส้นทางในการเดินทางเข้าสู่จังหวัดจันทบุรี ดังนี้

- เส้นทางสายกรุงเทพฯ – ชลบุรี – พัทยา – บ้านฉาง – ระยอง – จันทบุรี โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 3 ระยะทางประมาณ 291 กิโลเมตร
- เส้นทางสายกรุงเทพฯ - ชลบุรี – ศรีราชา – บ้านฉาง – ระยอง – จันทบุรี ระยะทาง 254 กิโลเมตร
- เส้นทางสายกรุงเทพฯ – ชลบุรี – แกลง – จันทบุรี ระยะทาง 245 กิโลเมตร
- ทางหลวงพิเศษ (motorway) เริ่มต้นที่ถนนศรีนครินทร์ สิ้นสุดที่เมืองพัทยา ระยะทาง 248 กิโลเมตร
เส้นทางยุทธศาสตร์เชื่อมระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านจังหวัดปราจีนบุรี สระแก้ว เข้าสู่อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม และอำเภอเมืองจันทบุรี
- เส้นทางจันทบุรี – ตราด ระยะทาง 78 กิโลเมตร
- เส้นทางจันทบุรี – ระยอง ระยะทาง 103 กิโลเมตร
- เส้นทางจันทบุรี – ชลบุรี ระยะทาง 155 กิโลเมตร
- เส้นทางจันทบุรี – สระแก้ว ระยะทาง 169 กิโลเมตร
- เส้นทางจันทบุรี – ปราจีนบุรี ระยะทาง 269 กิโลเมตร
- เส้นทางจันทบุรี – นครราชสีมา ระยะทาง 352 กิโลเมตร
- เส้นทางจันทบุรี – บุรีรัมย์ ระยะทาง 441 กิโลเมตร

๒) การขนส่งทางอากาศ

เดินทางไปยังสนามบินจังหวัดตราด และสนามบินตำบลเขาหัว
อำเภอท่าใหม่ ซึ่งเป็นสนามบินที่ใช้ในราชการทหาร

๓) การขนส่งทางทางน้ำ

ในอดีตใช้การคมนาคมทางน้ำเป็นหลักโดยใช้ท่าเทียบเรือท่า
แฉลบ ตำบลบางกะจะ อำเภอเมือง แต่ต่อมามีปัญหาเรื่องสันทรายในร่องน้ำ
และในปัจจุบันจังหวัดกำลังปรับปรุงท่าเรือแหลมสิงห์ ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์
เป็นท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยวและการขนส่งสินค้า

๑.4.๒ ระบบสาธารณูปโภค

๑) การไฟฟ้า

จังหวัดจันทบุรีมีปริมาณพลังไฟฟ้าเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีสถานีจ่ายกระแสไฟฟ้าจำนวน 5 แห่ง สามารถจ่ายพลังไฟฟ้าได้สูงสุดจำนวน 270 เมกกะวัตต์ จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้แล้วรวม 719 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 99.86 ของหมู่บ้านทั้งหมด จากการพัฒนาทางเศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรี มีการใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นทุกปี โดยสถานการณ์จ่ายไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรี ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2556

- จำนวนครัวเรือนจังหวัดจันทบุรี 210,419 ครัวเรือน
- จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ 203,906 ครัวเรือน
- จำนวนครัวเรือนที่ติดตั้ง โฮมโซลาร์เซลล์ 3,316 ครัวเรือน
- จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ 3,197 ครัวเรือน

ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ คิดเป็น 98.96 % ของครัวเรือนทั้งหมด

สถิติผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
จำแนกตามประเภทผู้ใช้
จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2556 – 2558

ประเภทผู้ใช้	2556 (2013)	2557 (2014)	2558 (2015)
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	211,712	219,268	225,779
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (กิโลวัตต์-ชั่วโมง)	1,007,752,771	1,052,536,123	1,103,875,747
บ้านอยู่อาศัย	409,490,287	432,626,283	463,500,726
กิจการขนาดเล็ก	146,079,892	150,576,011	157,909,028
กิจการขนาดกลาง	227,233,261	236,113,428	234,832,604
กิจการขนาดใหญ่	197,478,716	203,408,923	214,619,573
อื่นๆ	27,470,615	29,811,478	33,013,816

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

๒) การประปา

จังหวัดจันทบุรีให้บริการน้ำประปาในจังหวัดเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ณ ปี 2558 จำนวนผู้ใช้น้ำประปา 55,003 ราย กำลังผลิตที่ใช้งาน 43,600 ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำผลิตจริง 18,001,485 ลบ.ม. ปริมาณน้ำจำหน่าย 13,416,617 ลบ.ม. อำเภอที่ให้บริการประชาชนได้ทั่วคร้วเรือน มีจำนวน 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอท่าใหม่ อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอมะขาม และอำเภอสอยดาว โดยอำเภอที่ให้บริการน้ำประปาน้อยที่สุด คือ อำเภอแก่งหางแมว

สถิติผู้ใช้น้ำ ปริมาณการผลิต และการจำหน่าย
ของการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดจันทบุรี ปีงบประมาณ 2556 – 2558

รายการ	2556 (2013)	2557 (2014)	2558 (2015)
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	51,416	53,478	55,003
ปริมาณน้ำผลิตจริง (ลูกบาศก์เมตร)	19,249,531	19,157,035	18,001,485
ปริมาณน้ำขาย (ลูกบาศก์เมตร)	13,032,505	13,122,976	13,416,617

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค

๓) โทรศัพท์

จำนวนเลขหมายโทรศัพท์ที่สามารถให้เขาได้ในปัจจุบัน
จ ำ น ว น 1 , 0 0 0 เล ข ห ม า ย
และจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ที่เขาใช้บริการในปัจจุบัน จำนวน 394
เลขหมาย (ที่มา: สำนักงานบริการลูกค้า กสท.จันทบุรี วันที่ 18 ก.ค. 2555)

จ ำ น ว น 1 , 0 0 0 เล ข ห ม า ย
มีการให้บริการโทรศัพท์โดยอำเภอเมืองมีการให้บริการมากที่สุด รองลงมาคือ
อ ำ เภ อ แ ล ห ม ส ิง ห์ ท ำ ไ ห ม แ ล ะ ม ะ ข ำ ม
โดยอำเภอแก่งหางแมวมมีการให้บริการน้อยที่สุด

๑.5 ข้อมูลเศรษฐกิจ

ใน ปี ๒ ๕ ๕ 7 เศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรี
ขึ้น อยู่ กับ ภาค เกษตร เป็น หลัก
เนื่องจากมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดอยู่ในภาคเกษตร 62,764 ล้านบาท

คิดเป็นร้อยละ 60.23 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด ภาคนอกเกษตรมีมูลค่า 41,439 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 39.77 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด

จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จังหวัดจันทบุรีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด 104,204 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.79 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ (13,132,241 ล้านบาท) อัตราการเจริญเติบโต (ปี ๒๕๕6 – ๒๕๕7) จากปี พ.ศ. ๒๕๕6 จำนวน ๑๐๐,207 ล้านบาท เป็นจำนวน 104,204 ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕7 หรือเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 3.98 โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในภาคเกษตร ผลิตภัณฑ์มวลรวมเพิ่มขึ้น จำนวน 2,694 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.48 ขณะที่ภาคนอกเกษตรเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จำนวน 1,301 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.24 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดต่อคนเท่ากับ 200,699 บาทต่อคนต่อปี สูงกว่าประเทศ (195,995 บาท)

๑.6 บริการพื้นฐานด้านสังคม

๑.6.๑ การศึกษา

ในปี พ.ศ. 2526 จังหวัดจันทบุรีมีสถานศึกษา รวม 256 แห่ง แยกเป็นในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 219 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 22 แห่ง สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น จำนวน 9 แห่ง และอื่น ๆ จำนวน 6 แห่ง นักเรียนรวม 94,232 คน แยกเป็นระดับก่อนประถมศึกษา 14,288 คน ระดับประถมศึกษา 41,511 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 23,717 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 14,716 คน สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกและมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี

๑.6.๒ การสาธารณสุข

1) สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ

จังหวัดจันทบุรี มีโรงพยาบาลศูนย์ 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลพระปกเกล้า (ระดับ A) มีโรงพยาบาลชุมชน 11 แห่ง (อำเภอท่าใหม่ มี 3 รพ.คือ รพ.ท่าใหม่ รพ.สองพี่น้อง และ รพ.เขาสุกิม) สถานีอนามัยหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 105 แห่ง

ตารางที่ 1-5 แสดงจำนวน

และประเภทสถานบริการภาครัฐจังหวัดจันทบุรี จำแนกรายอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	โรงพยาบาลประจำจังหวัด(รพศ.) (แห่ง)	โรงพยาบาลชุมชน(รพช.) (แห่ง)	ระดับ	สสอ. (แห่ง)	สอ./รพ.สต. (แห่ง)
1	เมือง	1	0	A	1	13
2	ขลุง		1	F1	1	15
3	ท่าใหม่		3	F2	1	17
4	โป่งน้ำร้อน		1	F2	1	8
5	มะขาม		1	F1	1	10
6	แหลมสิงห์		1	F2	1	7
7	สอยดาว		1	M2	1	11
8	แก่งหางแมว		1	F2	1	11
9	นายายอาม		1	F1	1	7
10	เขาคิชฌกูฏ		1	F2	1	6
รวม		1	11	11	10	105

ที่มา:กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข ข้อมูล ณ 31 พฤษภาคม 2559

2) สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน

ประกอบด้วยโรงพยาบาลเอกชน 2 แห่ง
 สถานพยาบาลไม่มีเตียงแผนปัจจุบันสาขาเวชกรรมชั้น 1 จำนวน 64 แห่ง
 สถานผดุงครรภ์ไม่มีเตียงชั้น 1 จำนวน 56 แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบัน
 จำนวน 104 แห่ง ร้านขายยาแผนโบราณ จำนวน 20 แห่ง
 และคลินิกแพทย์แผนไทย จำนวน 1 แห่ง

ตารางที่ 1-6 จำนวนสถานพยาบาล/คลินิกเอกชน รายอำเภอ ปี 2558

อำเภอ	สถานพยาบาล ไม่มีเตียงฯ แผนปัจจุบัน			สถานผดุงครรภ์ ไม่มีเตียง		คลินิกแ พทย์ แผนไท ย
	เวชกร รมชั้น หนึ่ง	ทันตกรร มชั้นหนึ ง	กายภา พบำบัด	ชั้น 1	ชั้น 2	
เมืองจันทบุรี	52	23	2	6	2	8
ขลุง	4			7		2
ท่าใหม่	2	2		6		
โป่งน้ำร้อน				6		
มะขาม				2		
แหลมสิงห์	2			13		
สอยดาว	3	1		8		
แก่งหางแมว			1	3	1	
นายายอาม	1			3	1	1
เขาคิชฌกูฏ				2		
ยอดรวม	64	26	3	56	4	11

ที่มา : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2558

ตารางที่ 1-7 จำนวนร้านขายยา รายอำเภอ ปี 2558

อำเภอ	แผนปัจ จุบัน	แผนปัจจุ บัน (บรรจุเส ร็จ)	แผนปัจจุ บัน (บรรจุเส ร็จสำหรับ สัตว์)	แผน โบราณ	วัตถุออ กฤทธิ์ป ระเภท 3 หรือ 4	คลินิกแ พทย์ แผนไท ย	ผลิตยา แผน โบราณ
เมืองจันทบุรี	57	5	2	9	2	1	8
ขลุง	4	3		1			1
ท่าใหม่	12	6		3	1		1
โป่งน้ำร้อน	4	2					
มะขาม	3	0					
แหลมสิงห์	5	1	1	1			
สอยดาว	3	8		3			

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

แก่งหางแมว	5	0					
นายายอาม	6	4		2			
เขาคิชฌกูฏ	5			1			
ยอดรวม	104	29	3	20	3	1	10

ที่มา : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2558

3) ข้อมูลกำลังคนตาม FTE

จังหวัดจันทบุรีมีส่วนขาดตาม **fte2** ด้านแพทย์เกิน 8.20 คน
 ทันตแพทย์ขาด 6.13 คน เภสัชกรขาด 9.48 คน และพยาบาลวิชาชีพขาด 89.66 คน

ตารางที่ 1-8 แสดงข้อมูลข้อมูลแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกรและพยาบาลวิชาชีพ (จำนวนควรได้ตาม fte2 กรอบขั้นต่ำ 80% และจำนวนที่มีจริง)

ลำดับที่	หน่วยงาน	แพทย์			ทันตแพทย์			เภสัชกร			พยาบาลวิชาชีพ	
		จำนวนที่ควร	มีจริง	+ เกิน/ - ขาด	จำนวนที่ควร	มีจริง	+ เกิน/ - ขาด	จำนวนที่ควร	มีจริง	+ เกิน/ - ขาด	จำนวนที่ควร	มีจริง
1	cup รพ.พระปกเกล้า	137.00	183	46.00	10.00	18	8.00	42.00	41	1.00	846.48	
2	cup รพ.ชลบุรี	10.99	5	-5.99	6.62	4	2.62	6.11	6	0.11	51.51	
3	cup รพ.ท่าใหม่	6.01	6	-0.01	4.89	2	2.89	3.70	3	0.70	38.05	
4	cup รพ.สองพี่น้อง	5.90	6	0.10	3.00	2	1.00	3.82	3	0.82	37.79	
5	cup รพ.เขาสกิม	6.29	4	-2.29	3.00	2	1.00	3.89	2	1.89	37.30	
6	cup รพ.โป่งน้ำร้อน	10.40	5	-5.40	5.94	5	0.94	5.26	4	1.26	57.99	
7	cup รพ.มะขาม	9.31	5	-4.31	5.54	3	2.54	5.86	4	1.86	42.90	
8	cup รพ..แหลมสิงห์	10.57	6	-4.57	3.05	3	0.05	3.94	3	0.94	42.56	
ลำดับที่	หน่วยงาน	แพทย์			ทันตแพทย์			เภสัชกร			พยาบาลวิชาชีพ	
		จำนวนที่ควร	มีจริง	+ เกิน/ -	จำนวนที่ควร	มีจริง	+ เกิน/ -	จำนวนที่ควร	มีจริง	+ เกิน/ -	จำนวนที่ควร	มีจริง

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

		มี		ขาด	มี		ขาด	มี		ขาด	มี	
9	cup.รพ.สอยดาว	11.25	7	-4.25	5.35	4	- 1.35	3.79	6	2.21	65.45	
10	cup.รพ.แก่งหางแมว	8.08	4	-4.08	3.80	3	- 0.80	4.18	5	0.82	43.56	
11	cup.รพ.นายายอาม	8.63	5	-3.63	4.38	4	- 0.38	5.83	3	- 2.83	43.26	
12	cup รพ.เขาคิชฌกูฏ	7.37	4	-3.37	3.56	3	- 0.56	5.10	4	- 1.10	38.81	
	รวม	231.80	240	8.20	59.13	53	- 6.13	93.48	84	- 9.48	1,345.66	1

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ข้อมูล ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2559

4) ข้อมูลด้านสุขภาพ

เกิด ตาย เพิ่ม

จันทบุรี ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาอัตราการเกิดต่อพันประชากรค่อนข้างคงที่ คือ อยู่ในช่วง ร้อยละ 13-14 ส่วนอัตราตายต่อพันประชากรในช่วง 5 ปีหลัง (2554-2558) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5 ไปอยู่ในช่วงร้อยละ 6-7 ส่วนอัตราทารกตายต่อพันเด็กเกิดมีชีวิตมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ คืออยู่ในช่วงร้อยละ 5

ตารางที่ 1-9 แสดงจำนวน และอัตราเกิด ตาย เพิ่ม ทารกตาย

และมารดาตาย

ปีงบประมาณ 2545-2558

เกิด		ตาย		เพิ่ม		ทารกตาย		
จำนวน เด็กเกิด	อัตราเกิด ต่อ 1,000 Pop.	จำนวน คนตาย	อัตราตาย ต่อ 1,000 Pop.	จำนวน คนเพิ่ม	อัตราเพิ่ม ต่อ 100 Pop.	จำนวน ทารกตาย	อัตราทารกตาย ต่อ 1,000 เด็กเกิดมีชีวิต	จำนวน มารดาต
5,519	11.73	2,455	5.22	3,064	0.65	28	5.07	2
5,241	10.27	2,711	5.31	2,530	0.50	34	6.49	2
7,063	13.72	2,135	4.15	4,928	0.96	59	8.35	1
6,909	13.37	2,658	5.14	4,251	0.82	61	8.83	1

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

เกิด		ตาย		เพิ่ม		ทารกตาย		
จำนวน เด็กเกิด	อัตราเกิด ต่อ 1,000 Pop.	จำนวน คนตาย	อัตราตาย ต่อ 1,000 Pop.	จำนวน คนเพิ่ม	อัตราเพิ่ม ต่อ 100 Pop.	จำนวน ทารกตาย	อัตราทารกตาย ต่อ 1,000 เด็กเกิดมีชีพ	จำนวน มารดาต
6,804	13.72	2,557	5.16	4,247	0.86	40	5.88	2
6,456	12.92	2,794	5.59	3,662	0.73	44	6.82	4
6,822	13.53	2,910	5.77	3,912	0.78	35	5.13	0
6,928	13.94	2,544	5.12	4,384	0.88	37	5.34	2
6,906	13.57	2,543	5.00	4,363	0.86	39	5.65	4
7,026	13.64	3,354	6.51	3,672	0.71	39	5.55	1
7,493	14.45	3,128	6.03	4,365	0.84	44	5.87	4
7,143	13.74	3,368	6.48	3,775	0.73	37	5.18	0
7,008	13.34	3,412	6.50	3,596	0.68	37	5.28	2
6,807	13.00	3,842	7.34	2,965	0.57	31	4.55	0

หมายเหตุ

1.อัตราเกิด ปี 2547-2549, 2551-2558 แฉงนับจากรายงาน ก.2 (รวมคลอดทั้งในเขต+นอกเขต)

ปี2542-2546, 2550 จากสถิติบัตร

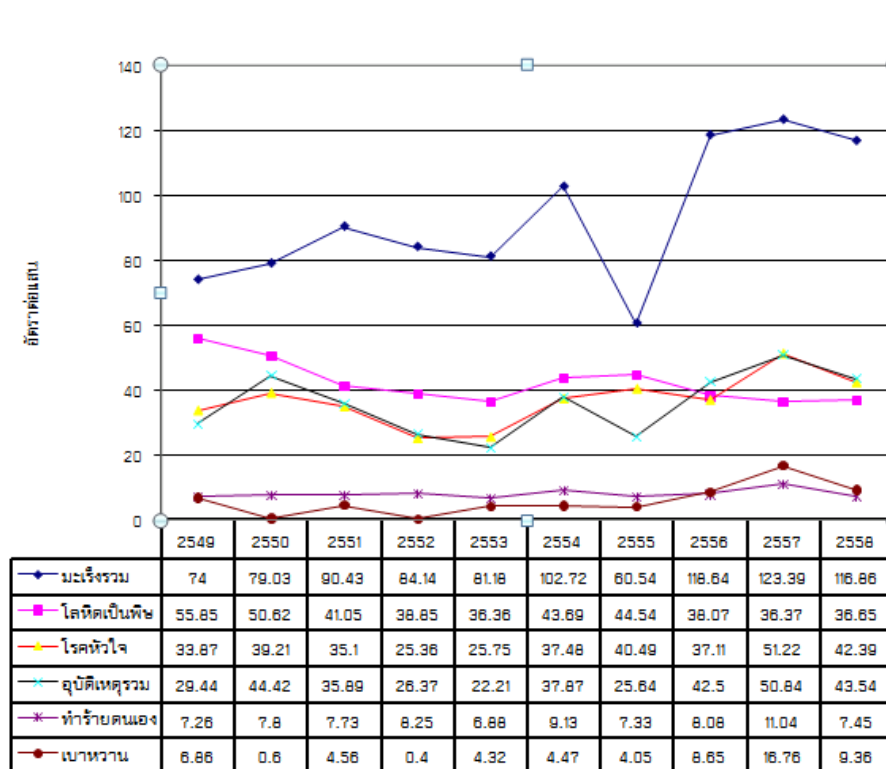
2.อัตราตาย แฉงนับจากมรณบัตร (เฉพาะในเขต)

5) สาเหตุการตาย

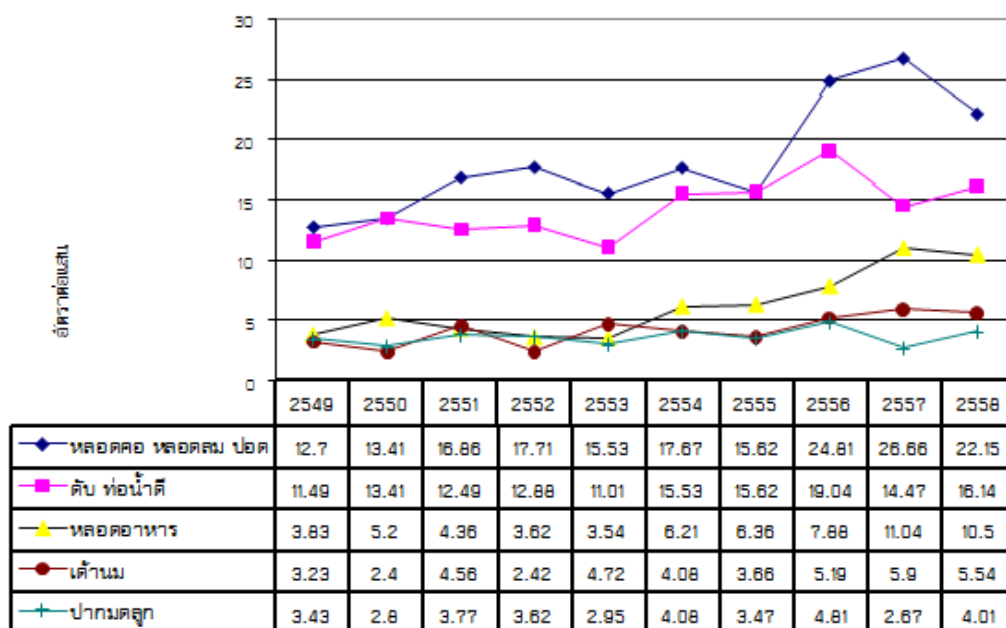
โรคมะเร็ง (รวม) เป็นสาเหตุการตายอันดับที่ 1 ของประชาชนในจังหวัดจันทบุรี และมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี (แผนภูมิ 1) และเมื่อจำแนกตามอวัยวะที่พบมะเร็ง พบว่า มะเร็งหลอดคอ-หลอดลมใหญ่และปอด พบมากที่สุดและมีแนวโน้มสูงขึ้น รวมทั้งมะเร็งหลอดอาหาร และมะเร็งเต้านม ก็เป็นสาเหตุการตายที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน (แผนภูมิ2)

**แผนภูมิ 1 แสดงแนวโน้มอัตราตายต่อแสนประชากร
จำแนกตามสาเหตุการตาย ปี 2549-2558**

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

แผนภูมิ 2 แสดงแนวโน้มอัตราการตาย จำแนกตามอวัยวะที่เกิดโรคมะเร็ง
ปี 2549-2558

7) อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

สถานการณ์โรคไม่ติดต่อที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี ได้แก่
ความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด
และโรคหลอดเลือดสมอง และกลุ่มโป่งพอง

ตารางที่ 1-10

อัตราป่วย/แสนประชากร โรคไม่ติดต่อที่สำคัญ 5 โรค จังหวัดจันทบุรี ปี
2556-2558

โรค	ปี 2556	ปี2557	ปี2558
ความดันโลหิตสูง	10727.15	7783.75	9628.86
เบาหวาน	4901.08	3311.62	4267.82
หลอดเลือดสมอง	80.83	71.79	53.46
หัวใจและหลอดเลือด	44.74	25.58	37.06
โรคทางเดินหายใจส่วนล่างเรื้อรัง	28.65	30.85	32.27

7) การวิเคราะห์สภาพปัญหาสุขภาพ

สำนักงานสาธารณสุข จันทบุรี
ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการวิเคราะห์ปัญหาในภาพรวมของจังหวัด

วัด จัน ท บุ รี จ ำ แ น ก ต ำ ม ก ล ุ ม ว ัย โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพประชาชนทั้งใน ระดับ ต ำ บ ล อ ำ เภ อ แ ล ะ จ ำ ง ห วั ด ซึ่งในส่วนของท่านนั้นเครือข่ายด้านสาธารณสุขได้ปัญหาจากการทำประชาคม ต ำ ม ก ร ะ บ ว น ก ำ ร มี ส ่ว น ร ่ว ม ผู้เข้าร่วมประชาคมได้รับทราบข้อมูลสุขภาพของท่านที่รวบรวมวิเคราะห์โดยสาธารณสุขตำบล (เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ได้รับการแต่งตั้ง) โดยปัญหาจากตำบลจะส่งผ่านทางผู้รับผิดชอบงานแผนของเครือข่ายระดับอำเภอ จาก ร ो พ ย า บ ำ ล ส ำ น ั ก ง ำ น ส ำ ธ ำ ร ญ ส ุ ข อ ำ เภ อ หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่เป็นแม่ข่าย ซึ่งปัญหาในปี 2558 ได้ถูกกำหนดเพื่อเข้าสู่กระบวนการ และเพื่อการแก้ไขในปี 2559 จัดลำดับความสำคัญตามกลุ่มวัยและโรค / ปัญหาที่พบดังตาราง

ตารางที่ 1-11 แสดงการจัดลำดับปัญหาจำแนกตามกลุ่มวัย

กลุ่มวัย	โรค/ปัญหา
กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย	1.งานอนามัยแม่และเด็ก (ANC/WCC) ในหน่วยบริการระดับปฐมวัยยังไม่ครอบคลุมและมีคุณภาพเพียงพอ
กลุ่มเด็กวัยเรียน	2.อัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกสูงและเกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี
กลุ่มวัยรุ่น	3.การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรและตั้งครรภ์ซ้ำในหญิง 15-19 ปี ลดลงแต่ยังสูงกว่าเป้าหมาย
กลุ่มวัยทำงาน	4.อัตราการตายจากอุบัติเหตุจราจรไม่ลดลง (พบสูงเกินเป้าหมาย และเกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี)
	5.กลุ่มเสี่ยง และอัตราป่วยรายใหม่จากโรคเบาหวานเพิ่มขึ้น
	6.กลุ่มเสี่ยง และอัตราป่วยรายใหม่โรคความดันโลหิตสูงเพิ่มขึ้น
กลุ่มผู้สูงอายุ / ผู้พิการ	7.ระบบการดูแลผู้สูงอายุของเครือข่ายบริการสุขภาพยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
	7.ภาวะแทรกซ้อน (หัวใจและหลอดเลือด) ในผู้ป่วยเบาหวานรายเก่าไม่ลดลง
	9.ภาวะแทรกซ้อน (หัวใจและหลอดเลือด) ในผู้ป่วยความดันโลหิตสูงรายเก่าเพิ่มขึ้น

และในภาพรวมการบริหารจัดการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ได้ วิ เค ร ะ ห์ ต น เอง ต ำ ม ห ล ั ก SWOT ANALYSIS ต ำ ม บ ั จ จ ัย ส ภ ำ ว ะ แ ว ด ล ั อ ม ภ ำ ย ใน แ ล ะ ภ ำ ย น อ ก โดยมุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรจากหน่วยงานภายใน เป็น องค์ ก ร บ ริ ก ำ ร ท ำ ง ด ำ น ส ุ ข ภ ำ พ

รวมทั้งได้ให้ความสำคัญกับการนำเทคนิคและกระบวนการวางแผนกลยุทธ์มาประยุกต์ใช้โดยดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนตั้งแต่จัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนกลยุทธ์การทบทวนแผนยุทธศาสตร์และแผนกลยุทธ์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง เป็นต้นว่าแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555–2559 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีผลต่อการดำเนินงานภายใต้บริบทด้านสุขภาพ การเตรียมการรองรับประชาคมอาเซียน ในปี 2558 การจัดบริการสุขภาพที่รับผิดชอบต่อสังคม การมีธรรมาภิบาล ตลอดจนการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงาน

เพื่อใช้เป็นกรอบในการพิจารณาดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้วยจากนั้นได้นำมากำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจประเด็นยุทธศาสตร์เป้าประสงค์กลยุทธ์ผลลัพธ์ตัวชี้วัดตลอดจนแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้นำมาประชาพิจารณ์โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนและเสนอต่อผู้บริหารให้ความเห็นชอบตามขั้นตอน

ขั้นตอน 1 การศึกษาความจำเป็นทางยุทธศาสตร์ (Strategic Need Analysis)

ขั้นตอน 2 การกำหนดจุดยืนการพัฒนาของแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Positioning)

ขั้นตอน 3
การประเมินศักยภาพขององค์กรการประเมินศักยภาพขององค์กร (TOWS Matrix)

ขั้นตอน 4 การกำหนดทิศทางการพัฒนา วิสัยทัศน์

ขั้นตอน 5 การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ กำหนดกลยุทธ์

ขั้นตอน 6 การกำหนดระบบวัดผล – ตัวชี้วัด

ขั้นตอน 7 การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

ขั้นตอน 8 การสรุปผลการดำเนินงานการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๑.7 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑.7.๑ ทรัพยากรดิน

การที่สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นพื้นที่ลาดชันมาก เช่น เนินเขาหรือเทือกเขาต่างๆ ลักษณะดินจึงเป็นดินตื้นถึงลึก

มี การ ระบาย น้ำ ดี ถึง ดี เกิน ไป เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ยืนต้นหรือพืชสวนในเขตที่มีฝนตกชุก จังหวัดจันทบุรีมีเนื้อที่ทรัพยากรดินที่มีปัญหาต่อการเกษตร 2,334,658 ไร่ (ดินเปรี้ยวจัด 37,030 ไร่ ดินเค็ม 133,489 ไร่ ดินตื้น 1,223,209 ไร่ พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน 911,579 ไร่) เนื้อที่ทรัพยากรดินอื่น ๆ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด 1,626,592 ไร่

๑.7.๒ ทรัพยากรน้ำ

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดมีแม่น้ำลำธารหลายสาย ซึ่งมีทิศทางการไหลของน้ำจากเหนือลงใต้เป็นส่วนใหญ่ ประกอบด้วย แม่น้ำพองราด แม่น้ำวังโตนด แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำเวฬุ และลุ่มน้ำโตนเลสาป

๒) การพัฒนาแหล่งน้ำ อ่างเก็บน้ำที่สำคัญ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำเขื่อนศิรีธาร ความจุกักเก็บน้ำประมาณ 76 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำคลองศาลทราย มีความจุกักเก็บน้ำประมาณ 10 ล้านลูกบาศก์เมตร และอ่างเก็บน้ำพลวง มีความจุกักเก็บน้ำประมาณ 80 ล้านลูกบาศก์เมตร

๑.7.๓ ทรัพยากรป่าไม้

พื้นที่ป่าอนุรักษ์ในลุ่มน้ำ ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว และอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ ทางด้านทิศเหนือในเขตพื้นที่อำเภอเขาคิชฌกูฏ และอุทยานแห่งชาติน้ำตกเขาสระบาปทางด้านทิศตะวันออกของเมืองจันทบุรี สำหรับป่าสงวนแห่งชาติ เช่น ป่าจันท-ตาแป๊ะ ป่าเขาวังแสง ป่าเขาลูกช้าง ป่าเขาแกระด ป่าเขาสุกิม และป่าบึงวี่ จะเป็นพื้นที่ขนาดเล็กกระจัดกระจายอยู่ตามแนวขอบลุ่มน้ำ โดยพื้นที่ป่าในอดีตได้ถูกเปลี่ยนแปลงไปเป็นพื้นที่เกษตรกรรมในการปลูกผลไม้เป็นส่วนใหญ่ พื้นที่ป่าชุมชน และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรี ในปี พ.ศ. 2554 พบว่า มีพื้นที่ป่าชุมชน 9,232-2-39 ไร่ 98 หมู่บ้าน โดยจังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ป่าไม้อาจคำนวณ 2,787,608.30 ไร่ ประกอบด้วยป่าสงวนแห่งชาติ 1,539,084.25 ไร่ อุทยานแห่งชาติ 130,436.50 ไร่ วนอุทยาน 9,500.00 ไร่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 810,773 ไร่ และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 11,370.00 ไร่

ตารางที่ 1-12 แสดงพื้นที่ป่าไม้จังหวัดจันทบุรี

ประเภท	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่ (ไร่)
ป่าสงวนแห่งชาติ	18	1,539,084.25

อุทยานแห่งชาติ	3	130,436.50
วนอุทยาน	1	9,500.00
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	3	810,773
เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	1	11,370.00
รวมทั้งสิ้น	๒๖	2,787,608.30

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี

๑.7.๔ ทรัพยากรแร่ แหล่งแร่ที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่

- (1) คลองขุด ตำบลสนามไชย
- อำเภอท่าใหม่ ชนิดแร่ที่พบ คือ แร่ทรายขาว (2)
- ตำบลนายายอาม อำเภอท่าใหม่ ชนิดแร่ที่พบ คือ แร่พลวง
- (3) ตำบลแก่งหางแมว อำเภอท่าใหม่ ชนิดแร่ที่พบ คือ แร่พลวง
- (4) ตำบลสามพี่น้อง อำเภอท่าใหม่ ชนิดแร่ที่พบ คือ
- แร่พลวง และแร่ฟลูออไรด์ (5) ตำบลตะเคียนทอง
- อำเภอมะขาม ชนิดแร่ที่พบ คือ แร่โมลิบดีนัม
- (6) เขตติดต่อกันระหว่าง ตำบลเขาวัว อำเภอท่าใหม่ กับ
- อำเภอเมือง ชนิดแร่ที่พบ คือ แร่ควอตซ์
- (7) ตำบลทรายขาว
- อำเภอโป่งน้ำร้อน ชนิดแร่ที่พบ คือ แร่เหล็ก

๑.7.๕ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัดจันทบุรีมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๘๗ กิโลเมตร เป็นที่รวมของทรัพยากรอันหลากหลาย ทั้งป่าชายเลน หาดทราย ปะการัง ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งเหล่านี้เป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประมง, การท่องเที่ยว เป็นต้น

๑) ป่าชายเลน

พันธุ์ไม้ป่าชายเลนส่วนใหญ่เริ่มจากริมฝั่งทะเลซึ่งเป็นบริเวณ ดินเลนอ่อนน้ำทะเลท่วมถึงอย่างสม่ำเสมอ เป็นเขตของไม้โกงกาง ถัดเข้ามาเป็นเลนตื้นน้ำท่วมถึงสม่ำเสมอ เป็นกลุ่มไม้ถั่วและเสม ถัดเข้ามาอีกเป็นเลนแข็งน้ำท่วมถึงครั้งคราว เป็นเขตของไม้ตะบูน โปรง และฟาด เขตสุดท้ายบริเวณดินแข็งติดกับแนวป่าบกมีน้ำทะเลท่วมถึงบางครั้งในรอบเดือนหนึ่ง ๆ

เป็นเขตของไม้เสม็ด

พื้นที่ป่าชายเลนของจังหวัดจันทบุรี

พื้นที่จังหวัด (ตร.กม.)	พื้นที่ป่าไม้ (ตร.กม.)	ขนาดพื้นที่ป่าชายเลน			
		ตร.กม.	พันไร่	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด	ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด
๖,๓๓๘.๐๐	๒,๑๑๘.๖๘	๘๙.๗๗	๕๖.๑๑	๑.๔๒	๔.๒๔

๒) จังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่แนวปะการัง ๔๔๘.๗๕ ไร่ พบมากในบริเวณหาดเจ้าหลาว สภาพของแนวปะการังส่วนใหญ่อยู่ในระดับเสื่อมโทรมมากถึงสมบูรณ์ปานกลาง

๓) แหล่งหญ้าทะเล บริเวณปากแม่น้ำพังราด อำเภอนายายอาม และอำเภอท่าใหม่

๑.7.6 ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว

จากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำแนกแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) ประเภทธรรมชาติ ๒) ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ๓) ประเภทมนุษย์สร้างขึ้น และ ๔) ประเภทกิจกรรมและความสนใจพิเศษ

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว								รวม
ธรรมชาติ		ประวัติศาสตร์ 						

จังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทั้งทางด้าน การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติชายฝั่งทะเล การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

มากรองจากจังหวัดชลบุรีที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด
ซึ่งสามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวได้ ดังนี้

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ หาดเจ้าหลาว หาดคู้วิมาน
หาดแหลมสิงห์ วนอุทยานแห่งชาติเขาแหลมสิงห์ หาดคู้กระเบน
หาดแหลมเสด็จ หาดเจ้าหลาว ถ้ำเขาวง อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลั่ว
อุทยานแห่งชาติเขาสิบห้าชั้น

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวตามพื้นที่ แบ่งออกเป็น
(๒.๑) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล

ได้แก่ (๑)
พื้นที่รองรับกิจกรรมชายหาด หาดเจ้าหลาว หาดเจ้าหลาว หาดคู้วิมาน
หาดแหลมสิงห์ วนอุทยานแห่งชาติเขาแหลมสิงห์ หาดคู้กระเบน
หาดแหลมเสด็จ หาดเจ้าหลาว (๒) แหล่งดำน้ำ
เกาะนมสาวและกองหินต่าง ๆ นอกฝั่งจังหวัดจันทบุรี

(๓) แหล่งตกปลา ปากน้ำแหลมหนู อำเภอกาโหม ปากแม่น้ำจันทบุรี
อำเภอมืองจันทบุรี

(๔) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ปากน้ำแหลมสิงห์ ป่าชายเลนปากน้ำเวฬุ จังหวัดจันทบุรี

(๒.๒) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตอนในของจังหวัด ได้แก่

(๑) พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร
อำเภอกาโหม อำเภอมืองจันทบุรี (๒)
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อุทยานแห่งชาติเขาสิบห้าชั้น เขาคิชฌกูฏ น้ำตกพลั่ว
จังหวัดจันทบุรี

(๓) พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา
และวิถีชีวิต วัดเขาสุกิม พระพุทธบาทพลวง ชุมชนริมแม่น้ำจันทบุรี
โบราณสถานในตัวเมืองจันทบุรีและอำเภอกาโหม
ศูนย์วัฒนธรรมชาวช่องที่อำเภอเขาคิชฌกูฏ
แหล่งโบราณคดีอำเภอกงหางแมว และอำเภโป่งน้ำร้อน
ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ศาลหลักเมือง วัดไผ่ล้อม ค่ายเนินวง
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพานิชย์นาวิ (๔)

พื้นที่การค้าชายแดน จุดผ่านแดนบ้านแหลม บ้านผักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน
จังหวัดจันทบุรี

(๕) กิจกรรมที่น่าสนใจพิเศษ โอเอซิส ซีเวิลด์

๒. สรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) ได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตั้งแต่วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกและจังหวัดชลบุรีดังกล่าวถูกจัดทำขึ้นโดยหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดตามมติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่กำหนดขอบเขตการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๑

ขอบเขตการพัฒนาจังหวัด “มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสและอาชีพซึ่งตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในจังหวัด โดยเลือกดำเนินการจากศักยภาพของจังหวัด ซึ่งได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบองค์รวมที่ครอบคลุมทุกมิติ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง ทั้งนี้ควรเห็นผลได้ภายในรอบระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัด”

๒

ขอบเขตพัฒนากลุ่มจังหวัด “มุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัดหรือเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกันของกลุ่มจังหวัด”

ในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) กำหนดให้นำนโยบายของรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทิศทางการพัฒนาภาค (ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) รวมถึงแผนรายสาขา/เฉพาะด้านต่างๆ

มาเป็นกรอบหลักในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ขณะเดียวกันการร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส สภาพปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งควบคู่กับการขับเคลื่อนแผนระดับต่างๆ จะใช้หลักบูรณาการที่ยึดพื้นที่ การกิจ และการมีส่วนร่วม (Area Function Participation: AFP)

ในการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์เพื่อประเมินศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด นำไปสู่การกำหนดทิศทางหรือนโยบายการพัฒนาในมิติที่สำคัญทุกด้านในพื้นที่

ปัจจัยภายในประการหนึ่งที่มีความสำคัญสำหรับการประเมินศักยภาพของจังหวัด / กลุ่ม จังหวัด คือ ข้อมูลสรุปผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่ผ่านมา เพื่อดูว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถตอบสนองหรือบรรลุผลตามเป้าหมายตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มากน้อยเพียงใด เพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับทิศทางการวางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ผลการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

การประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)

1. จังหวัดจันทบุรีได้รับอนุมัติงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๕๗ – ๒๕๕๙ รวม ๘๑ โครงการ เป็นเงิน ๔๖๔,๑๗๙,๙๐๐ บาท (รวมงบค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ปีละ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

๑) ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒๗ โครงการ งบประมาณ ๑๓๘,๗๐๙,๔๐๐ บาท ดำเนินการเสร็จแล้ว ๒) ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒๐ โครงการ งบประมาณ ๑๓๘,๗๐๙,๔๐๐ บาท ดำเนินการเสร็จแล้ว จำนวน ๓๕ โครงการ งบประมาณ ๑๘๖,๗๖๑,๑๐๐ บาท แล้วเสร็จและเบิกจ่ายเสร็จสิ้น ๓๐ โครงการ เบิกจ่ายแล้ว ๑๓๘,๐๖๑,๕๑๔.๔๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๒๘

มีเงินเหลือจ่ายหลังจากโครงการเสร็จสิ้น/ลงนามสัญญาจ้างแล้ว ๔๘,๖๙๙,๕๘๕.๕๖ บาท

๒. สำหรับปัญหา – อุปสรรค

ในการบริหารโครงการไม่มี

มีเฉพาะการเบิกจ่ายไม่สามารถเร่งรัดให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

ทั้งนี้เนื่องจากส่วนหนึ่งงบประมาณตามโครงการเป็นงบลงทุน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการก่อสร้างอาคาร (โดม) ตลาดการค้าด่านฝักกาด ๑๐,๘๖๙,๑๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๒,๖๗๐,๐๐๐ บาท (ชอกันเงิน)

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาชุมชน จุดผ่านแดนถาวรบ้านแหลม ๗,๔๕๓,๙๐๐ บาท ยังไม่เบิกจ่าย(ชอกันเงิน) และในส่วนงบดำเนินงาน ๓

โครงการ ได้แก่

โครงการเพิ่มศักยภาพการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (มหัศจรรย์เมืองจันท) ๖,๗๙๐,๔๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๖๔๙,๕๐๑ บาท (ส่วนที่เหลืออยู่ระหว่างการเบิกจ่าย)

โครงการพัฒนาพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พื้นที่ทุ่งสนสนามไชยสาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๒ ต.สนามไชย อ.นายายอาม จ.จันทบุรี ๑.๑๓๐,๐๐๐ บาท เบิกจ่าย ๘๒๑,๓๓๕ บาท (อยู่ระหว่างการเบิกจ่าย)

โครงการค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท(เบิกจ่าย ๗,๕๒๖,๖๐๑ บาท)

การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)

เนื่องจากแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ก.น.จ. กำหนดให้มีการจัดทำในลักษณะ Rolling Plan

การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนฯ

เพื่อให้เห็นประสิทธิผลในภาพรวมในช่วงระยะเวลาของแผนฯ

จะต้องประเมินเป็นรายปีเพื่อวัดผลเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดค่าเป้าหมายแต่ละปีในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อให้มีการปรับปรุง/ทบทวนแผนฯ

และการจัดทำโครงการให้มีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ Rolling Plan

และอาจประเมินเมื่อแผนพัฒนาจังหวัดสิ้นสุดและหลังระยะเวลาของแผนฯ ในปี ๒๕๖๑

การประเมินผลการดำเนินงานในระดับโครงการและกิจกรรมเป็นเรื่องที่จำเป็น เพื่อวัดผลสำเร็จตามโครงการเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดค่าเป้าหมายของผลลัพธ์ที่กำหนดในโครงการกรณีที่ผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ไม่สื่อหรือตอบสนองเป้าประสงค์/วัตถุประสงค์ในขอบเขตของโครงการที่แท้จริง ก็จะต้องมีการค้นหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์และ/หรือเอกสารยืนยันและวิเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการจัดทำโครงการนั้นต่อไปหรือไม่อย่างไร รวมถึงการให้ความสำคัญในการเขียนโครงการ ข้อมูลประกอบการเขียนโครงการ การกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และการติดตามประเมินผล รวมถึงวิธีการประเมินผลให้ชัดเจนด้วย โดยจะต้องมีการพิจารณากลับกรองอย่างละเอียดรอบคอบในขั้นตอนการขออนุมัติโครงการต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

สรุปการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) ในภาพรวม

๑. การทบทวนและวิเคราะห์การกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ ตลอดจนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ ของจังหวัดจันทบุรี

จากวิสัยทัศน์ของจังหวัดจันทบุรี “ศูนย์กลางการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรคุณภาพ ศูนย์อัญมณีและเครื่องประดับชั้นเลิศ แหล่งการค้าชายแดนเชื่อมโยงสู่ประชาคมอาเซียน เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวิถีชุมชนที่มีธรรมชาติสวยงาม และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” และได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์เป็น ๖ ด้าน ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ รวม ๑๒๓ โครงการ งบประมาณ ๖๘๐,๖๖๔,๗๐๐ บาท อาจอวิเคราะห์ได้ดังนี้

1.๑ ยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้น
พบว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่จังหวัดจันทบุรี ให้ความสำคัญ ดังนี้ คือ

๑

)

ประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์
ก าร ต ล าด แ ล ะ โ ล จิ ส ตี ก ส
ให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการทั้งในและต่างประเทศ ๗๓ โครงการ
งบประมาณ 371,931,000 บาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๕๔.๖๔

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ยกระดับมาตรฐานการผลิต

และการตลาดของอุตสาหกรรม อัญมณี และเครื่องประดับ
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ๕ โครงการ งบประมาณ 19,319,000
บาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๒.๘๓

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์อำนวยการความสะดวกด้านการค้า

ก าร ล ง หุ น แ ล ะ ก าร ท ่อ ง เ ที ย ว
รวมทั้งจัดเตรียมระบบโครงข่ายบริการพื้นฐานเขตเศรษฐกิจชายแดนให้ได้มาตรฐาน
ร ฐ ๑
รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดนสู่ประชาคมอาเซียนและเศรษฐกิจโลก
๙ โครงการ งบประมาณ 57,144,000 บาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๘.๓๙

๔

)

ประเด็นยุทธศาสตร์สร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวและกีฬาโดยการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์และกิจกรรมการท่องเที่ยว
เพื่อให้มีความหลากหลายเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มประชาคมโลก ๒๒
โครงการ งบประมาณ 148,480,500 บาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๒๑.๘๑

๕

)

ประเด็นยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้
และดำเนินวิถีชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างเกื้อกูลกันและยั่งยืน ๕ โครงการ
งบประมาณ 17,544,200 บาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๒.๕๗

๖) ประเด็นยุทธศาสตร์อนุรักษ์ฟื้นฟู

และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน
๙ โครงการ งบประมาณ 30,246,500 บาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๔.๔๔

การเสนอโครงการในประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมให้ความสำคัญ ด้านการเกษตรเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับศักยภาพของจังหวัดที่เป็นเมืองผลไม้ ที่มีชื่อเสียงในระดับประเทศ กระบวนการสร้างคุณค่าสำคัญประการหนึ่งของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรคือ การขนส่งที่สินค้าเกษตรที่อาศัยการคมนาคมทางถนนเป็นหลัก ดังนั้น โครงการส่วนใหญ่จึงมุ่งเน้นการพัฒนาเส้นทางจากสวนแหล่งผลิตเชื่อมโยงเส้นทางสายหลัก ออกสู่ตลาดเพื่อกระจายหรือจำหน่ายสินค้า เป็นเงิน ๓ ๐ ๗ , ๓ ๑ ๐ , ๒ ๐ ๐ บาท กระบวนการสร้างคุณค่าด้านพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต ๕๐,๗๖๘,๔๐๐ บาท การแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลผลิตเพียง ๓,๗๔๒,๔๐๐ บาท และการตลาดประชาสัมพันธ์เพียง ๔,๗๕,๐๐๐ บาท ส่วนด้านรองลงมาคือการท่องเที่ยวงบประมาณ ๑๔๘,๔๘๐,๕๐๐ บาท ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการพัฒนาเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยว และการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ๗๑,๑๓๑,๐๐๐ บาท และ ๒๔,๓๕๖,๙๐๐ บาท ตามลำดับ นอกเหนือจากนั้น เป็นการพัฒนาสินค้าทางการท่องเที่ยว ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความพยายามในการจัดเพื่อเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาเยือนจังหวัดตลอดทั้งปี สำหรับยุทธศาสตร์รองลงไป ได้แก่ ด้านการค้า การลงทุนชายแดน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านสังคม ตามลำดับ ซึ่งถือว่าจังหวัดจันทบุรีได้จัดสรรงบประมาณลงสู่ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

๑.๒ การมุ่งเน้นกระบวนการสร้างคุณค่า (Value Chain) ใน แต่ละ ประเด็น ยุทธศาสตร์ เพื่อให้ทราบกลุ่มโครงการส่วนใหญ่อยู่ในกระบวนการสร้างคุณค่าใด ก็จะแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างคุณค่านั้นที่สามารถผลักดันให้บรรลุยุทธศาสตร์ได้

๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ การตลาด และโลจิสติกส์ ให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการทั้งในและต่างประเทศ

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

โครงการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)				รวม
	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	
พัฒนาเส้นทางเพิ่มประสิทธิภาพ การขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ใน ๕๒ เส้นทาง	๔๕,๔๐๘	๗๙,๐๑ ๗	๕๖,๗๖๕	๑๒๖,๑๒ ๐	๓๐๗,๕๗ ๖
เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร	๑๐,๐๐๐	๑๔.๕๒ ๒	๗,๗๓๗	๑๘,๕๐๙	๕๐,๗๖๘
เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	๓,๒๖๒	-	-	๔๘๐	๓,๗๔๒
การตลาดประชาสัมพันธ์	-	-	-	๔,๗๕๕	๔,๗๕๕

กระบวนการสร้างคุณค่าด้านการเกษตร

วิจัยและพั ฒนา+ปัจ จัยพื้นฐา น	เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพและลด ต้นทุน	แปรรูป เพิ่ม และสร้างคุ ณค่า	พัฒนาร บบตลาด	บริหาร จัดก ารสิน ค้า	พัฒนาเกษตร กร และสถาบัน เกษตรกร
- การผลิตผ ลไม้นอกฤดู - โรงงานอบแ ห้งพลังแสง อาทิตย์	- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร ได้แก่ พัฒนาการผลิตผลไม้ พริกไทยคุณภาพปลอดภัย การจัดการดิน การเลี้ยงชันโรง อนุรักษ์พันธุ์ข้าวหอม การลดต้นทุนการผลิตพืช เมืองเกษตรสีเขียว ฟื้นฟูทรัพยากรประมงน้ำจ ืด Zoning	การแปรรูปสิน ค้าเกษตร ได้แก่ แปรรูปผลไม้	การจัดงา นจำหน่าย สินค้าเกษตรปลอด ภัย/คุณภาพ	พัฒนา เส้นทาง เพื่อการ ารขนส่ง ง	

โครงการในยุทธศาสตร์ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์โครงข่ายก
ารคมนาคมขนส่งในพื้นที่
สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ได้สินค้าคุณภาพและปลอดภัย
ขณะเดียวกัน มีการเสนอโครงการที่มีนวัตกรรมในเชิงวิจัยพัฒนา
การลดต้นทุนและปลอดภัยโดยใช้พลังงานทดแทนจากธรรมชาติ

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ยกระดับมาตรฐานการผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

โครงการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)				รวม
	พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	
๑.พัฒนาบุคลากรในด้านทักษะและการออกแบบเครื่องประดับ	๘๒๕	-	๒,๗๙๔	-	๓,๖๑๙
๒.เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็ง อัญมณีสู่ตลาดโลก	-	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๗๐๐	๑๕,๗๐๐

กระบวนการสร้างคุณค่าด้านอุตสาหกรรมอัญมณี

พัฒนาและบริหารปัจจัยพื้นฐานการผลิต	พัฒนาประสิทธิภาพและมาตรฐานการผลิต	พัฒนาการแปรรูปเพิ่มมูลค่ายกระดับคุณภาพสินค้า	พัฒนาระบบตลาด	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการลงทุน
	เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็ง อัญมณีสู่ตลาดโลก			พัฒนาบุคลากรในด้านทักษะและการออกแบบเครื่องประดับ

โครงการในยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณี มุ่งเน้นในด้านประสิทธิภาพและมาตรฐานการผลิต และพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการออกแบบควบคุมทักษะการผลิตให้สามารถแข่งขันได้ และมุ่งการเพิ่มแรงงานฝีมือที่เริ่มลดน้อยลง

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์อำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดเตรียมระบบโครงข่ายบริการพื้นฐานเขตเศรษฐกิจชายแดนให้ได้มาตรฐาน

รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดนสู่ประชาคมอาเซียนและเศรษฐกิจโลก

โครงการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)				รวม
	พ.ศ. ๒๕๕๕ ๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	
๑. การพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงในพื้นที่ ที่ชายแดนจากถนนสายหลักเข้าสู่ จุดผ่านแดน และเชื่อมระหว่างจุดผ่านแดนกับจุด ผ่านแดน/จุดผ่อนปรนในพื้นที่	-	-	๒๒,๓๗ ๖	-	๒๒,๓๗๖
๒. การจัดหาสาธารณูปการ ได้แก่ ไฟส่องสว่างทาง อาคารตลาด	-	-	๒๓,๙๖๘		๒,๓๙๖๘
๓. ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้จักจุดผ่าน แดน และจูงใจให้มีการใช้บริการจุดผ่าน แดนในพื้นที่	๔,๐๐๐	-	๖,๘๐๐	๙,๑๗๐	๑๙,๙๗๐

กระบวนการสร้างคุณค่าด้านการค้า การลงทุน

การบริการและชายแดน

พัฒนาระบบบริหารจัดการ	พัฒนาปัจจัยพื้นฐาน	สร้างแรงจูงใจให้ เกิดการค้ำ การลง ทุน	พัฒนาศัก ยภาพควา มพร้อมขอ งผู้ประกอบการ/บุคคลา กรที่เกี่ยวข้อง ข้องระบบตลาด	พัฒนาด้านกา รตลาดและช่อง ทางการจัดจำ หน่าย
	- การพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงในพื้นที่ชายแดน จากถนนสายหลักเข้าสู่จุดผ่านแดน - การจัดหาสาธารณูปก			ประชาสัมพันธ์สร้าง ความรู้จักจุดผ่าน แดน และจูงใจให้มีการ ใช้บริการจุดผ่าน แดนในพื้นที่

	าร ได้แก่ ไฟส่องสว่างทาง อาคารตลาด			
--	--	--	--	--

โครงการในยุทธศาสตร์

มุ่งเน้นจัดเตรียมระบบโครงข่ายบริการพื้นฐานบริเวณเขตเศรษฐกิจชายแดนให้ได้มาตรฐานรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์โครงข่ายการคมนาคมขนส่งในพื้นที่ให้มากขึ้น และมุ่งเน้นด้านการประชาสัมพันธ์
สนับสนุนการเป็นเขตเศรษฐกิจชายแดนในอนาคตอันใกล้
รวมทั้งดึงดูดการลงทุนมาสู่พื้นที่

๔)

ประเด็นยุทธศาสตร์สร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวและกีฬาโดยการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์และกิจกรรมการท่องเที่ยว
เพื่อให้มีความหลากหลายเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มประชาคมโลก

โครงการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)				รวม
	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	
๑. พัฒนาเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยว	๔๕.๐๘๑	-	๒๖.๐๕๐	-	๗๑.๑๓๑
๒. เสริมสร้างศักยภาพด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	๓.๐๐๐	๕.๐๐๐	๗,๑๓๐	๙,๒๒๖	๒๔.๓๕๖
๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	๖.๖๗๓	-		๗,๖๑๕	๑๔,๒๘๘
๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	๔,๕๔๑	-	๕,๑๑๔	๕,๐๐๐	๑๔,๖๕๕
๕. สร้างความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว	-	-	๑,๙๒๐	-	๑,๙๒๐

กระบวนการสร้างคุณค่า

พัฒนาสินค้า	บริหารจ	พัฒนามาต	การตลาดและประ	โครงสร้างพื้นฐาน
-------------	---------	----------	---------------	------------------

ละบริการด้าน การท่องเที่ยว	ดการดำ นการท่องเที่ยว	รฐานและคว ามปลอดภัย	ชาสัมพันธ์	ข้อ มูล	บุคลา กร	ชน สง
พัฒนาแหล่งท่อง เที่ยว		สร้างความปล อดภัยให้แก่ กท่องเที่ยว	- เสริมสร้างศักยภาพ ด้านการตลาดและก ารประชาสัมพันธ์กา รท่องเที่ยว - จัดกิจกรรมส่งเสริม การท่องเที่ยว	พัฒนาเส้นทางสู่แหล่ง ท่องเที่ยว		

โครงการในยุทธศาสตร์มุ่งการปรับปรุง

พัฒนาเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ และปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ
และจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ค่อนข้างสูงที่สมควรมีการประ
เมินผลสำเร็จไม่ใช่เฉพาะการท่องเที่ยวระหว่างการจัดงานเท่านั้น

๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพิ
ียงเพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้
และดำเนินวิถีชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างเกื้อกูลกันและยั่งยืน

โครงการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)				รวม
	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	
๑. อนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	-	-	๑,๑๓๐	๑,๗๑๕	๒,๘๔๕
๒. สุขภาพ	-	-	-	๔,๗๕๖	๔,๗๕๖
๓. สายใยรัก	๓,๓๗๐	-	-	-	๓,๓๗๐
๔. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน		-	-	๖,๕๗๒	๖,๕๗๒

กระบวนการสร้างคุณค่าด้านสังคม

ที่อยู่ อาศัย	สุขอนา มัย	การศึกษา	การมีงานทำแ ละรายได้	ความมั่นคงส่วนบุ คคล	ครอบครัว ว
------------------	---------------	----------	-------------------------	-------------------------	---------------

	สุขภาพ	อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	-	ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	สายใยรัก
--	--------	--	---	--------------------------------	----------

โครงการในยุทธศาสตร์เสริมสร้างสถาบันครอบครัวและชุมชนให้มีความเข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี และมีความปลอดภัย และส่วนใหญ่มุ่งเน้นด้านการให้ความรู้และตระหนักในคุณค่าและการใช้ประโยชน์ของพืชประจําถิ่น

๖) ประเด็นยุทธศาสตร์อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

โครงการ	งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)				รวม
	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	
๑. การป้องกันตลิ่ง	๕,๑๐๐	-	๒,๘๑๘	-	๗,๙๑๘
๒. การบริหารจัดการขยะชายหาด ชุมชนพื้นที่ชายแดน	-	-	๔๓๘	๑๔,๐๐๐	๑๔,๔๓๘
๓. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ.	-	-	-	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
๔. การจัดการน้ำ ได้แก่ ขุดลอกคลองระบบประปา น้ำในจุดฝายแดน และในโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช	-	-	-	๔,๔๐๐	๔,๔๐๐
๕. การแก้ปัญหาอุทกภัย	๒,๔๙๐	-	-	-	๒,๔๙๐

กระบวนการสร้างคุณค่าด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

น้ำ	ป่าไม้	ชายฝั่ง	พลังงาน	มลภาวะ	บูรณาการทรัพยากร
- การจัดการน้ำ ได้แก่ ขุดลอกคลองระบบประปา น้ำในจุดฝายแดน และในโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช - การแก้ปัญหาอุทกภัย		- การป้องกันตลิ่ง		การบริหารจัดการขยะชายหาด ชุมชนและพื้นที่ชายแดน	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ.

โครงการในยุทธศาสตร์นี้ มุ่งเน้นการจัดการขยะที่มีปัญหาอยู่ในปัจจุบัน และการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

๒.

การประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรีในช่วง ปี พ.ศ.๒๕๕๗ – ๒๕๕๙

๒.1 การประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)

จังหวัดจันทบุรีได้รับอนุมัติงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๕๗ – ๒๕๕๙ รวม ๘๑ โครงการ เป็นเงิน ๔๖๔,๑๗๙,๙๐๐ บาท (รวมงบค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ปีละ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

๑) ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒๗ โครงการ งบประมาณ ๑๓๘,๗๐๙,๔๐๐ บาท ดำเนินการเสร็จแล้ว ๒) ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒๐ โครงการ งบประมาณ ๑๓๘,๗๐๙,๔๐๐ บาท ดำเนินการเสร็จแล้ว ๓) ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๓๕ โครงการ งบประมาณ ๑๘๖,๗๖๑,๑๐๐ บาท แล้วเสร็จและเบิกจ่ายเสร็จสิ้น ๓๐ โครงการ เบิกจ่ายแล้ว ๑๓๘,๐๖๑,๕๑๔.๔๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๒๘ มีเงินเหลือจ่ายหลังจากโครงการเสร็จสิ้น/ลงนามสัญญาจ้างแล้ว ๔๘,๖๙๙,๕๘๕.๕๖ บาท

สำหรับปัญหา – อุปสรรคในการบริหารโครงการ ไม่มี เฉพาะการเบิกจ่ายไม่สามารถเร่งรัดให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากส่วนหนึ่งงบประมาณตามโครงการเป็นงบลงทุน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการก่อสร้างอาคาร (โดม) ตลาดการค้าด่านฝักกาด ๑๐,๘๖๙,๑๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๒,๖๗๐,๐๐๐ บาท (ขอ ก ้น เ จ ้น) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาชุมชน จุดผ่านแดนถาวรบ้านแหลม ๗,๔๕๓,๙๐๐ บาท ยังไม่เบิกจ่าย(ขอ ก ้น เ จ ้น) และในส่วนงบดำเนินงาน ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการเพิ่มศักยภาพการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (มหัศจรรย์เมืองจันทร์) ๖,๗๙๐,๔๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว

๖๔๙,๕๐๑ บาท (ส่วนที่เหลืออยู่ระหว่างการเบิกจ่าย) โครงการพัฒนาพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พื้นที่ทุ่งสนสนามไชยสาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๒ ต.สนามไชย อ.นายายอาม จ.จันทบุรี ๑.๑๓๐,๐๐๐ บาท เบิกจ่าย ๘๒๑,๓๓๕ บาท (อยู่ระหว่างการเบิกจ่าย) โครงการค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท(เบิกจ่าย ๗,๕๒๖,๖๐๑ บาท)

๒.๒ การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)

ของแผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี และแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๕๘ สำหรับแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๕๙

อยู่ระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ และแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการดำเนินการด้านงบประมาณและจะอนุมัติงบประมาณในระยะเวลาอันใกล้

๒.๒.๑ ยุทธศาสตร์ที่

๑ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ การตลาด

และโลจิสติกส์ ให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการทั้งในและต่างประเทศ

เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์คือ ร้อยละ ๓ ที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตร จำนวนฟาร์ม/โรงงานที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน (พืช :ทุเรียน มังคุด ลำไย ลองกอง เงาะ) ร้อยละ ๗๐ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค/สาขา	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	จำนวนเปลี่ยนแปลง	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น
เกษตรกรรม-ลำสัตว์	๕๘,๐๖๔ ล้านบาท	๖๐,๒๑๓ ล้านบาท	๒,๑๔๙ ลบ.	๓.๗๐
ประมง	๒,๐๐๖ ล้านบาท	๒,๕๕๑ ล้านบาท	๕๔๕ ลบ.	๒๗.๑๖
รวม	๖๐,๐๗๐ ล้านบาท	๖๒,๗๖๔ ล้านบาท	๒,๖๙๔ ลบ.	๔.๔๘

ปี	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น
ผลผลิต	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	จากปี ๒๕๕๖

ทุเรียน	๗,๙๕๗.๐๒	๙,๐๗๔.๐๓	๑๑,๘๓๗.๐๘	๔๘.๗๖
มังคุด	๒,๗๖๖.๓๗	๒,๙๒๒.๕๙	๓,๔๔๒.๖๑	๒๔.๔๔
เงาะ	๑,๗๒๐.๔๓	๑,๙๘๐.๘๔	๒,๕๕๙.๐๙	๔๘.๗๔
รวม	๑๒,๔๔๓.๘๒	๑๓,๙๗๗.๔๖	๑๗,๘๓๘.๗๘	๔๓.๓๕

ผลการดำเนินการปรากฏว่า ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๖ –

๒๕๕๘

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของจังหวัดมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๔๘ สูงกว่าค่าเป้าหมาย สำหรับมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรสำคัญ (ทุเรียน มังคุด เงาะ) เพิ่มขึ้นมาก รวม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๓.๓๕ แยกเป็นทุเรียน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๘.๗๖ มังคุด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๔.๔๔ เงาะ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๘.๗๔

๒.๒.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานการผลิต และการตลาดของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับเพิ่มขึ้นต่อปี ร้อยละ ๘

มูลค่าการจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับ (ล้านบาท)			
ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นปี ๒๕๕๖-๒๕๕๘
๒๓,๘๖๕.๒๖	๓๐,๖๓๘.๑๗	๓๕,๒๒๑.๐๔	๒๑.๖๗

ผลการดำเนินการปรากฏว่ามูลค่าการจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับ ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ เพิ่มขึ้น ๕,๖๗๗.๕๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๗ สูงกว่าค่าเป้าหมาย

๒.๒.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ อำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
รวมทั้งจัดเตรียมระบบโครงข่ายบริการพื้นฐานเขตเศรษฐกิจชายแดนให้ได้มาตรฐาน

รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดนสู่ประชาคมอาเซียนและเศรษฐกิจโลก

เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ คือ
มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นต่อปี ร้อยละ ๕

หน่วย : ล้านบาท

ปี ๒๕๕๖		ปี ๒๕๕๗		พ.ศ. ๒๕๕๘		ร้อยละที่เพิ่มขึ้นปี ๒๕๕๖-๒๕๕๘
มูลค่ารวม	ดุลการค้า	มูลค่ารวม	ดุลการค้า	มูลค่ารวม	ดุลการค้า	
๔,๙๓๕.๓๘	๔,๕๗๑.๕๗	๖,๘๔๗.๙๒	๖,๖๒๓.๓๖	๑๒,๑๓๕.๘๒	๑๑,๙๘๗.๖๖	๕๗.๙๘

ผลการดำเนินการปรากฏว่า

มูลค่าการค้าชายแดนทั้งส่งออกและนำเข้าสินค้า ปี ๒๕๕๖ - ปี ๒๕๕๘ เพิ่มขึ้นจำนวน ๓๖๐๐.๒๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๙๘ สูงกว่าเป้าหมาย

๒.๒.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔

สร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวและกีฬาโดยการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์และกิจกรรมการท่องเที่ยว

เพื่อให้มีความหลากหลายเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มประชาคมโลก

เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ คือ
ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้นรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นต่อปี ร้อยละ ๕

รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)			
ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖
๔,๕๖๘.๕๒	๔,๗๓๔.๐๔	๕,๒๖๓.๓๕	๑๕.๒๐

ผลการดำเนินการปรากฏว่า รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกในปี ๒๕๕๖ มีรายได้รวม ๔,๕๖๘.๕๒ ล้านบาท

ปี ๒๕๕๗ มีรายได้รวม ๔,๗๓๔.๐๔ ล้านบาท ปี ๒๕๕๘ มีรายได้รวม ๕,๒๖๓.๓๕ ล้านบาท รายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕.๒๐ สูงกว่าค่าเป้าหมาย

๒.๒.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕

ยกระดับคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้

และดำเนินวิถีชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างเกื้อกูลกันและยั่งยืน

ในประเด็นยุทธศาสตร์นี้มีเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายคือ ร้อยละของสถานบริการสุขภาพที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด (HA) เพิ่มขึ้น จำนวน ๗ แห่ง ๑๐ แห่งในปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ ตามลำดับ ครึ่งเรือนยากจนลดลง ร้อยละ ๑๐๐ ในปี ๒๕๕๙ ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการทดสอบระดับชาติเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๙ และร้อยละ ๕๑ ในปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ ตามลำดับ อัตราของจำนวนผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บบนถนนลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

สถานบริการสุขภาพที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด (HA)			
ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ร้อยละการเปลี่ยนแปลงจากปี ๒๕๕๖
๒	๒	๖	

ผลการดำเนินการปรากฏว่า

จำนวนครัวเรือนยากจนลดลง		
ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘
๗๕.๔๖	๘๑.๘๒	๖๓.๗๓

ผลการดำเนินการปรากฏว่า

ครัวเรือนยากจนผ่านเกณฑ์ในปี ๒๕๕๗ มากกว่า ปี ๒๕๕๖

แต่จำนวนไม่ผ่านเกณฑ์ในปี ๒๕๕๘ มีมากขึ้น

เนื่องจากยอดดังกล่าวยังไม่ได้คัดรายชื่อคนพิการออก

๒.๒.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ อ นุ ร ัก ชี พื น พุ

และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

เป้ า ป ระ ส ง ค์

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ คือ พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น ๗,๐๐ ไร่

ในปี ๒๕๖๐ พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น ๑๕๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๐ พื้นที่ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะได้รับการฟื้นฟูและป้องกัน

จำนวนแหล่งน้ำสาธารณะที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู ๗ แห่ง ในปี ๒๕๖๐ จำนวนชุมชน / เครือข่าย ทสม. มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ๕ ชุมชน ในปี ๒๕๖๐

๓. ผลสำเร็จของโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๕๙ ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐

ในการประเมินผลสำเร็จของโครงการที่ผ่านมาถึงการดำเนินงานและผลการปฏิบัติเป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายเงิน และผลลัพธ์ของโครงการที่มีผลต่อการบรรลุเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่กำหนด ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค

๓

๑

การดำเนินงานและผลการปฏิบัติเป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายเงินในภาพรวม การดำเนินโครงการส่วนใหญ่ หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการปฏิบัติตามแผนงาน และแผนการใช้จ่ายเงิน โดยเฉพาอย่างยิ่งใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่รัฐบาลมีนโยบายและมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายเงินตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ ทำให้การดำเนินโครงการและการเบิกจ่ายเงินเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด ดีขึ้นกว่าเดิมมาก เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ในส่วนที่การบริหารโครงการไม่สามารถเป็นไปตามแผนงาน และแผนการใช้จ่ายเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงบดำเนินงาน ที่รัฐบาลกำหนดให้โครงการที่มีกิจกรรมประชุม/ฝึกอบรมจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ปรากฏว่า โครงการประชาสัมพันธ์บางโครงการจำเป็นต้องประชุมผู้ประกอบการเพื่อกำหนดวัน สถานที่จำหน่าย ทำให้มีปัญหาในการจองสถานที่จำหน่ายสินค้าที่ไม่ว่างต้องเลื่อนกำหนดออกไป ส่งผลให้การเบิกจ่ายเงินงบประมาณล่าช้า

๓.๒ ผลลัพธ์ของโครงการ โดยพิจารณาโครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

(๑) ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร การดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นการก่อสร้างถนนเพื่อขนส่งสินค้าการเกษตรออกสู่แหล่งรวบรวมรับซื้อสินค้าเกษตรในถนนสายหลักตอบสนองปัญหาความต้องการภายในพื้นที่ได้จริง ส่วนโครงการที่มุ่งเน้นยุทธศาสตร์ที่จะสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เช่น เกษตรคุณภาพปลอดภัย เพื่อการส่งออก ยังขาดการมุ่งเน้นผลิตภัณฑ์เกษตรที่โดดเด่น รวมทั้งขาดการวิเคราะห์กระบวนการสร้างคุณค่าสำคัญที่จำเป็นต่อการพัฒนาปรับปรุงสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพจนไปสู่การส่งออกได้ ซึ่งจะช่วยให้อาจสามารถวัดผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ไม่เชื่อมโยงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

ช น
กิจกรรมดูแลความสะอาดชายหาดคังกระเบนในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๒) ยุทธศาสตร์อัญมณี และเครื่องประดับ โครงการส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ โดยให้ความรู้ด้านภาษา การหล่อเครื่องประดับ และการออกแบบ จากสถาบันการศึกษาในพื้นที่จังหวัด ซึ่งมีผู้สนใจเป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับปัญหาความต้องการในปัจจุบันของผู้ประกอบการ รวมทั้งการดำเนินโครงการด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์สินค้าอัญมณี และเครื่องประดับ ๒ ครั้ง ในปี ๒๕๕๘ ใช้งบประมาณ ๔.๒๗๖ ล้านบาท ยอดจำหน่ายในงาน ๓๒ ล้านบาท และในปี ๒๕๕๙ ใช้งบประมาณ ๔.๗๒ ล้านบาท ยอดจำหน่ายในงาน ๓๖ ล้านบาท โดยยังไม่รวมยอดสั่งซื้อหรือจับคู่ทางธุรกิจ หลังการจัดงาน ซึ่งถือว่าโครงการนี้ให้ผลที่คุ้มค่า

(๓) ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจการค้าการลงทุน ในภาพรวมโครงการส่วนใหญ่เป็นการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน และมีโครงการปรับปรุงเส้นทางโครงข่ายเชื่อมโยงพื้นที่ชายแดนและเส้นทางสายหลัก ซึ่งตอบสนองการบรรลุเป้าประสงค์ตัวชี้วัด ส่งผลให้มูลค่าการค้าชายแดนที่เพิ่มขึ้นมาก (๔)

ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

ในภาพรวมโครงการส่วนใหญ่พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ปลอดภัยซึ่งส่งผลการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ดีบางโครงการที่จะต้องปรับเปลี่ยนกิจกรรมในโครงการ ได้แก่ โครงการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่ใช้งบประมาณค่อนข้างสูงแต่กิจกรรมภายในโครงการขาดการวิเคราะห์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการที่โดดเด่นวิธีการตลาดประชาสัมพันธ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมทันสมัยกับโลกปัจจุบัน

จำเป็นที่จะต้องปรับปรุงกิจกรรมหลักให้มีกระบวนการคัดสรรเฉพาะทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าโดดเด่น รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายที่จะประชาสัมพันธ์มุ่งเน้นสิ่งที่สร้างคุณค่าที่จะนำไปสู่การสร้างรายได้ให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลที่คุ้มค่า

(๕) ยุทธศาสตร์ด้านสังคม มีโครงการค่อนข้างน้อยส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาการของครอบครัวแม่และเด็กได้แก่โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ที่ส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัว แก่ บัญ หา เย ว ช น ได้ เป็น อย่าง ดี การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในเขตเมืองด้วยการติดตั้งกล้อง

ซี ธี ร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมซึ่งส่งผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการ คือ คดีเกิดขึ้นในจุดเสี่ยงลดลง และสามารถจับกุมดำเนินคดีผู้กระทำความผิดที่เกิดขึ้นได้ในเวลาอันรวดเร็ว โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้แก่ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มุ่งดำเนินโครงการในพื้นที่ตำบลสนามไชย อำเภอนายายอามให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนเพื่อขับเคลื่อนโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป (๖)

ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ได้รับงบประมาณในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ

๑. ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

๑.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจ

๑.๑.๑ ขนาดและอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ

จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ของจังหวัดจันทบุรี ๑๐๔,๒๐๔ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๗๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ (13,132,241 ล้านบาท)

อัตราการเติบโต (ปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗) จากปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน 1๐2,4๓๖ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน 1๐๐,๒๐๗ ล้านบาท และในปี ๒๕๕๗ จำนวน 1๐๔,๒0๔ ล้านบาท โดยลดลงเท่ากับ -๒,๒๒๙

ล้านบาทหรือร้อยละ -๒.๑๗ ในปี ๒๕๕๖ และเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๕๗ เท่ากับ ๓,๙๙๗ ล้านบาทหรือร้อยละ ๓.๙๘ โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ ในภาคเกษตร ผลิตภัณฑ์มวลรวมลดลงเล็กน้อยในปี ๒๕๕๖ จากปี ๒๕๕๕ จั น ว น -๔ ๓ ๐ ลั น บ า ท โดยเฉพาอย่างยิ่งในสาขาการประมงลดลงในสัดส่วนใกล้เคียงกับการเพิ่มขึ้นของสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้ ร้อยละ -๐.๗๑ และกลับมาเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒,๖๙๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๔๘ โดย สาขา เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้ และสาขาการประมงมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๒,๑๔๙ ล้านบาท และ ๕๔๕ ล้านบาทตามลำดับ ขณะที่ภาคนอกเกษตรผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี ๒๕๕๖ ถึงปี ๒๕๕๗ การเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกับภาคเกษตรคือ ลดลงเท่ากับ -๑,๗๙๘ ล้านบาทหรือร้อยละ -๔.๒๘ ในปี ๒๕๕๖ และกลับมาเพิ่มขึ้น จำนวน ๑,๓๐๑ ลั น บ า ท คิ ด เ ป็ น ร้อยละ ๓ . ๒ ๔ เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์จักรยานยนต์ฯ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดต่อคนต่อปี (ปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗) ปี ๒๕๕๕จำนวน ๒๐๓,๙๓๓ บาท ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๙๖,๒๑๔ บาท และปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒๐๐,๖๙๙ บาท โดยลดลงในปี ๒๕๕๖ จำนวน -๗,๗๑๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๘ และเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๕๗ จำนวน ๔,๔๘๕ บาทคิดเป็นร้อยละ ๒.๒๘ ขณะที่ระดับประเทศ ปี ๒๕๕๗ เท่ากับ ๑๙๕,๙๙๕ ล้านบาท

เมื่อเปรียบเทียบภาพรวมของประเทศไทยพบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไทย ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ในภาคเกษตร สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ฯ ลดลง -๑๓๐,๓๑๗ ล้านบาท แต่ ใน สาขา การประมงเพิ่มขึ้น ๓,๙๓๓ ล้าน บาท ขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดจันทบุรีในภาคเกษตร ปี ๒๕๕๖

**ตารางเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก และจังหวัดจันทบุรี ณ ราคาประจำปี
พ.ศ. 2556 – 2557**

ผลิตภัณฑ์มวลรวม	ประเทศ			กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก				จังหวัดจันทบุรี			
	2557	2556	ร้อยละ เปลี่ยน แปลง	2557	2556	จำนวน เปลี่ยน แปลง	ร้อยละ เปลี่ยน แปลง	2557	2556	จำนวน เปลี่ยน แปลง	ร้อยละ เปลี่ยน แปลง
ภาคเกษตร	1,343,504	1,469,888	-8.๕๙	120,880	119,112	1,768	1.48	62,764	60,070	2,694	4.48
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	1,235,419	1,365,736	-9.54	107,965	106,990	975	0.91	60,213	58,064	2,149	3.70
การประมง	108,085	104,152	3.7๗	12,915	12,121	793	6.54	2,551	2,006	545	27.17
ภาคนอกเกษตร	11,788,737	11,431,602	3.12	1,610,921	1,599,506	11,415	0.71	41,439	40,138	1,301	3.24
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	494,266	495,103	-0.17	353,062	356,151	-3,089	-0.87	233	233	0	0
อุตสาหกรรม	3,620,622	3,571,876	1.36	667,937	677,132	-9,195	-1.36	5,280	5,107	173	3.39
การไฟฟ้าแก๊ส และการประปา	374,710	354,222	5.78	113,731	104,154	9,577	9.20	1,448	1,443	5	3.35
การก่อสร้าง	339,614	349,668	-2.88	30,123	31,135	-1,011	-3.25	2,425	2,830	-405	-14.31
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	1,867,070	1,796,120	3.95	145,647	138,436	7,211	5.21	14,140	12,512	1,628	13.01
โรงแรมและภัตตาคาร	499,293	475,000	5.11	32,313	33,587	-1,274	-3.79	601	593	8	1.35
การขนส่งสถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	921,096	898,172	2.55	72,538	73,693	-1,154	-1.57	1,789	1,767	22	1.25
ตัวกลางทางการเงิน	956,316	867,508	10.24	37,293	31,574	5,719	18.11	4,166	3,679	489	13.29
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	882,439	872,714	1.11	73,899	67,960	5,938	8.74	2,254	2,597	-343	13.21

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ											
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	800,539	761,262	5.16	46,591	50,573	- 3,983	-7.88	1,996	2,771	-755	- 27.25
การศึกษา	562,377	534,462	5.22	18,589	17,071	1,517	8.89	4,483	4,075	408	10.01
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	217,084	206,175	5.29	13,130	12,477	653	5.23	1,867	1,795	72	4.01
การให้บริการด้านชุมชนสังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	228,537	226,023	1.11	4,973	4,832	141	2.92	599	603	-4	-0.66
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	24,774	23,297	6.34	1,095	732	363	49.65	169	136	33	24.26
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	13,132,241	12,901,490	1.79	1,731,801	1,718,618	13,183	0.77	104,204	100,207	3,997	3.99
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดต่อคน (บาท)	195,995	193,266	1.41	528,535	531,207	- 2,672	0.50	200,699	196,214	4,485	2.28
ประชากร (1,000 คน)	67,003	66,755	0.37	3,277	3,235	41	1.28	519	511	8	1.56

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.1.2 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรี ขึ้นอยู่กับภาคเกษตร ถึงร้อยละ ๖๐.๒๓ โดยพึ่งพาสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้ เป็นหลัก ส่วนภาคนอกการเกษตรมีมูลค่าเพียงร้อยละ ๓๙.๗๗ โดยพึ่งพิงภาคบริการ ๑๒ สาขา ร้อยละ ๘๖.๗๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคนอกเกษตรของจังหวัด

	ภาคเกษตร (ล้านบาท)	ภาคนอกเกษตร(ล้านบาท)	รวม (ล้านบาท)	ร้อยละมูลค่า ของกลุ่มจังหวัด
จันทบุรี	62,764	41,439	๑๐๔,๒๐๔	๖.๐๒
กลุ่มจังหวัด	๑๒๐,๘๘๐	๑,๖๑๐,๙๒๑	๑,๗๓๑,๘๐๑	๑๐๐.๐๐

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.๑.๓ ภาพรวมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจจังหวัดจันทบุรีในภาพรวมขึ้นกับภาคเกษตร ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม สาขาประมง ภาคนอกเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ สาขาการขายส่ง ขายปลีก เป็นหลัก

อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแบบปรมาณ
ณ ลู ก โ ช (CVM)
(คือมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตได้จากการประกอบการในขอบเขตพื้นที่จังหวัดในรอบระยะเวลาหนึ่งหรือรายได้จากผลตอบแทนปัจจัยการผลิตต่างๆ ซึ่งได้แก่ ค่าตอบแทนแรงงาน ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ย และกำไร) ปี ๒๕๕๖ จังหวัดจันทบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงอยู่ที่ -๒.๑๘ ลำดับที่ ๕๘ จาก ๗๖ จังหวัดต่ำกว่าค่ากลางประเทศซึ่งอยู่ที่ ๐.๒๖ ปี ๒๕๕๗ จังหวัดจันทบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงอยู่ที่ ๓.๒๖ ลำดับที่ ๑๒ จาก ๗๖ จังหวัดสูงกว่าค่ากลางประเทศมากซึ่งอยู่ที่ -๐.๔๑

๑.๒ ภาคการเกษตร

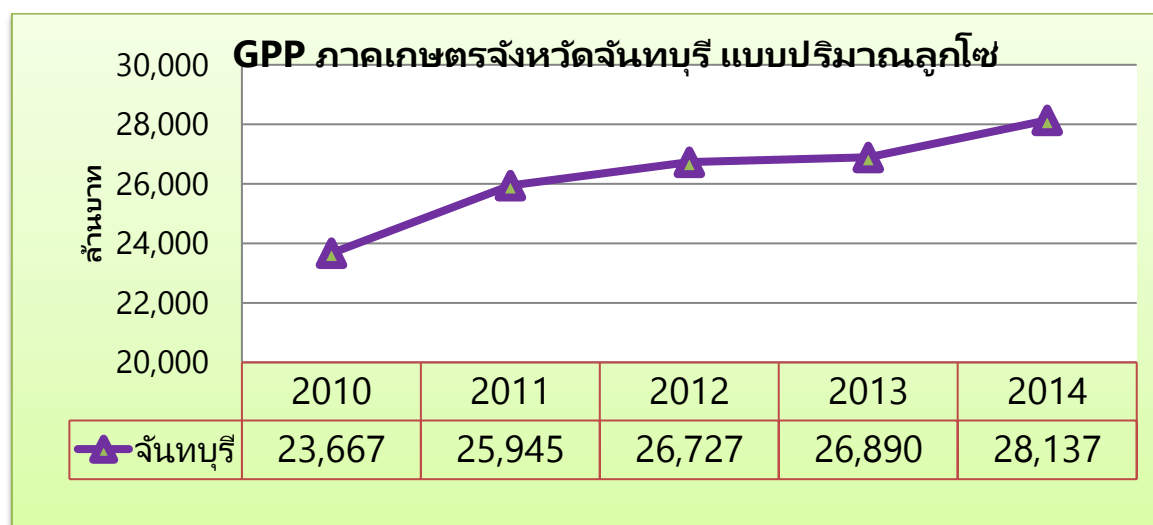
๑.๒.๑ มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร

ข้อมูลสถิติในภาคเกษตร คือเกษตรกรรม ล่าสัตว์และป่าไม้ และการประมง มูลค่าผลิตภัณฑ์ของจังหวัดจันทบุรี ณ ราคาประจำปี ๒๕๕๗ จำนวน ๖๒,๗๖๔ ล้านบาท จังหวัดจันทบุรีเป็นแหล่งผลิตอาหาร อยู่ในลำดับที่ ๑

ของ กลุ่ม จังหวัด ภาค ตะวัน ออก คิด เป็น ร้อย ละ ๖๐.๒๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด และรายได้อยู่ในลำดับที่ ๑ ของ ๗๗ จังหวัด เป็น สาขา ที่ รอง รับ แรงงาน จำนวน มาก ของ จังหวัด นอกจากนี้จะเห็นว่าสาขาเกษตรกรรมยังคงมีบทบาทต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินและโครงสร้างเศรษฐกิจของพื้นที่

อัตราการขยายตัวในภาคเกษตรของจังหวัดจันทบุรี โดยแสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๗ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีถึงแม้จะไม่มากนัก คือ ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒,๒๗๘ ล้านบาทหรือร้อยละ ๙.๖๒ ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๗๘๒ ล้านบาทหรือร้อยละ ๓.๐๑ ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๖๓ ล้านบาทหรือร้อยละ ๐.๖๐ ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑,๒๔๗ ล้านบาทหรือร้อยละ ๔.๖๓ ค่าเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลง เท่ากับ ร้อยละ ๔.๔๖

กราฟเส้นแสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่
ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๗
ในภาคเกษตร

(หน่วย:ล้านบาท)

จังหวัดจันทบุรีมีเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร ๑,๖๒๖,๐๐๐ ไร่ (ร้อยละ ๐.๙๓ ของพื้นที่ถือครองการเกษตรของประเทศ ร้อยละ ๓๕.๐๕ ของพื้นที่ถือครองการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก จังหวัดจันทบุรีมีเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร มากที่สุดใน ๔ จังหวัด) โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่สำคัญ ดังนี้

(๑) ไม้ยืนต้น ๗๑๐,๖๔๗ ไร่ และไม้ผล ๙๐๒,๓๒๓ ไร่ รวม ๑,๖๑๒,๙๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๘ ของพื้นที่ไม้ยืนต้นและไม้ผลของประเทศ (๔๗,๖๕๘,๑๓๙ ไร่) ร้อยละ ๓๖.๔๐ ของพื้นที่ไม้ยืนต้นและไม้ผลของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก (๔,๔๓๐,๗๘๕ ไร่) เป็นแหล่งผลไม้เงาะ ทุเรียน มังคุด ลำไย และยางพารา

(๒) พื้นที่พืชไร่ ๓๒๙,๒๔๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๐ ของพื้นที่พืชไร่ของประเทศ และร้อยละ ๒๗.๕๗ ของพื้นที่พืชไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก เป็นแหล่งปลูกมันสำปะหลัง

(พันไร่)

ประเภทพื้นที่	ประเทศ	ภาคตะวันออก	จันทบุรี
พื้นที่รวม(พันไร่)	๓๒๐,๖๙๖.๘๘๗	๑๐,๖๗๐.๐๐๐	๓,๙๖๑.๐๐๐
ป่าไม้ (พันไร่)	๑๐๙,๒๖๐.๙๔๙	๒,๒๘๑.๐๐๐	๑,๓๔๘.๕๔๐
ชุมชนและที่อยู่อาศัย(พันไร่)	๑๖,๕๒๑.๙๒๓	๙๔๔.๔๑๗	๑๒๕.๓๗๓

ประเภทพื้นที่	ประเทศ	ภาคตะวันออก	จันทบุรี
พื้นที่ถือครองทางการเกษตร(พันไร่)	๑๗๔,๓๐๖.๐๔๒	๔,๖๓๙.๐๐๐	๑,๖๒๖.๐๐๐
ที่นา(พันไร่)	๗๕,๙๑๕.๒๓๒	๓๗๘.๔๗๙	๗๗.๑๗๑
พืชไร่(พันไร่)	๔๐,๗๑๒.๗๑๒	๑,๑๙๓.๙๐๘	๓๒๙.๒๔๑
ไม้ยืนต้น(พันไร่)	๓๖,๔๓๒.๕๔๕	๒,๘๗๒.๔๗๑	๗๑๐.๖๔๗
ไม้ผล(พันไร่)	๑๑,๒๒๕.๕๙๔	๑,๕๕๘.๓๑๔	๙๐๒.๓๒๓
พืชสวน(พันไร่)	๑,๑๙๓.๐๐๐	๑๓.๖๔๒	๘.๓๐๒
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์(พันไร่)	๑,๐๐๔.๐๐๐	๕๐.๔๒๙	๑.๗๔๓
พืชน้ำ(พันไร่)	๒,๗๑๑.๐๙๐	๐.๒๔๔	-
สถานที่เพาะเลี้ยงพันธุ์สัตว์น้ำ(พันไร่)	๒,๙๐๔.๘๒๗	๓๔๕.๐๑๑	๑๖๘.๖๓๔
อื่นๆ (พันไร่)	๒,๕๐๔.๐๐๐	๓๒๙.๒๑๘	๑๒๗.๑๐๐
พื้นที่นอกเกษตร(พันไร่)	๒๐,๖๐๗.๙๖๓	1,๕๐๗.๑๓๙	๒๘๗.๕๔๕
ขนาดฟาร์ม(ไร่/ครัวเรือน)	๒๕.๒	๕๖.๗๐	๔๕.๐๘
จำนวนฟาร์ม	๕,๙๐๔,๑๐๒	๑๒๘,๑๗๘	๕๐,๗๑๐

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน ปี ๒๕๕๖ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ๒๕๕๖

หากพิจารณาพื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัดแล้วพบว่าพื้นที่เพาะปลูกทำการเกษตรมีประมาณครึ่งหนึ่งของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับพื้นที่เกษตรกรรม จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่เกษตรกรรมทั้งสิ้น ๒,๑๙๘,๐๖๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔๙ ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖๐ ของพื้นที่เกษตรทั้งหมดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก พื้นที่เกษตรในสัดส่วนแต่ละประเภทของจังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่คือพื้นที่เกษตรกรรมประเภทไม้ผล ซึ่งมีพื้นที่เกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๐๕ ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด ไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี คือทุเรียน เงาะ มังคุด และลำไย (๑๑๗,๘๒๖ ไร่, ๖๕,๘๐๗ ไร่, ๕๔,๘๖๙ ไร่, ๑๐๘,๐๖๒ ไร่ตามลำดับ) รวม ๓๔๖,๕๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๖ ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมดในจังหวัดจันทบุรี ตามลำดับ

๑.๒.๒ ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ

พื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดจันทบุรียังคงมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่มาจากผลของการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศและภาคตะวันออกตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ เป็นต้นมา มากกว่า ๗ แสนไร่ รวมทั้งความผันผวนของราคาสินค้าทางการเกษตรและสภาพดิน ฟ้า อากาศที่มีความไม่แน่นอนทำให้เกษตรกรเกิดความไม่มั่นใจในการลงทุนและการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรในอนาคตทำให้มีเกษตรกรส่วนใหญ่ขายที่ทำกินให้แก่กลุ่มนายทุนไปเป็นจำนวนมากเนื่องจากได้ราคาดีรวมทั้งการรุกร้าของพื้นที่เมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆเข้ามาในพื้นที่เกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะพื้นที่นาและไร่ ในขณะที่พื้นที่ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลกลับมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เพราะปัจจุบันเกษตรกรเริ่มนิยมหันมาทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโดยเฉพาะกุ้งบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล และปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นเพิ่มมากขึ้นได้แก่ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน เงาะ มังคุดทุเรียน และลำไย ฯลฯ เพื่อการส่งออกแทนการทำนาและทำไร่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีมูลค่าทางการผลิตสูงราคาดีและเป็นที่ต้องการของตลาดรวมทั้งมีนโยบายของรัฐบาลในการเปิดการค้าเสรีเพิ่มมากขึ้นซึ่งส่งผลทำให้แนวโน้มการปลูกพืชเศรษฐกิจภายในพื้นที่มีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะนโยบายการส่งเสริมการปลูกพืชพลังงานภายในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน

๑) ผลผลิตด้านเกษตรกรรม ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๗/๒๕๕๘ ของจังหวัดจันทบุรี ประเภทที่มีผลผลิตสูงตามลำดับ ได้แก่ ทุเรียน ๒๓๔,๕๑๔ ตัน เงาะ ๑๓๘,๕๒๐ ตัน มังคุด ๘๑,๖๖๐ ตัน ลำไย ๒๗๒,๖๑๘ ตัน มันสำปะหลัง ๗๓๐,๑๕๒ ตัน ยางพารา ๑๕๙,๕๔๒ ตัน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจันทบุรีสาขาเกษตรกรรม ๖๒,๗๖๔ ล้านบาท เป็นอันดับที่ ๑ ของประเทศ

ผลผลิตด้านเกษตรที่สำคัญ (ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘) จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่พืชไร่ ๓๙๔,๕๕๐ ไร่ พื้นที่เพาะปลูกพืชสำคัญ ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าวนาปี อ้อยโรงงาน และสับปะรด ตามลำดับ จำนวน ๒๘๑,๓๑๖ ไร่ ให้ผลผลิตรวม ๘๑๒,๔๘๓,๐๐๐ กิโลกรัม พื้นที่ไม้ผลไม้ยืนต้น

๑,๖๙๐,๑๖๖ ไร่ เพาะปลูกพืชสำคัญ ได้แก่ ยางพารา ทุเรียน ลำไย มังคุด เงาะ ปาล์ม สละ ลองกอง มะพร้าว พริกไทย ตามลำดับ จำนวน ๑,๒๒๒,๗๑๗ ไร่ ให้ผลผลิตรวม ๙๑๖,๙๓๘,๐๐๐ กิโลกรัม

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก ทั้งประเทศ (ไร่)	พื้นที่ปลูก ของกลุ่ มจังหวัด (ไร่)	พื้นที่ปลูก ของจังหวัด จันทบุรี (ไร่)	พื้นที่เกิ บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (ก.ก.ต่ อไร่)
ทุเรียน	๖๘๖,๕๘๒	๒๙๑,๒๙๘	๑๙๗,๑๔๓	๑๖๗,๐๐๔	๒๓๔,๕๑๔	๑,๔๐๔
มังคุด	๔๔๙,๙๓๒	๒๐๑,๙๐๐	๑๓๔,๕๐๐	๑๒๗,๕๙๔	๘๑,๖๖๐	๖๔๐
เงาะ	๒๙๓,๐๖๓	๑๔๑,๒๐๐	๘๐,๑๐๗	๗๘,๔๕๗	๑๓๘,๕๒๐	๑,๕๙๕
ลำไย	๑,๑๐๑,๕๕๑	๑๔๘,๓๙๕	๑๔๔,๙๔๐	๑๓๔,๗๔๑	๒๗๒,๖๑๘	๒,๐๒๓
พริกไทย	๓,๒๕๙	๓,๒๕๙	๓,๐๘๐	๒,๖๑๙	๑,๓๔๔	๕๑๓
ยางพารา	๑๘,๘๔๖,๐๐๙	๑,๖๘๘,๑๐๑	๖๔๐,๗๓๑	๖๔๐,๗๓๑	๑๕๙,๕๔๒	๒๔๙
ปาล์มน้ำมัน	๔,๒๗๖,๒๔๐	๒๐๐,๗๐๗	๒๑,๐๐๑	๒๑,๐๐๑	๔๑,๖๐๒	๑,๙๘๐
มันสำปะหลัง	๙,๓๑๙,๗๑๘	๕๓๗,๖๑๐	๒๑๗,๖๒๑	๒๑๒,๗๙๔	๗๓๐,๑๕๒	๓,๔๓๑
อ้อย	๑๐,๕๓๐,๙๒๗	๑๔๓,๔๔๓	๔,๓๐๑	๔,๓๐๑	๔๘,๑๒๖	๑๑,๑๘๙
สับปะรด	๔๓๔,๕๐๓	๕๖,๕๘๖	๑,๐๘๙	๑,๐๔๐	๔,๔๓๕	๔,๐๗๓
ข้าวโพด	๗,๒๔๑,๖๖๗	๓๘,๔๔๔	๓๘,๐๙๐	๓๕,๘๓๖	๒๓,๐๐๖	๖๐๔
ข้าว	๕๗,๓๑๕,๔๔๖	๑๒๔,๐๑๗	๑๙,๐๔๕	๑๘,๘๔๒	๖,๗๖๔	๔๐๐

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๒) ผลผลิตด้านปศุสัตว์ที่สำคัญ

การปศุสัตว์ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี มีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ อาทิเช่น ไก่เนื้อ/ไข่ เป็ดเนื้อ/ไข่ สุกร โคเนื้อ และโคนม รวม ๓,๗๓๒,๒๙๒ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๑ ของจำนวนสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

(๑) การเลี้ยงไก่เนื้อ

ไก่ไข่ รวม ๓,๖๖๕,๐๙๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๘ ของจำนวนไก่เนื้อ ไก่ไข่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

(๒) เป็ดเนื้อ เป็ดไข่ รวม ๑๔,๔๕๐ ตัว

คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๖ ของจำนวนเป็ดเนื้อ เป็ดไข่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

(๓) สุกร มีชีวิต

จังหวัดจันทบุรีมีฟาร์มเลี้ยงสุกรในพื้นที่อำเภอท่าใหม่จำนวนสุกรทั้งหมด ๔๕,๗๘๘ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๑ ของจำนวนสุกรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

(๔) โคนม โคเนื้อ ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

แหล่งเพาะเลี้ยงที่สำคัญ ได้แก่ ในพื้นที่อำเภอสอยดาว อำเภอมะขาม และอำเภอเขาคิชฌกูฏ เป็นสหกรณ์ฟาร์มโคนม รวม ๖,๙๖๔ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๘ ของจำนวนโคนม โคเนื้อของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

ผลผลิตด้านปศุสัตว์ปี พ.ศ. ๒๕๕๘

จังหวัด	ไก่เนื้อ/ไข่	เป็ดเนื้อ/ไข่	สุกร	วัวนม	วัวเนื้อ	รวม	ร้อยละ
จันทบุรี	๓,๖๖๕,๐๙๐	๑๔,๔๕๐	๔๕,๗๘๘	๓,๗๖๙	๓,๑๙๕	๓,๗๓๒,๒๙๒	๑.๕๓
กลุ่มจังหวัด	๕๒,๔๔๘,๐๐๑	๑,๐๕๗,๓๗๔	๔๓๑,๕๒๑	๗,๓๒๐	๓๙,๗๗๓	๕๓,๙๘๓,๙๘๙	๒๒.๒๕
ประเทศ	๒๑๔,๑๕๕,๙๗๖	๑๕,๒๒๒,๕๑๓	๗,๖๗๔,๙๕๘	๖๐๘,๓๖๗	๔,๙๐๕,๗๐๕	๒๔๒,๕๖๗,๕๑๙	

ที่มา : กรมปศุสัตว์

๓) ผลผลิตด้านประมงที่สำคัญ

เนื่องจากพื้นที่จังหวัดจันทบุรีติดชายฝั่งทะเล ทำให้การผลิตในสาขาประมงมีบทบาทที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของพื้นที่ การผลิตสาขาประมงแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนคือ เพาะเลี้ยงชายฝั่ง ประมงทะเล

(๑) การประมงทะเล เริ่มมีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ลดลง

(๒) สัตว์น้ำที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเริ่มมีปริมาณมากขึ้น

โดยสัตว์น้ำที่นิยมเพาะเลี้ยงคือ กุ้งขาว ซึ่งในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่เพาะเลี้ยงคิดเป็นร้อยละ ๓.๐๘ ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด โดยพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งจะกระจายตัวอยู่ในแหล่งเพาะเลี้ยงสำคัญ คือ บริเวณ อ่าวคุ้งกระเบน อ่าวเหอ ท่าใหม่ อ่าวอนายายอาม และอ่าวคลองบริเวณพื้นที่การเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลในปัจจุบันมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากราคากุ้งตกต่ำอันเนื่องมาจากมีปัญหาเรื่องการส่งออก การถูกกีดกันทางการค้า การแข่งขันทางการตลาด ปัญหาเรื่องโรคระบาดของกุ้ง และปัญหาราคาตกต่ำ ทำให้เกษตรกรบางส่วนหยุดเลี้ยงชั่วคราว โดยหันไปเลี้ยงสัตว์น้ำที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า เช่น ปลากระพง ปลาเก๋า เป็นต้น

(๓) การประมงของจังหวัดจันทบุรี ในปี ๒๕๕๘

ส่วนใหญ่เพาะเลี้ยงกุ้งทะเล จำนวน ๓,๑๕๗ ฟาร์ม เนื้อที่ ๕๓,๙๘๔ ไร่ รวม

๖๗,๔๙๓ ตัน ส่วนใหญ่เป็นกุ้งแวนาไม ๖๗,๐๗๐ ตัน

จังหวัดจันทบุรีมีผลผลิตมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

ผลผลิตจากการเลี้ยงกุ้งทะเล

จังหวัด	ฟาร์ม	เนื้อที่	ผลผลิตจากการเลี้ยงกุ้งทะเล (ตัน)					
			รวมกุ้ง	แช่บ๊วย	กุลาดำ	แวนาไม	โอ๊คก	กุ้งอื่น ๆ
ประเทศ	๒๑,๐๗๑	๒๙๕,๕๖๘	๒๗๙,๙๐๗	๑๙๖	๑๖,๒๙๒	๒๖๓,๒๔๕	๑๔๖	๒๘
กลุ่มจังหวัด	๓,๑๕๗	๕๓,๙๘๔	๖๗,๔๙๓	64	305	๖๗,๐๗๐	๒๖	๒๘
จันทบุรี	1,92๕	๓๖,๐๙๗	๓๔,๗๘๗	๖๔	๒๑๔	๓๔,๔๕๕	๒๖	๒๘

ที่มา : สถิติการเกษตรประเทศไทย 2558, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

มูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเล

จังหวัด	มูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเล (พันบาท)					
	รวมกุ้ง	แช่บ๊วย	กุลาดำ	แวนาไม	โอ๊คก	กุ้งอื่น ๆ
ประเทศ	๕๒,๓๑๗,๕๒๙	๔๙,๔๗๒	๓,๗๔๑,๓๕๓	๔๘,๕๑๑,๑๐๒	๑๔,๔๐๘	๑,๑๙๔

กลุ่มจังหวัดฯ	๑๒,๖๗๗,๙๔๘	11,693	17,385	๑๒,๖๐๒,๘๕๒	1,538	1,194
จันทบุรี	๖,๕๗๔,๘๗๔	๑๑,๖๙๓	-	๖,๕๑๗,๑๖๓	๑,๕๓๘	๑,๑๙๔

ที่มา : สถิติการเกษตรประเทศไทย 2558, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4) การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

การขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2545 และเพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามนโยบายและมาตรการต่างๆของรัฐ ปี 2556

มีการปรับระบบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรโดยให้มีรายละเอียดการจัดเก็บข้อมูลของเกษตรกรเป็นรายแปลงและรับขึ้นทะเบียนใหม่ ผลจากการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรจนถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559 คราวเรือนเกษตรกรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ที่ขอขึ้นทะเบียนจำนวน ๑10,655 ครัวเรือน เพิ่มขึ้น จากปี ๒๕๕๔ (82,443) จำนวน 28,222 ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 34.23

จากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๕๔ และปี ๒๕๕๙ ของกรมส่งเสริมการเกษตร เมื่อพิจารณาภายในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก จังหวัดจันทบุรีมีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ในปี ๒๕๕๙ มีมากเป็นอันดับ ๒ รองจากจังหวัดชลบุรี แต่มีเนื้อที่ถือครองการเกษตรมากเป็นอันดับ ๑ รวมทั้งพื้นที่ถือครองเฉลี่ยต่อครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียน

ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๕๔ และปี ๒๕๕๙

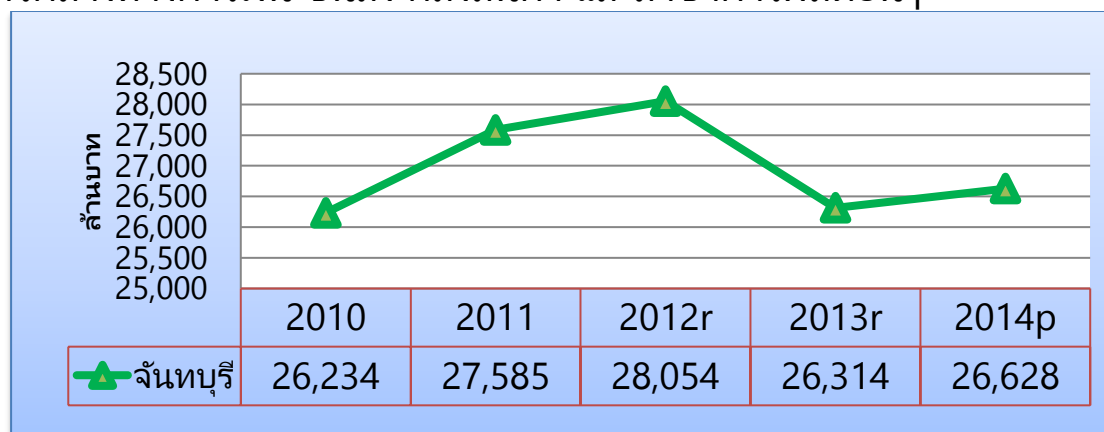
จังหวัด	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรปี ๒๕๕๔	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรปี ๒๕๕๘	ร้อยละครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเทียบครัวเรือนทั้งหมดปี ๒๕๕๘	จำนวนทะเบียนบ้านที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร	เนื้อที่ที่ดินที่ถือครอง (ไร่)	พื้นที่ถือครองเฉลี่ยต่อครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียน (ไร่)

จังหวัด	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนครัวเรือนเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรปี ๒๕๕๔	จำนวนครัวเรือนเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรปี ๒๕๕๘	ร้อยละครัวเรือนเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเทียบครัวเรือนทั้งหมดปี ๒๕๕๘	จำนวนทะเบียนบ้านที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร	เนื้อที่ที่ดินที่ถือครอง (ไร่)	พื้นที่ถือครองเฉลี่ยต่อครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียน (ไร่)
ชลบุรี	415,460	50,024	51,993	12.51	26,081	๑,๖๙๗,๙๐๘	32.65
ระยอง	104,107	14,887	23,377	22.45	32,763	๑,๕๙๒,๖๙๕	68.13
จันทบุรี	41,709	11,168	24,835	59.54	38,226	๒,๑๘๘,๐๖๑	88.50
ตราด	30,176	6,364	10,450	34.63	24,623	๙๒๓,๘๘๖	88.41
รวม	591,452	82,443	110,655		121,693	๖,๔๑๒,๕๕๐	57.95

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร

๑.๓ ภาคนอกการเกษตร

กราฟเส้นแสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปริมาณลูกโซ่ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๗ ในภาคนอกเกษตร เช่น อุตสาหกรรม ตัวกลางทางการเงิน ขนส่ง คลังสินค้า และสาขาการผลิตอื่นๆ

(หน่วย

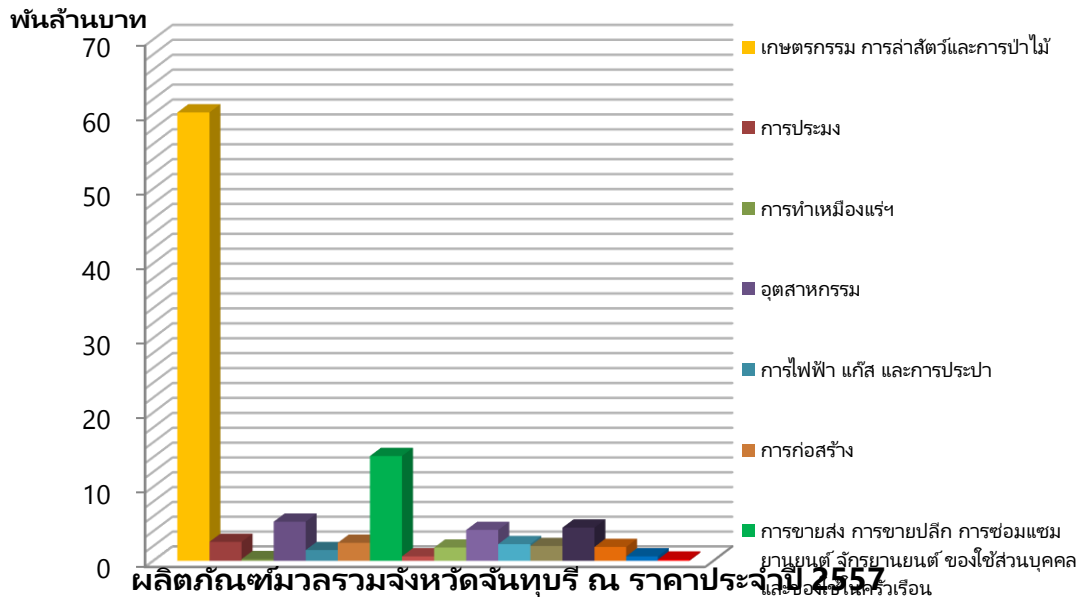
: ล้านบาท)

จังหวัดจันทบุรีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคนอกเกษตรไม่ถึง ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวภาคนอกเกษตรเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ ถึงปี ๒๕๕๕

อย่างต่อเนื่อง แต่มาลดลงในปี ๒๕๕๖ และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี ๒๕๕๗ เนื่องจากมูลค่าผลิตภัณฑ์ของสาขาอุตสาหกรรม การไฟฟ้า การก่อสร้าง การขายส่งฯ การบริหารราชการฯ ลดลง

สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ ณ ราคาประจำปีของจังหวัดจันทบุรีรายได้หลักของจังหวัดจันทบุรีอยู่ในสาขาเกษตร ประมง บริการด้านอสังหาริมทรัพย์การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ

แผนภูมิแสดงสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจันทบุรี ณ ราคาประจำปี 2557

๑.๓.๑ ภาคอุตสาหกรรม

๑) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรม

จังหวัดจันทบุรีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมในปี ๒๕๕๖ ลดลงจากปี

๒๕๕๕ จำนวน ๖๒๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -๑๐.๘๘ และเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๕๗ เพียงเล็กน้อย ๑๗๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๘

ห นั ว ย :

จังหวัด	ปี ๒๕๕๕	ล้านบาท		เปลี่ยนแปลง	ร้อยละ
		ปี พ.ศ.๒๕๕๖	ปี พ.ศ. ๒๕๕๗		
จันทบุรี	๕,๗๓๑	๕,๑๐๗	๕,๒๘๐	-๒๒๕.๕	-๓.๗๕
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	๖๑๗,๗๒๓	๖๒๗,๑๓๒	๖๖๗,๙๓๗	๕๐,๒๑๔	๔.๐๑

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒) แนวโน้มการลงทุน

(๑) ประเภทอุตสาหกรรมจำแนกตามการผลิต

ใน ปี ๒ ๕ ๕ ๗

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกมี ๗๑๔ แห่ง เงินลงทุน ๑๐,๘๕๓.๙๙ ล้านบาท มีแรงงานจำนวน ๑๑,๕๕๔ คน

ตารางสถิติสะสมจำนวนโรงงานทั้ง ๓ จำพวกที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการตาม พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ จำแนกตามจังหวัด ณ สิ้นปี ๒๕๕๗

จังหวัด	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน		
			ชาย	หญิง	รวม
จันทบุรี	๗๑๔	๑๐,๘๕๓.๙๙	๖,๕๗๐	๔,๙๘๔	๑๑,๕๕๔
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	๘,๖๖๗	๑,๔๒๘,๕๐๑	๓๑๖,๗๑๐	๑๒๑,๗๕๖	๔๓๘,๔๖๖

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศโรงงานอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม

(๒) จำนวนนิคมอุตสาหกรรม

เขตประกอบการนิคมอุตสาหกรรมที่สำคัญ

ภ า ย ใน พื้ น ที่ จั ง ห ว้ ด จั น ท บุ รี
ประชาชนชนในพื้นที่คัดค้านการตั้งเขตประกอบการนิคมอุตสาหกรรม

(๓) เ จี น ล ง ทู น

จังหวัดจันทบุรีจะเป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรแปรรูป
อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมขนส่ง อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมยาง

(๔) การจ้างงาน ใน ๙ หมวดอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วย ๑) อาหารและเครื่องดื่ม ๒) เสื้อผ้า สิ่งทอและรองเท้า ๓) ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ๔) กระดาษและ สิ่งพิมพ์ ๕) เคมี ยาง น้ำมัน พลาสติก ๖) เซรามิก แก้ว เครื่องประดับ ๗) เหล็ก และ โลหะ ๘) เครื่องจักรกลและชิ้นส่วนรถยนต์ ๙) ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอื่นๆ จังหวัดจันทบุรีจะมีอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับเครื่องประดับที่มีมูลค่าสูง

(๕) สินค้าอุตสาหกรรมหลัก

ลักษณะการกระจายอุตสาหกรรมทั่วประเทศ ซึ่งเป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมในที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมที่หลากหลายและมีจำนวนมากที่สุด หากพิจารณาจากจำนวนการจ้างงาน จะพบว่า การทำงานในอุตสาหกรรม จำแนกเป็น ๒๑ ชนิด และได้ยกตัวอย่างการจำแนกออกมา ๔ ชนิด ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์พลาสติก ยาและเคมีภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๑

กลุ่มที่ ๒ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน เครื่องไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์เหล็กและเหล็กกล้า รองเท้าและเครื่องหนัง และยางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง คิดเป็นร้อยละ ๗.๔๘

กลุ่มที่ ๓ อุตสาหกรรมอาหาร คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๔

กลุ่มที่ ๔ อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เซรามิกและแก้ว และผลิตภัณฑ์ไม้และเครื่องเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖ ซึ่งจังหวัดจันทบุรีจะมีการจ้างงานในอุตสาหกรรมด้านเครื่องประดับค่อนข้างสูง

อุตสาหกรรมทั้ง ๔ กลุ่ม มี ศักยภาพ ที่จะพัฒนาเชื่อมโยงกัน ภายในกลุ่ม เกิดความประหยัดจากภายนอก การพัฒนาโลจิสติกส์ ส่งเสริมการเป็นพันธมิตรสร้างความเข้มแข็งในการบริหารเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและพัฒนานวัตกรรม เพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดภายนอก

๓) กลุ่มวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) ขนาดกลาง (ME) และขนาดใหญ่ (LE)

ในปี พ . ศ . ๒ ๕ ๕ 7 จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั่วประเทศมี 2,736,744 ราย

มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.76 เมื่อเทียบกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นจำนวนวิสาหกิจขนาดเล็ก (SE) มากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 2,723,932 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.26 ของจำนวนวิสาหกิจทั่วประเทศ

(1)

ภาพรวมจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในปี 2557 พบว่า จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดจันทบุรี ๑๔,๕๐๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.40 ของจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จังหวัด	จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		อัตราการขยายตัว (%) ปี 2557 - 2556
	ปี 2556	ปี 2557	
จันทบุรี	14,507	14,601	0.65
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	136,932	140,271	2.44
ทั่วประเทศ	2,716,038	2,736,744	0.67

จำนวนวิสาหกิจตามขนาดของวิสาหกิจปี พ.ศ. ๒๕๕7

จังหวัด	SMEs			LE	N/A	รวม
	รวม	SE	ME			
จันทบุรี	14,601	14,559	42	17	-	14,618
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	140,271	139,081	1,190	721	9	141,001
ทั่วประเทศ	2,736,744	2,723,932	12,812	7,062	392	2,744,198

ที่มา : รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี ๒๕๕8 สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(2) ภาพรวมจำนวนการจ้างงาน

(2 . 1)

จังหวัดจันทบุรีมีอัตราการขยายตัวแรงงานเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 42,269 คน ในปี ๒๕๕๖ เป็น 43,503 คน ในปี ๒๕๕๗ คิดเป็นร้อยละ ๒.๙2 และอยู่ในวิสาหกิจขนาดย่อมเป็นส่วนใหญ่ ถึง 41,418 คน

จำนวนการจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จังหวัด	จำนวนการจ้างงาน SMEs (คน)		อัตราการขยายตัว (%)
	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2557 - 2556
จันทบุรี	42,269	43,503	2.92
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	723,398	764,940	5.02
ทั่วประเทศ	10,235,239	10,501,166	2.60

จำนวนการจ้างงานจำแนกตามขนาดของวิสาหกิจปี พ.ศ. ๒๕๕7

จังหวัด	SMEs			L	NA	รวม
	รวม	S	M			
จันทบุรี	43,503	41,418	2,085	4,062	-	47,565
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	764,940	665,713	69,764	280,112	30	1,045,100
ทั่วประเทศ	10,501,166	9,525,101	976,065	2,575,949	1,032	13,078,147

ที่มา : รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี ๒๕๕8 สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(2 . 2) ก า พ ร ว ม ก า ร จ ้าง ง า น จ ำ น แ ก ต าม ก ิจ ก ร ร ม ท ำ ง เ ส ร ช ฐ ก ิจ ต ำ ม ข น ำ ด ใน ปี 2 5 5 7 ส ำ ม า ร ถ จ ำ น แ ก ต ำ ม ข น ำ ด ข อ ง วิ ส า ห ก ิจ

(๒ . ๒ . 1) วิ ส า ห ก ิจ ข น ำ ด ย ่อ ม (SE) มีจำนวนการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจของจันทบุรี มากที่สุดในหมวด G การขายส่งและการขายปลีกการซ่อมยานยนต์และจักรยายนยนต์ โดยมีการจ้างงานสูงถึง 1๙,๘๓๐ คน รองลงมาคือ C การผลิต มีการจ้างงานจำนวน ๕,๙๔๒ คน ซึ่งการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจขนาดย่อมมากที่สุดถึง 41,418 คน

(๒ . ๒ . 2) วิ ส า ห ก ิจ ข น ำ ด ก ล ำ ง (ME) มีการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรี มากที่สุดในหมวด G การขายส่งและการขายปลีกการซ่อมยานยนต์และจักรยายนยนต์เช่นเดียวกับวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) ๗๔๙ คน รองลงมาคือหมวด C การผลิต โดยมีอัตราการจ้าง ๕๐๖ คน รองลงมาคือหมวด I ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร มีการจ้างจำนวน ๓๓๗ คน

(๒ .๒ .3) วิสา ห กิจ ข น าด โห ญ่ (LE)

มีการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรีมากที่สุดในหมวด D ไฟฟ้าก๊าซไอน้ำและระบบการปรับอากาศ โดยมีอัตราการจ้าง 1,๕๐๐ คน รองลงมาหมวด R ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ จำนวน ๕๒๗ คน และหมวด Q กิจกรรม ด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ ๓๐๗ คน

จำนวนวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ๑ หลัก	ชลบุรี	ระยอง	จันทบุรี	ตราด	รวม
A เกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง	2,398	286	154	132	2,970
B การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1,298	528	88	66	1,980
C การผลิต	71,026	25,764	5,942	1,996	104,728
D ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบการปรับอากาศ	246	78	12	18	354
E การจัดหา การจัดการน้ำเสีย และของเสีย รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	1,372	1,100	53	77	2,602
F การก่อสร้าง	29,329	14,942	2,247	1,169	47,687
G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	104,889	42,089	19,830	9,520	176,328
H การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	23,222	6,291	745	746	31,004
I ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	65,963	15,225	5,629	7,815	94,632
J ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	7,124	1,413	730	345	9,612
K กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	2,862	262	229	58	3,411
L กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	72,904	5,840	1,123	538	80,405
M กิจกรร ม วิ ษ า ชี พ วิ ท ย า ศ า ส ต ร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	27,546	5,198	977	584	34,305
N กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	28,925	8,939	1,165	808	39,837
P การศึกษา	2,759	391	153	408	3,711
Q กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	1,643	465	106	13	2,227
R ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	3,661	824	408	269	5,162

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ.2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

S กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	15,49 2	5,201	1,827	1,23 8	23,75 8
รวม	463,6 59	134,8 36	41,4 18	25,8 00	665,7 13

ที่มา : รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี ๒๕๕๗
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จำนวนวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ๑ หลัก	ชลบุรี	ระยอง	จันทบุรี	ตราด	รวม
A เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	198	-	-	-	198
B การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	110	132	-	-	242
C การผลิต	31,48 8	20,3 85	506	402	52,7 81
D ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบการปรับอากาศ	24	-	-	-	24
E การจัดหา น้ำ การจัดการน้ำเสีย และของเสีย รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	571	104	-	-	675
F การก่อสร้าง	1,481	1,045	180	-	2,706
G การขายส่ง และการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	3,366	1,635	749	260	6,010
H การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	3,537	1,386	-	52	4,975
I ที่พักแรม และบริการด้านอาหาร	8,475	1,876	377	837	11,56 5
J ข้อมูลข่าวสาร และการสื่อสาร	349	-	-	-	349
K กิจกรรมทางการเงิน และการประกันภัย	845	65	65	-	975
L กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	10,54 9	1,19 1	95	190	12,0 25
M กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	997	480	-	188	1,665
N กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	2,085	790	-	96	2,971
P การศึกษา	180	270	-	-	450
Q กิจกรรมด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	375	125	-	-	500
R ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	683	-	113	-	796
S กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	341	-	-	-	341
รวม	65,65 4	29,4 63	2,08 5	2,02 5	99,22 7

ที่มา : รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี ๒๕๕๗
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จำนวนวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ๑ หลัก	ชลบุรี	ระยอง	จันทบุรี	ตราด	รวม
A เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	66	-	-	-	66
B การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	44	-	-	-	44
C การผลิต	103,697	79,277	-	-	182,974
D ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบการปรับอากาศ	30	18	1,500	-	1,548
E การจัดหา น้ำ การจัดการน้ำเสีย และของเสีย รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	290	-	-	-	290
F การก่อสร้าง	2,942	771	-	-	3,713
G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	10,718	4,650	-	167	15,535
H การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	7,523	1,505	-	-	9,028
I ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	6,931	3,716	-	1,203	11,850
J ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	421	-	-	-	421
K กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	3,850	1,050	-	-	4,900
L กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	18,196	3,228	-	-	21,424
M กิจกรรมวิชาชีพ พยาธศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	4,802	1,350	-	-	6,152
N กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	6,509	1,164	-	-	7,673
P การศึกษา	307	307	-	-	614
Q กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	6,101	-	307	527	6,935
R ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	3,481	1,227	527	-	5,235
S กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	-	-	-	-	0
รวม	175,908	98,263	4,062	1,897	280,130

ที่มา : รายงานสถานการณ์ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี ๒๕๕๗
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๑.๓.๒ บริการ

๑.๓.๒.๑ การท่องเที่ยว

๑) รายได้จากการท่องเที่ยว

รายได้จากการท่องเที่ยวปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ จังหวัดจันทบุรีทำรายได้เพิ่มขึ้นจำนวนเฉลี่ย ๓๕๔.๗๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๒ รายได้หลักมาจากนักท่องเที่ยวชาวไทย ร้อยละ ๙๒.๙๙ ร้อยละ ๘๕.๖๒ ร้อยละ ๖๐.๓๔ ตามลำดับ

จังหวัด	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)			การเปลี่ยนแปลงโดยเฉลี่ย	
	ปี พ.ศ. ๒๕๕๘	ปี พ.ศ. ๒๕๕๗	ปี พ.ศ. ๒๕๕๖	ล้านบาท	อัตราร้อย ละ
จันทบุรี	๕,๒๖๓.๓๕	๔,๗๓๔.๐๔	4,568.52	๓๕๔.๗๒	๘.๔๒
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	๑๘๖,๑๔๐. ๙๙	๑๕๑,๑๑๒. ๘๒	๑๕๒,๐๖๔. ๕๙	๑๓,๘๔๓. ๖๕	๑๐.๐๓

ที่มา: กรมการท่องเที่ยวและจากการคำนวณ : สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยว ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘

๒) จำนวนนักท่องเที่ยว

จังหวัด	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)			การเปลี่ยนแปลงโดยเฉลี่ยต่อปี	
	ปี พ.ศ. ๒๕๕๘	ปี พ.ศ. ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๖	จำนวน(คน)	อัตราร้อย ละ
จันทบุรี	๑,๘๖๙,๔๖ ๙	๑,๗๐๐,๗ ๙๙	1,645,81 1	๑๖๘,๖๗๐	๙.๙๑
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	๒๒,๑๒๖,๔ ๖๗	๒๐,๔๓๗, ๑๖๘	๒๐,๖๔๔, ๒๙๖	๑,๖๘๙,๒๙ ๙	๘.๒๖

ที่มา:กรมการท่องเที่ยวและจากการคำนวณ : สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘

๓) ระยะเวลาพำนักร ในช่วงปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗

จังหวัดจันทบุรีที่ระยะเวลาพำนักรของชาวไทยมากกว่าชาวต่างชาติและระยะเวลาพำนักรของนักท่องเที่ยวโดยรวมต่ำสุดในกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)						อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)			
	ชาวไทย			ชาวต่างชาติ			ปี ๕๖		ปี ๕๗	
	ปี ๕๕	ปี ๕๖	ปี ๕๗	ปี ๕๕	ปี ๕๖	ปี ๕๗	ไทย	ต่าง ชาติ	ไทย	ต่าง ชาติ
จันทบุรี	๒	๒.๓๕	๒.๒๖	๒	๒.๐๙	๒.๑๓			- ๓.๘๓	๑.๙๑

ที่มา:กรมการท่องเที่ยว

๔) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ในปี ๒๕๕๗

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวสูงสุด คือจังหวัดตราด ชาวไทย ๑,๗๖๒ บาทต่อคนต่อวัน ชาวต่างชาติ ๒,๘๓๓ บาทต่อคนต่อวัน

จังหวัด	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (บาทต่อคนต่อวัน)									การเปลี่ยนแปลงโดยเฉลี่ย ปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗		
	ผู้เยี่ยมเยือน			ชาวไทย			ชาวต่างชาติ			ผู้เยี่ยมเยือน	ชาวไทย	ต่างชาติ
	ปี ๕๕	ปี ๕๖	ปี ๕๗	ปี ๕๕	ปี ๕๖	ปี ๕๗	ปี ๕๕	ปี ๕๖	ปี ๕๗			
จันทบุรี	๑,๔๒๑	๑,๔๕๓	๑,๔๘๐	๑,๓๘๐	๑,๔๑๒	๑,๓๖๒	๒,๓๑๑	๒,๓๗๐	๒,๔๓๓	๒๔.๕๕	๒๔.๗๗	๑๙.๕๔

ที่มา:กรมการท่องเที่ยว

๕) สถานพักแรมและจำนวนห้องพัก จังหวัดจันทบุรีมี

สถานพักแรม ๑๑๖ แห่ง ห้องพัก ๓,๖๔๙ ห้อง

จังหวัด	ปี ๒๕๕๕		ปี ๒๕๕๖		ปี ๒๕๕๗		อัตราการเปลี่ยนแปลง	
	สถานพักแรม	จำนวนห้องพัก	สถานพักแรม	ห้องพัก	สถานพักแรม	ห้องพัก	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗
จันทบุรี	๑๑๖	๓,๖๔๙	-	๓,๘๓๓	-	๓,๘๘๖	๕.๐๔	๑.๓๘

บุรี								
------	--	--	--	--	--	--	--	--

ที่มา:กรมการท่องเที่ยวและจากการคำนวณ : สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘

**๖) สัญชาติของนักท่องเที่ยวที่พักตามโรงแรม
เกสต์เฮ้าส์ และรีสอร์ต** ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ของจังหวัดจันทบุรี รวม
๑,๕๕๙,๓๗๐ คน เป็นคนไทยจำนวน 1,48๘,0๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๒
ชาวต่างประเทศ 7๑,๓๓2 คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๗

จังหวัด	จำนวนนักท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยว			ระยะเวลาพำนักร		ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)	
		รวม	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ
จันทบุรี	3,649	1,559,370	1,488,038	71,332	2.32	2.09	1380.01	2311.38

ที่มา:กรมการท่องเที่ยวและจากการคำนวณ : สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘

๑.๓.๒.๒ การค้าชายแดน

๑) จุดผ่านแดนไทย

จังหวัดจันทบุรีมีจุดผ่านแดนไทย – กัมพูชา
ได้แก่ บ้านฝักกาดและบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

๒) มูลค่าการค้าชายแดน

มูลค่าการค้าชายแดนด้านจังหวัดจันทบุรีทั้งส่งออกและนำเข้าสินค้า ปี ๒๕๕๖ มูลค่ารวม ๔,๙๓๕.๓๘ ล้านบาท ปี ๒๕๕๗ มูลค่ารวม ๖,๘๔๗.๙๒ ล้านบาท และปี ๒๕๕๘ มูลค่ารวม ๑๒,๑๓๕.๘๒ ล้านบาท มูลค่าเพิ่มขึ้นระหว่างปี ๒๕๕๖ และปี ๒๕๕๘ จำนวน ๗,๒๐๐.๕๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔๕.๘๙ โดยมีดุลการค้าเพิ่มขึ้นระหว่างปี ๒๕๕๖ และปี ๒๕๕๘ เพิ่มขึ้นจำนวน ๗,๔๑๖.๐๙ คิดเป็นร้อยละ ๑๖๒.๒๒

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘
---------	---------	---------	-----------

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ.2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

	มูลค่ารวม	ดุลการค้า	มูลค่ารวม	ดุลการค้า	มูลค่ารวม	ดุลการค้า
จันทบุรี	๔,๙๓๕.๓๘	๔,๕๗๑.๕๗	๖,๘๔๗.๙๒	๖,๖๒๓.๓๖	๑๒,๑๓๕.๘๒	๑๑,๙๘๗.๖๖
ตราด	๒๖,๘๒๕.๘๑	๒๔,๐๓๗.๘๕	๒๙,๖๓๖.๔๙	๒๕,๔๗๓.๘๗	๓๑,๘๑๖.๙๙	๒๖,๓๒๙.๔๙
รวม	๓๑,๗๖๑.๑๙	๒๘,๖๐๙.๔๒	๓๖,๔๘๔.๔๑	๓๒,๐๙๗.๒๓	๔๓,๙๕๒.๘๑	๓๘,๓๑๗.๑๕

ที่มา: สำนักความร่วมมือการค้าและการลงทุนกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

๓) สินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญ

(๑) สินค้าส่งออก ได้แก่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ น้ำมันเบนซิน ยางยานพาหนะ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำมันดีเซล เป็นต้น

(๒) สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ผัก และของปรุงแต่ง พืช น้ำมัน และผลิตภัณฑ์ ธัญพืช ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้ และสัตว์น้ำ

๑.๓.๒.๓ การเงินและธนาคาร

๑) ในเดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จังหวัดจันทบุรีมีจำนวนสำนักงานธนาคารพาณิชย์ ๕๑ แห่ง ๒) เงินรับฝาก ๕๑,๐๑๔ ล้านบาท ๓) เงินให้สินเชื่อ ๓๑,๖๒๘ ล้านบาท สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก ร้อยละ ๖๒

เงินรับฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ในเดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. ๒๕๕๘

จังหวัด	จำนวนสำนักงาน	เงินรับฝาก (ล้านบาท)	เงินให้สินเชื่อ(ล้านบาท)	สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก (ร้อยละ)
จันทบุรี	๕๒	๕๑,๐๑๔	๓๑,๖๒๘	๖๒.๐๐
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	๕๒๑	๕๔๒,๕๔๑	๔๗๗,๔๓๓	๘๘.๐๐

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

๒. วิเคราะห์ข้อมูลสังคมและความมั่นคง

๒.๑ ด้านสังคม

๒.๑.1 โครงสร้างประชากร

ในปี พ.ศ. ๒๕๕7

ประชากรผู้มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของจังหวัดจันทบุรี ประชากรเด็กอายุ ระหว่าง ๐ – ๑4 ปี จำนวน 92,434 คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๒ ของประชากรจังหวัด (๕๒๗,๓๕๐ คน) ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยทำงานอายุระหว่าง ๑5 - 59 ปี จำนวน 350,453 คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๔๕ ของประชากรจังหวัด ผู้สูงอายุซึ่งมีอายุ ๖0 ปี ขึ้นไป จำนวน 81,443 คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๔ ของประชากรจังหวัด

โครงสร้างประชากร

จังหวัด	ประชากรทั้งหมด	๐ – ๑๔ ปี	๑๕ – ๕๙ ปี	๖๐ ปีขึ้นไป		
				ชาย	หญิง	รวม
จันทบุรี	๕๒๔,๓๓๒	๙๒,๔๓๔	๓๕๐,๔๕๓	๓๖,๗๔๔	๔๔,๖๙๙	๘๑,๔๔๓
กลุ่มจังหวัด	๒,๘๓๘,๙๒๙	๕๕๐,๕๓๙	๑,๙๒๕,๗๕๖	๑๕๙,๖๐๒	๒๐๒,๙๖๙	๓๖๒,๕๗๑

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๒.๑.1.1 โครงสร้างประชากรและผู้สูงอายุ

จังหวัดจันทบุรีมีประชากรตามทะเบียนราษฎรที่มีสัญชาติไทย ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ จำนวน 2,๙๐๔,๕๑๐ คน จังหวัดจันทบุรีมีประชากรผู้สูงอายุ ๘๑,๔๔๓ คน ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก จังหวัดจันทบุรีมีอัตราพึ่งพิงค่อนข้างสูงรองจาก จังหวัดระยอง คือ ๒๓.๒ และเมื่อพิจารณาอัตราการพึ่งพิงที่คาดการณ์ในปี ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้น อยู่ที่ ๒๕.๔

แนวโน้มจำนวนวัยเด็ก วัยแรงงาน วัยสูงอายุ
และอัตราส่วนการเป็นภาระต่อประชากรวัยแรงงาน
ปี ๒๕๕๘ และ ปี ๒๕๖๓

ข้อมูล	โครงสร้างประชากรปี ๒๕๕๘					
	ประเทศ	ภาคตะวันออก	ชลบุรี	ระยอง	จันทบุรี	ตราด
วัยเด็ก (๐ - ๑๔ ปี)	๑๓,๘๐๓,๐๐	550,595	281,213	138,113	92,434	38,835
วัยแรงงาน(๑๕ - ๕๙ ปี)	๔๕,๔๙๙,๐๐	1,925,756	971,794	459,914	350,453	143,595
วัยสูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป)	๘,๐๑๑,๐๐	362,571	168,605	78,870	81,443	33,653
อัตราการส่วนการเป็นภาระต่อประชากรวัยแรงงาน ๑๐๐ คน						
อัตราพึ่งพิงวัยเด็ก	๓๐.๓	๒๘.๕	๒๘.๙	๓๐.๐	๒๖.๓	๒๗.๐
อัตราพึ่งพิงวัยสูงอายุ	๑๗.๖	๑๘.๘	๑๗.๓	๑๗.๑	๒๓.๒	๒๓.๔

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2.๑.1.2 โครงสร้างประชากรและเด็ก

จังหวัดจันทบุรี มีประชากรวัยเด็ก ๙๒,๔๓๔ คน มีอัตราพึ่งพิงวัยเด็ก ๒๖.๓ เป็นอันดับ ๓ ในกลุ่มจังหวัด และเมื่อพิจารณาอัตราการพึ่งพิงที่คาดการณ์ในปี ๒๕๖๓ ลดลงอยู่ที่ ๒๕.๒

จากการคาดการณ์ ในปี ๒๕๖๓ อัตราการพึ่งพิงรวมทั้งวัยเด็กและผู้สูงอายุของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก จะลดลงค่อนข้างมาก จาก ๔๗.๓ ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๔๑.๔ ในปี ๒๕๖๓ ในขณะที่อัตราการพึ่งพิงรวมทั้งวัยเด็กและผู้สูงอายุของจังหวัดจันทบุรีจะสูงขึ้นในระดับที่ใกล้เคียงกับการลดลงของกลุ่มจังหวัด จาก ๔๙.๕ ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๕๐.๖ ในปี ๒๕๖๓

โครงสร้างประชากรปี ๒๕๖๓

ข้อมูล	โครงสร้างประชากรปี ๒๕๖๓ (คาดประมาณ)		
	ประเทศ	ภาคตะวันออก	จันทบุรี
วัยเด็ก (๐ - ๑๔ ปี)	๑๑,๖๕๕,๐๐๐	๓๗๐,๖๓๕	๙๖,๖๒๘
วัยแรงงาน(๑๕ - ๕๙ ปี)	๔๖,๑๗๓,๐๐๐	๑,๘๙๑,๕๓๗	๓๘๓,๔๔๕
วัยสูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป)	๑๒,๒๗๒,๐๐๐	๔๑๒,๘๖๗	๙๗,๒๙๐

ปีขึ้นไป)			
อัตราส่วนการเป็นภาระต่อประชากรวัยแรงงาน ๑๐๐ คน			
อัตราพึ่งพิงวัยเด็ก	๒๕.๒	๑๙.๖	๒๕.๒
อัตราพึ่งพิงวัยสูงอายุ	๒๖.๖	๒๑.๘	๒๕.๔
อัตราพึ่งพิงรวม	๕๑.๘	๔๑.๔	๕๐.๖

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.๑.1.3 การสมรสและการหย่าร้าง

ใน ปี ๒ ๕ ๕ ๘
จังหวัดจันทบุรีมีการสมรสเพิ่มขึ้นจากปี ๒ ๕ ๕ ๗
ขณะที่การหย่าลดลงใกล้เคียงกับการสมรส

การสมรสและการหย่าร้าง

จังหวัด	สมรส			หย่า		
	๒๕๕๖	๒๕๕๗	2558	๒๕๕๖	๒๕๕๗	2558
จันทบุรี	๑,๘๐๙	๑,๗๙๒	2,012	๗๐๗	๘๒๐	798

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดจันทบุรี

2.๑.2. สภาวะแรงงาน

๒.๑.๒.1 แรงงานและการมีงานทำ ของประชากร ๑๕

ปีขึ้นไป

๑) โครงสร้างกำลังแรงงาน
จังหวัดจันทบุรีมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 519,034 คน เป็นชาย 254,852 คน คิดเป็นร้อยละ 49.10 ของประชากรรวม เป็นหญิง 264,182 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 ของประชากรรวม เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 324,946 คน เป็นผู้มีงานทำ 324,233 คน (ร้อยละ 99.78 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน) ผู้ว่างงาน 671 คน (อัตราการว่างงานร้อยละ 0.21 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน) ผู้ที่รอฤดูกาล 42 คน (ร้อยละ 0.01 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน)

๒) ผู้มีงานทำจำแนกตามผลิตภัณฑ์มวลรวม

(๑)

จากการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากรผู้มีงานทำในจังหวัดจันทบุรี ทั้งหมด 324,233 คน ปรากฏว่ามีจำนวน 154,142.50 คน หรือร้อยละ 47.54 ของผู้มีงานทำทั้งหมด ทำงานในภาคเกษตร ผู้มีงานทำจำนวน 170,090.25 คน หรือร้อยละ 52.46 ของผู้มีงานทำทั้งหมดที่ ทำงานนอกภาคเกษตร (๒)

ผู้ มี ง า น ท ำ จ ำ แ น ก ต ำ ม ป ร ะ เภ ท อุตสาหกรรม
นอกภาคเกษตรจะทำงานในสาขาการขายส่ง การขายปลีก จำนวน 56,655.25
คน คิดเป็นร้อยละ 17.47 ของผู้มีงานทำทั้งหมด สาขาการผลิต จำนวน
31,670.75 คน คิดเป็นร้อยละ 9.77 ของผู้มีงานทำทั้งหมด สาขากิจกรรมโรงแรม
และ อาหาร จำนวน 17,290.25 คน คิดเป็นร้อยละ 5.33 ของผู้มีงานทำทั้งหมด
และสาขาอื่น ๆ ลดลงไปตามลำดับ

ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ

ส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการ ประมง
จำนวน 140,496.25 คน (ร้อยละ 43.33) ของผู้มีงานทำทั้งหมด รองลงมา คือ
พนักงานบริการ และพนักงานในร้านค้าและตลาด จำนวน 66,489.25 คน (ร้อยละ
20.51) ข อ ง ผู้ มี ง า น ท ำ ท ั้ง ห ม ด แ ล ะ
ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน
38,761.75 คน (ร้อยละ 11.95) ของผู้มีงานทำทั้งหมด

๔) ผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพการทำงาน

ผู้มีงานทำส่วนใหญ่เป็นการทำงานส่วนตัว จำนวน
114,696.50 คน (ร้อยละ 35.37) ของผู้มีงานทำทั้งหมด รองลงมา คือ
ลูกจ้างเอกชน จำนวน 94,494.25 คน (ร้อยละ 29.14) ของผู้มีงานทำทั้งหมด
และช่วยธุรกิจครัวเรือน จำนวน 80,571.50 คน (ร้อยละ 24.85)
ของผู้มีงานทำทั้งหมด การว่างงาน

๒.๑.๒.๒ การส่งเสริมการมีงานทำ

การบริการจัดหางาน ในช่วงปี 2557
นายจ้าง/สถานประกอบการได้แจ้งตำแหน่งงานว่าง จำนวน 3,665 อัตรา
เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 124.45 โดยมีผู้ลงทะเบียนสมัครงาน 3,549 คน
ลดลงจากปีที่แล้วร้อยละ 72.32 และการบรรจุงาน 2,421 คน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว
ร้อยละ 106.79 การ จัด ห าง งาน ต ำ ง ป ร ะ เภ ท ใน ปี 2557
มีแรงงานในจังหวัดจันทบุรีแจ้งการเดินทางไปทำงานต่างประเทศตาม กฎหมาย
จำนวน 66 คน ลดลงจากปีที่แล้ว ร้อยละ 79.52 เป็นชาย 50 คน (ร้อยละ 75.76)
เป็นหญิง 16 คน (ร้อยละ 0.24)

๒.๑.๒.๓ แรงงานต่างด้าว

มีแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานถูกต้องตามกฎหมาย
จำนวน 1,197 คน ลดลงจากปีที่แล้ว ร้อยละ 21.63 แบ่งเป็นประเภทตลอดชีพ
จำนวน 180 คน (ร้อยละ 15.04) ประเภทชั่วคราว (มาตรา 9) จำนวน 845 คน

(ร้อยละ 70.59) และประเภทมาตรา 12 ยกเว้นมติกรม. (4) และ (5) จำนวน 172 คน (ร้อยละ 14.37) ส่วนแรงงานต่างด้าวที่อนุญาตให้ทำงานตามมติกรม. เป็นแรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ ทำงานเป็นการชั่วคราว 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาว กัมพูชา เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานในจังหวัด มีจำนวน 26,451 คน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ร้อยละ 353.86 โดยแบ่งเป็นสัญชาติพม่า 960 คน (ร้อยละ 3.63) สัญชาติลาว 7,386 คน (ร้อยละ 27.92) และสัญชาติกัมพูชา 18,105 คน (ร้อยละ 68.45)

๒.๑.๒.๔ การพัฒนาศักยภาพแรงงาน

การพัฒนาศักยภาพแรงงาน
ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดจันทบุรีได้ดำเนินการฝึกอบรม พัฒนาผู้ใช้แรงงานในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การฝึกเตรียมเข้าทำงาน การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ในปี 2557 มีผู้เข้ารับการฝึกดังนี้

๑) การฝึกเตรียมเข้าทำงาน จำนวน 35 คน ผ่านการฝึก จำนวน 8 คน
ช่างเครื่องกล จำนวน 18 คน ผ่านการฝึก 5 คน
ช่างไฟฟ้า,อิเล็กทรอนิกส์,คอมพิวเตอร์ จำนวน 14 คน ผ่านการฝึก 3 คน
ช่างอุตสาหกรรมศิลป์จำนวน 3 คน ผ่านการฝึก จำนวน 0 คน

๒) การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน 1,449 คน ผ่านการฝึก จำนวน 1,435 คน ช่างก่อสร้าง จำนวน 182 คน ผ่านการฝึก จำนวน 182 คน ช่างเครื่องกล จำนวน 147 คน ผ่านการฝึก จำนวน 141 คน ช่างไฟฟ้า,อิเล็กทรอนิกส์,คอมพิวเตอร์จำนวน 32 คน ผ่านการฝึก จำนวน 32 คน ช่างอุตสาหกรรมศิลป์ จำนวน 70 คน ผ่านการฝึก จำนวน 70 คน เกษตรอุตสาหกรรม จำนวน 61 คน ผ่านการฝึกจำนวน 56 คน ธุรกิจและบริการจำนวน 957 คน ผ่านการฝึกจำนวน 954 คน

๓) การพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ จำนวน 179 คน ผ่านการฝึก จำนวน 179 คน ช่างก่อสร้าง จำนวน 90 คน ผ่านการฝึก จำนวน 90 คน ช่างเครื่องกล จำนวน 20 คน ผ่านการฝึก จำนวน 20 คน ช่างไฟฟ้า,อิเล็กทรอนิกส์,คอมพิวเตอร์จำนวน 69 คน ผ่านการฝึก จำนวน 69 คน

๔) การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติจำนวน 467 คน ผ่านการฝึก จำนวน 304 คน ช่างก่อสร้าง จำนวน 55 คน ผ่านการฝึก จำนวน 48 คน ช่างอุตสาหกรรม จำนวน 30 คน ผ่านการฝึก จำนวน 5 คน ช่างเครื่องกล จำนวน 137 คน ผ่านการฝึก จำนวน 104 คน ช่างไฟฟ้า,อิเล็กทรอนิกส์,คอมพิวเตอร์ จำนวน 150 คน ผ่านการฝึก จำนวน 56 คน ช่างอุตสาหกรรมศิลป์จำนวน 55 คน ผ่านการฝึกจำนวน 55 คน ธุรกิจและบริการ จำนวน 40 คน ผ่านการฝึก จำนวน 36 คน

๒.๑.๒.๕ ภาวะการว่างงานของประชากร

ประชากรของจังหวัดจันทบุรีที่ว่างงานทั้งสิ้น 671 คน เป็นชาย 371 คน คิดเป็นร้อยละ 55.29 ของผู้ว่างงาน และหญิง 300 คิดเป็นร้อยละ 44.71 ของผู้ว่างงาน สำหรับอัตราการว่างงานของประชากร ซึ่งหมายถึง สัดส่วนของผู้ว่างงานต่อจำนวนประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานรวม พบว่า จังหวัดจันทบุรีมีอัตราการว่างงานร้อยละ 0.2

จากข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับอัตราการว่างงาน ในปี ๒๕๕๗ ค่ากลางของประเทศ ๐.๖๘ % จังหวัดจันทบุรี มีอัตราการว่างงานต่ำกว่าค่ากลาง อยู่ที่ ๐.๒๑ % ลำดับที่ ๗๒ และในปี ๒๕๕๘ ค่ากลางของประเทศ ๐.๗๕ % จังหวัดจันทบุรี มีอัตราการว่างงานต่ำกว่าค่ากลาง อยู่ที่ ๐.๔๗ % ลำดับที่ ๕๗ ถึงแม้ว่าจะดีกว่าค่ากลางของประเทศแต่ก็มีอัตราการว่างงานและอยู่ในลำดับที่สูงขึ้น

๒.๑.๒.๖ แรงงานนอกระบบ

สำนักงานสถิติจังหวัดจันทบุรี ได้มีการสำรวจเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบ ซึ่งจากการสำรวจพบว่า มีแรงงานนอกระบบทั้งสิ้นจำนวน 218,484 คน โดยผู้ชายมีสัดส่วนมากกว่าผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 54.84 และ 45.15 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด ตารางที่ 3 ผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามเพศ เมื่อพิจารณาจำแนกแรงงานนอกระบบ ตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า อุตสาหกรรมที่มีจำนวนแรงงานนอกระบบสูงสุด 5 อันดับแรก คือ เกษตรกรรม จำนวน 137,795 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 ของผู้ที่มีงานทำ การขายส่ง ขายปลีก จำนวน 33,260 คน คิดเป็นร้อยละ 10.26 ของผู้ที่มีงานทำ ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร จำนวน 19,933 คน คิดเป็นร้อยละ 6.15 ของผู้ที่มีงานทำ

การผลิต 10,136 คน คิดเป็นร้อยละ 3.13 ของผู้มีงานทำ และกิจกรรมบริการอื่นๆ จำนวน 5,604 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.73 ของผู้มีงานทำ

๒.๑.๒.๗ ผลผลิตภาพแรงงาน

จากข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับผลิตภาพแรงงาน ในปี ๒๕๕๖ ค่ากลางของประเทศ ๙๕,๕๘๑ บาท/คน จังหวัดจันทบุรี มีผลิตภาพแรงงานสูงกว่าค่ากลาง อยู่ที่ ๑๖๑,๐๑๑ บาท/คน ลำดับที่ ๒๐ และในปี ๒๕๕๗ ค่ากลางของประเทศ ๑๗๓,๕๘๘ บาท/คน อยู่ในลำดับที่ ๒๐ จังหวัดจันทบุรี มีผลิตภาพแรงงาน สูงกว่าค่ากลาง อยู่ที่ ลำดับที่ ๒๐ แสดงให้เห็นว่าจังหวัดมีผลิตภาพแรงงานที่ดีขึ้นการเข้าถึงระบบประกันสังคมของแรงงาน

๒.๑.๒.๘ การเข้าถึงระบบประกันสังคมของแรงงาน

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๕๗ และ ปี ๒๕๕๘ เมื่อเปรียบเทียบผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงานของจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด ปี ๒๕๕๗ และปี ๒๕๕๘ กับค่ากลางของประเทศ และจังหวัดอื่นๆ ปรากฏว่า ในปี ๒๕๕๗ ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงานของค่ากลางของประเทศอยู่ที่ ๑๘.๐๐ จันทบุรีสูงกว่าค่ากลาง อยู่ที่ร้อยละ ๑๘.๒๘ (ลำดับ ๓๖) ในปี ๒๕๕๘ ค่ากลางของประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๑๘.๗๖ จังหวัดจันทบุรีสูงกว่าค่ากลาง ๑๗.๖๒ (ลำดับ ๔๔)

๒.๒ ด้านการศึกษา

๒.๒.๑ ท ร ั พ ย า ก ร ท า ง ก า ร ศี ก ษ า (จำนวนโรงเรียนในแต่ละระดับ ห้องเรียน ครู)

๒.๒.๑.๑ บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวนมากที่สุด

๑) ส ถ า น ศี ก ษ า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดจันทบุรีมีสถานศึกษา รวม ๒๕๖ แห่ง แยกเป็นในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒๑๙ แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๒๒ แห่ง สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น จำนวน ๙ แห่ง และอื่น ๆ จำนวน ๖ แห่ง (ที่มา :

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขตใน ๔ จังหวัด ,
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตใน ๔ จังหวัด ,
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกโรงเรียนตามระดับการศึกษา
อยู่ในระดับอนุบาล ๓ แห่ง อนุบาลถึงประถมศึกษา ๑๖๓ แห่ง
อนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ๕๔ แห่ง อนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ๔ แห่ง
ประถมศึกษา ๓ แห่ง ประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ๓ แห่ง
มัธยมศึกษาตอนต้น ๒ แห่ง มัธยมศึกษาตอนปลาย ๒๓ แห่ง(2)

๒) ห้ อ ง ร ี ย น ต า ม ร อ ง ร ี ย น ๓ , ๔ ๐ ๓ ห้ อ ง
จำแนกเป็นในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒,๕๖๖ ห้ อ ง
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๕๙๒ ห้ อ ง
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๙๗ ห้ อ ง และอื่นๆ ๔๘ ห้ อ ง
จำแนกตามระดับการศึกษา ก่อนประถมศึกษา๖๖๙ ห้ อ ง ประถมศึกษา ๑,๘๓๒
ห้ อ ง มัธยมศึกษา ๙๐๒ ห้ อ ง(ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขตใน ๔
จังหวัด , สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตใน ๔ จังหวัด ,
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น)

๓)
ครูในสถานศึกษา ในการระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งสิ้น 4,586 คน
จำแนกตามสังกัดคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3,288 คน
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 949 คน
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 291 คน และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
๕๘ คน ครูในสถานศึกษาจำแนกตามระดับการสอนทั้งสิ้น 4,586 คน
ก่อนประถมศึกษา 541 คน ประถมศึกษา 2,338 คน มัธยมศึกษา 1,707 คน

๒ . ๒ . ๑ . ๒
การให้บริการด้านการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

๑) **ระดับอาชีวศึกษา** จำนวนทั้งสิ้น 12 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น
ใน สั ง กั ด ส ำ นั ก ง า น ค ณ ะ ก ร ม ก า ร อ ำ ชี ว ศี ก ษ า ๔ ห้ อ ง
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ๘ แห่ง

๒) ร ะ ด บ อ ุ ด ม ศี ก ษ า
นอกจากนี้การให้บริการด้านการศึกษาคำนึงจะต้องขยายระดับการให้บริการ
ซึ่งนอกจากการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษาแล้วพื้นที่โครงการยังมีการใ
้บริการในระดับอุดมศึกษา โดยสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาของจังหวัด
จัน ท บุ รี ป ระ ก อ บ ด ำ ย ม ห า วิ ท ย า ลั ย ร าช ภั ฏ ร ำ พ เ ร ร ณี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจันทบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา
วิทยาเขตสารสนเทศจันทบุรี

3)

เกณฑ์มาตรฐานการให้บริการของจำนวนสถานศึกษา
จำนวนโรงเรียนระดับประถมศึกษา ๑ แห่ง ซึ่งสามารถรองรับนักเรียนได้ประมาณ ๒๐๐-๖๐๐ คนต่อประชากรทุกๆ ๓,๕๐๐ คน และโรงเรียนมัธยมศึกษา ๑ แห่ง ซึ่งสามารถรองรับนักเรียนได้ประมาณ ๖๕๐-๑,๐๐๐ คน ต่อประชากร ๙,๐๐๐ คน สถานศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ทั้งสิ้น ๑,๑๓๖ แห่ง ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน นักเรียนในสังกัดหน่วยงานดังกล่าว รวม 85,396 คน เมื่อแยกตามระดับการศึกษา ก่อนประถมศึกษา 14,360 คน ประถมศึกษา 40,979 คน ระดับมัธยม 18,873 คน แยกเป็นมัธยมต้น ๑๑๖,๘๗๐ คน และมัธยมตอนปลาย 11,184 คน

4)

อัตราส่วนของนักเรียนต่อห้องเรียน
ซึ่งเป็นตัวแปรหนึ่งที่จะชี้ให้เห็นถึงความพอเพียงทางด้านการบริการในการศึกษาขั้นพื้นฐาน
มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ว่าควรมีอัตราส่วนระหว่างนักเรียนต่อห้องเรียน คือ นักเรียนไม่เกิน ๔๐ คน ต่อห้องเรียน ๑ ห้องเมื่อนำข้อมูลจำนวนห้องเรียนของจังหวัดจันทบุรี มาพิจารณาเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนในพื้นที่ จะพบว่าโดยเฉลี่ยแล้วจะมีอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๑.๔๖-๓๓.๓๒ คนต่อห้องเรียน ๑ ห้อง

5) จำนวนบุคลากรครู
โดยมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้อัตราส่วนนักเรียนไม่เกิน ๒๕ คน ต่อ ครู ๑ คน เมื่อนำมาพิจารณาเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนในพื้นที่จะพบว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่จันทบุรีจะมีอัตราส่วนนักเรียนต่อครูอยู่ที่นักเรียนประมาณ ๑๖.๕๓-๒๖.๕๔ คนต่อครู ๑ คน

2.2.2.2 คุณภาพการศึกษา

๑

จำนวนปีที่ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือเทียบเท่า

จากการศึกษาปีการศึกษาเฉลี่ยของจังหวัดจันทบุรีในรอบ 7 ปี

ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2551-2557) พบว่าจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยสะท้อนให้เห็นว่าประชากรของจังหวัดจันทบุรีได้รับการศึกษาเฉลี่ย 7 ปี (2551-2557) เท่ากับร้อยละ 8.4 (เทียบการศึกษาระดับประถมศึกษาขึ้นไป) และเมื่อนำจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยจังหวัดจันทบุรีและระดับประเทศมาเปรียบเทียบกันพบว่าคนไทยมีแนวโน้มปีการศึกษาเฉลี่ยสูงขึ้นทุกปี ตั้งแต่ปี 2551 - 2557 โดยเฉลี่ยปีละ 0.1 ปี มีเพียงปี 2555 ที่ลดลงเล็กน้อย ซึ่งคนไทยกลุ่มอายุ 15-59 ปี เป็นกลุ่มประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานจัดเป็นตัวชี้วัดที่เน้นความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การศึกษาของประชากรวัยแรงงานกลุ่มนี้จัดไว้ให้มีทักษะการทำงานในระดับพื้นฐาน และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11(2555-2559) กำหนดปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยต้องเป็น 12 ปี ดังนั้นควรมีการเร่งส่งเสริมด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ให้มากขึ้น

จากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๕๖ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี ค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๘.๖๘ ปี จังหวัดจันทบุรีต่ำกว่าค่ากลางประเทศ อยู่ที่ ๘.๓๖ (ลำดับที่ ๔๙) ในปี ๒๕๕๗ ค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๘.๙๐ ปี จังหวัดจันทบุรีต่ำกว่าค่ากลางประเทศ อยู่ที่ ๘.๕๐ (ลำดับที่ ๕๒) แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้นแต่ต่ำกว่าค่ากลางประเทศ และลำดับที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดทั่วประเทศ

๒) ผลทดสอบทางการศึกษา

ผลทดสอบทางการศึกษาในแต่ละวิชาพบว่าเด็กประถมศึกษาปีที่ ๖ ทั่วประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๓๐ - ๔๒ ยกเว้นวิชาสุขศึกษาและการทำงานได้คะแนนเกินร้อยละ ๕๐ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั่วประเทศได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๒๒ - ๔๐ ยกเว้นวิชาสุขศึกษาเกินร้อยละ ๕๐ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทั่วประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๒๓ - ๓๘ วิชาภาษาไทยและสุขศึกษาคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๔๕

ผลการทดสอบทางการศึกษาของนักเรียนชั้น ม.3 ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการศึกษาค่าเฉลี่ย O-Net ม.3 ของจังหวัดจันทบุรีในรอบ 6 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2552-2557)

พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-Net ม.3 จำนวน 8 วิชา มีอัตราเพิ่มขึ้นต่อเนื่องแต่มีค่าเฉลี่ยไม่ถึงครึ่ง และเมื่อนำค่าเฉลี่ยคะแนนสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-Net ม.3 จำนวน 8 วิชา ในปี 2557 ของจังหวัดจันทบุรีและระดับประเทศมาเปรียบเทียบกัน พบว่าจังหวัดจันทบุรีมีค่าเฉลี่ย 42.03 คะแนน สูงกว่าระดับประเทศ 40.70 คะแนน

จากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๕๗ ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๓๒.๓๐ คะแนน จังหวัดจันทบุรีมีค่าเฉลี่ย ๓๓.๕๔ คะแนน (ลำดับที่ ๑๕) ในปี ๒๕๕๘ ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๓๔.๙๕ คะแนน จังหวัดจันทบุรีมีค่าเฉลี่ย ๓๖.๙๘ คะแนน (ลำดับที่ ๑๔)

2.3 ด้านสาธารณสุข

2.3.1 สถานบริการสาธารณสุขและแพทย์ของจังหวัดจันทบุรี

2 . 3 . 1 . ๑

สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ปี ๒๕๕๗ กระจุกตัวในเมืองหลักที่สำคัญของพื้นที่ เป็นศูนย์กลางการบริหารราชการหรือเป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด จังหวัดจันทบุรี มีโรงพยาบาลศูนย์ 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลพระปกเกล้า (ระดับ A) มีโรงพยาบาลชุมชน 11 แห่ง (อำเภอท่าใหม่ มี 3 รพ.คือ รพ.ท่าใหม่ รพ.สองพี่น้อง และ รพ.เขาสุกิม) สถานีอนามัยหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 105 แห่ง

จำนวน และประเภทสถานบริการภาครัฐจังหวัดจันทบุรี

จำแนกรายอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	รพ.ศ.	รพ.ช.	ระดับ	สสอ.	สอ./รพ.สต.	PCU			
							ที่ตั้ง อ./รพ. .สต.	ที่ตั้ง รพ.	อื่นๆ	รวม
1	เมือง	1	0	A	1	13	13	1	2	16
2	ขลุง		1	F1	1	15	15	1	0	16
3	ท่าใหม่		3	F2	1	17	17	3	0	20

4	โป่งน้ำร้อน		1	F2	1	8	8	1	0	9
5	อน		1	F1	1	10	10	1	0	11
6	มะขาม		1	F2	1	7	7	1	0	8
7	แหลมสิง		1	F1	1	11	11	1	0	12
8	ห้		1	F2	1	11	11	1	0	12
9	สอยดาว		1	F1	1	7	7	1	0	8
10	แก่งหาง		1	F2	1	6	6	1	0	7
	แมว									
	นายายอ									
	าม									
	เขาคิช									
	ฌกฏ									
รวม		1	11	11	10	105	105	12	2	119

ที่มา : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข ข้อมูล ณ 20 มิถุนายน 2558

๒.๓.๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน

ประกอบด้วยโรงพยาบาลเอกชน 2 แห่ง

สถานพยาบาลไม่มีเตียงแผนปัจจุบันสาขาเวชกรรมชั้น 1 จำนวน 64 แห่ง

สถานผดุงครรภ์ไม่มีเตียงชั้น 1 จำนวน 56 แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน 105 แห่ง ร้านขายยาแผนโบราณ จำนวน 20 แห่ง และคลินิกแพทย์แผนไทย จำนวน 10 แห่ง

ข้อมูลสถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน

จังหวัดจันทบุรี

ประเภทสถานบริการ	จำนวน
โรงพยาบาลเอกชน (กรุงเทพจันทบุรี-175, สิริเวช-90 เตียง)	2 แห่ง/ 265 เตียง
สถานพยาบาลไม่มีเตียงฯ แผนปัจจุบัน สาขาเวชกรรมชั้น 1	64
สถานพยาบาลไม่มีเตียงฯ แผนปัจจุบัน สาขาทันตกรรมชั้น 1	27
สถานพยาบาลไม่มีเตียงฯ แผนปัจจุบัน สาขากายภาพบำบัด	4
สถานผดุงครรภ์ไม่มีเตียงฯ ชั้น 1	56
สถานผดุงครรภ์ไม่มีเตียงฯ ชั้น 2	4

ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	105
ร้านขายยาแผนปัจจุบัน บรรจุเสร็จ	29
ร้านขายยาแผนปัจจุบัน บรรจุเสร็จสำหรับสัตว์	3
ร้านขายยาแผนโบราณ	20
ร้านขายวัตถุออกฤทธิ์ประเภท 3 หรือ 4	3
ร้านขายยาเสพติดให้โทษประเภท 3	1
ผลิตยาแผนโบราณ	11
คลินิกแพทย์แผนไทย	10

ที่มา: กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคฯ ข้อมูล ณ วันที่ 20 มิถุนายน 2558

๒.๓.๒ คุณภาพสถานพยาบาล

จำนวนสถานบริการสุขภาพที่มีคุณภาพมาตรฐานตามที่กำหนด
 จำนวนสถานบริการสุขภาพทั้งสิ้นในจังหวัด ๑๒ แห่ง ปรากฏว่า มีเพียง ๓ แห่งที่มีคุณภาพมาตรฐานตามที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 25.0 ของสถานบริการสุขภาพที่มีคุณภาพมาตรฐานตามที่กำหนด (HA)

ปี พ. ศ. .	จำนวนสถานบริการสุขภาพ ที่มีคุณภาพมาตรฐานตามที่ กำหนด(แห่ง)	จำนวนสถานบริการ สุขภาพทั้งสิ้นในจัง หวัด(แห่ง)	ร้อยละของสถานบริก ารสุขภาพที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ตามที่กำหนด (HA)
2 5 5 1	2	12	16.7
2 5 5 2	2	12	16.7
2 5 5 3	1	12	8.3
2 5 5	1	12	8.3

4			
2			
5	1	12	8.3
5			
5			
2			
5	1	12	8.3
5			
6			
2			
5	3	12	25.0
5			
7			

จากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๕๗ ร้อยละของสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๖๐ % จังหวัดจันทบุรีต่ำกว่าค่ากลางประเทศค่อนข้างมาก อยู่ที่ ๒๕ % (ลำดับที่ ๗๑) ในปี ๒๕๕๘ ค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๗๔.๗๖ % จังหวัดจันทบุรีต่ำกว่าค่ากลางประเทศค่อนข้างมาก อยู่ที่ ๔๑.๖๗ % (ลำดับที่ ๗๑)

๒.๓.๓ ข้อมูลกำลังคนตาม FTE

จังหวัดจันทบุรีมีส่วนขาดตาม fte2 ด้านแพทย์เกิน 8.20 คน หันตแพทย์ขาด 6.13 คน เภสัชกรขาด 9.48 คน และพยาบาลวิชาชีพขาด 89.66 คน

ข้อมูลแพทย์ หันตแพทย์ เภสัชกรและพยาบาลวิชาชีพ (จำนวนควรมีตาม fte2 กรอบขั้นต่ำ 80% และจำนวนที่มีจริง)

ลำดับที่	หน่วยงาน	แพทย์			ทันตแพทย์			เภสัชกร			พยาบาลวิชาชีพ	
		จำนวนที่ควรมี	มีจริง	+ เกิน/ - ขาด	จำนวนที่ควรมี	มีจริง	+ เกิน/ - ขาด	จำนวนที่ควรมี	มีจริง	+ เกิน/ - ขาด	จำนวนที่ควรมี	มีจริง
1	cup รพ.พระปกเกล้า	137.00	183	46.00	10.00	18	8.00	42.00	41	1.00	846.48	690
2	cup รพ.ชลุม	10.99	5	-5.99	6.62	4	-2.62	6.11	6	0.11	51.51	69

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ.2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

3	cup รพ.ท่าใหม่	6.01	6	-0.01	4.89	2	-2.89	3.70	3	-	0.70	38.05	41
4	cup รพ.สองพี่น้อง	5.90	6	0.10	3.00	2	-1.00	3.82	3	-	0.82	37.79	38
5	cup รพ.เขาสุกิม	6.29	4	-2.29	3.00	2	-1.00	๓.๘๙	2	-	1.89	37.30	39
6	cup รพ.โป่งน้ำร้อน	10.40	5	-5.40	5.94	5	-0.94	5.26	4	-	1.26	57.99	60

ลำดับ ที่	หน่วยงาน	แพทย์			ทันตแพทย์			เภสัชกร			พยาบาล	
		จำนวน ที่ควร มี	มีจริง	+ เกิน/ - ขาด	จำนวน ที่ควร มี	มีจริง	+ เกิน/ - ขาด	จำนวน ที่ควร มี	มีจริง	+ เกิน/ - ขาด	จำนวน ที่ควร มี	
7	cup รพ.มะขาม	9.31	5	- 4.31	5.54	3	-2.54	5.86	4	- 1.86	42.90	
8	cup รพ..แหลมสิงห์	10.57	6	- 4.57	3.05	3	-0.05	3.94	3	- 0.94	42.56	
9	cup.รพ.สอยดาว	11.25	7	- 4.25	5.35	4	-1.35	3.79	6	2.21	65.45	
10	cup.รพ.แก่งหางแมว	8.08	4	- 4.08	3.80	3	-0.80	4.18	5	0.82	43.56	
11	cup.รพ.นายายอาม	8.63	5	- 3.63	4.38	4	-0.38	5.83	3	- 2.83	43.26	
12	cup รพ.เขาคิชฌกูฏ	7.37	4	- 3.37	3.56	3	-0.56	5.10	4	- 1.10	38.81	
	รวม	231.80	240	8.20	59.13	53	-6.13	93.48	84	- 9.48	1,345.66	

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ข้อมูล ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2559

จากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๕๖
อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๓,๒๖๒
คน/แพทย์ ๑ คน จังหวัดจันทบุรีมีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑,๗๙๗

คน/แพทย์ ๑ คน (ลำดับที่ ๖๘) และ ในปี ๒๕๕๗ อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๒,๙๘๐ คน/แพทย์ ๑ คน จังหวัดจันทบุรีมีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑,๗๕๙ คน/แพทย์ ๑ คน (ลำดับที่ ๖๖) แสดงให้เห็นว่าในทั้ง ๒ ปี จังหวัดจันทบุรีมีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรดีกว่าของประเทศ และปี ๒๕๕๗ ดีขึ้นกว่าปี ๒๕๕๖ เล็กน้อย

๒.๓.4 ข้อมูลด้านสุขภาพ

๒.๓.๔.๑ เกิด ตาย เพิ่ม

จังหวัดจันทบุรีในช่วง 10

ปีที่ผ่านมา มีอัตราเกิดต่อพันประชากรค่อนข้างคงที่ คือ อยู่ในช่วง ร้อยละ 13-14 ส่วนอัตราตายต่อพันประชากรในช่วง 5 ปีหลัง (2554-2558) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5 ไปอยู่ในช่วงร้อยละ 6-7

ส่วนอัตราทารกตายต่อพันเด็กเกิดมีชีพมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ คืออยู่ในช่วง ร้อยละ 5

จำนวน และอัตราเกิด ตาย เพิ่ม ทารกตาย และมารดาตาย ปีงบประมาณ 2545-2558

ปี	ประชากร	เกิด		ตาย		เพิ่ม		ทารกตาย		มารดาตาย	
		จำนวนเด็กเกิด	อัตราเกิดต่อ 1,000 Pop .	จำนวนตาย	อัตราตายต่อ 1,000 Pop .	จำนวนเพิ่ม	อัตราเพิ่มต่อ 100 Pop .	จำนวนทารกตาย	อัตราทารกตายต่อ 1,000 เด็กเกิดมีชีพ	จำนวนมารดาตาย	อัตรามารดาตายต่อแสนเด็กเกิดมีชีพ
2545	470,609	5,519	11.73	2,455	5.22	3,064	0.65	28	5.07	2	36.24
2546	510,279	5,241	10.27	2,711	5.31	2,530	0.50	34	6.49	2	38.16
2547	514,905	7,063	13.72	2,135	4.15	4,928	0.96	59	8.35	1	14.16
2548	516,765	6,909	13.37	2,658	5.14	4,251	0.82	61	8.83	1	14.47

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ.2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

ปี	ประชากร	เกิด		ตาย		เพิ่ม		ทารกตาย		มารดาตาย	
		จำนวนเด็กเกิด	อัตราเกิดต่อ 1,000 Pop .	จำนวนคนตาย	อัตราตายต่อ 1,000 Pop .	จำนวนเพิ่ม	อัตราเพิ่มต่อ 100 Pop .	จำนวนทารกตาย	อัตรารักษาตายต่อ 1,000 เด็กเกิดมีชีวิต	จำนวนมารดาตาย	อัตรามารดาตายต่อแสนเด็กเกิดมีชีวิต
2549	495,960	6,804	13.72	2,557	5.16	4,247	0.86	40	5.88	2	29.39
2550	499,811	6,456	12.92	2,794	5.59	3,662	0.73	44	6.82	4	61.96
2551	504,265	6,822	13.53	2,910	5.77	3,912	0.78	35	5.13	0	0.00
2552	496,816	6,928	13.94	2,544	5.12	4,384	0.88	37	5.34	2	28.87
2553	508,765	6,906	13.57	2,543	5.00	4,363	0.86	39	5.65	4	57.92
2554	514,974	7,026	13.64	3,354	6.51	3,672	0.71	39	5.55	1	14.23
2555	518,665	7,493	14.45	3,128	6.03	4,365	0.84	44	5.87	4	53.38
2556	520,056	7,143	13.74	3,368	6.48	3,775	0.73	37	5.18	0	0.00
2557	525,170	7,008	13.34	3,412	6.50	3,596	0.68	37	5.28	2	28.54
2558	523,702	6,807	13.00	3,842	7.34	2,965	0.57	31	4.55	0	0.00

หมายเหตุ 1. อัตราเกิด ปี 2547-2549, 2551-2558 แฉงนับจากรายงาน ก.2 (รวมคลอดทั้งในเขต+นอกเขต) ปี2542-2546, 2550 จากสถิติบัตร

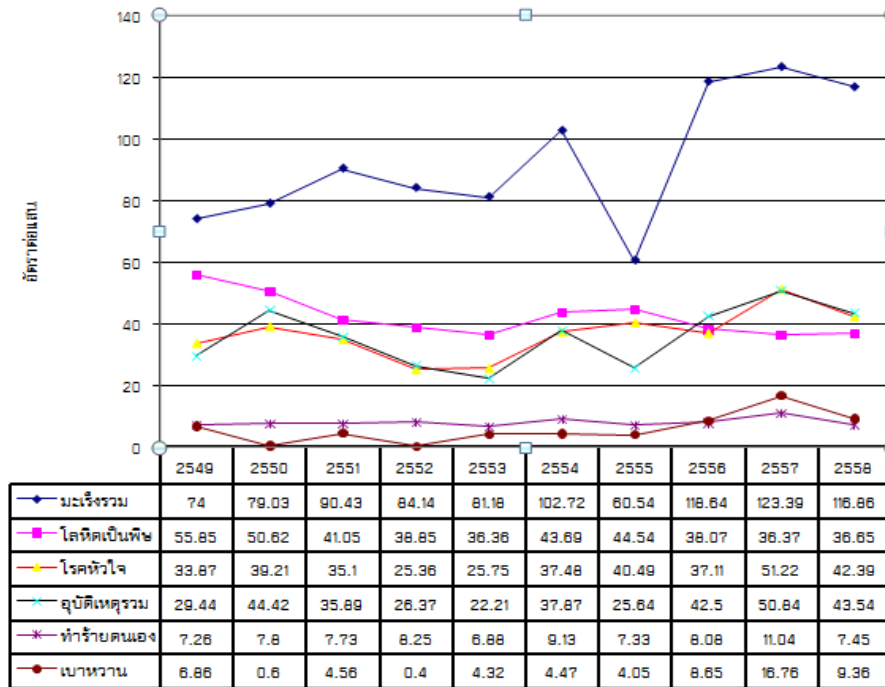
2. อัตราตาย แฉงนับจากมรณบัตร (เฉพาะในเขต)

๒.๓.๔.๒ สาเหตุการตาย

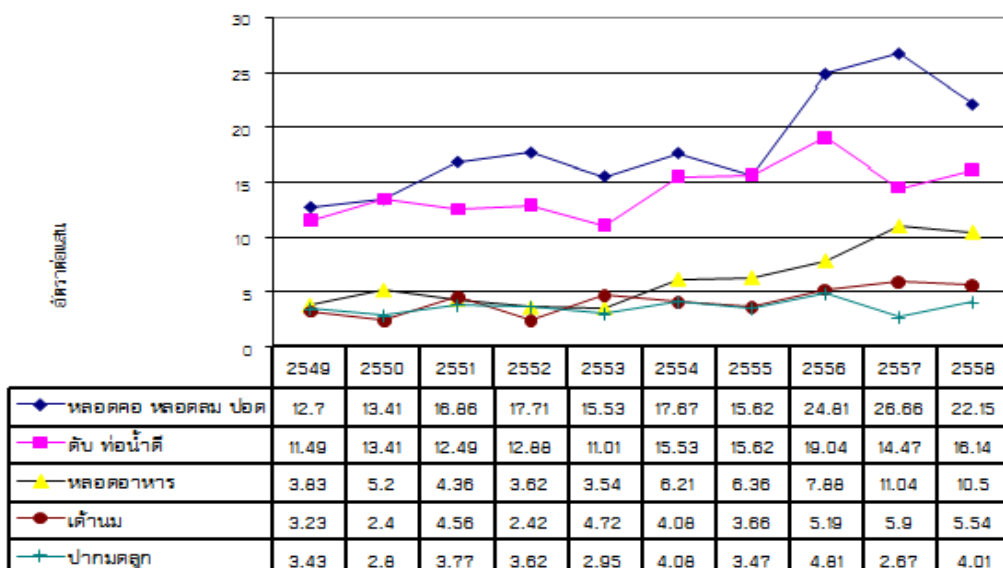
โรคมะเร็ง (รวม) เป็นสาเหตุการตายอันดับที่ 1 ของประชาชนในจังหวัดจันทบุรี และมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี (แผนภูมิ 1) และเมื่อจำแนกตามอวัยวะที่พบมะเร็ง พบว่า มะเร็งหลอดคอ-

หลอดลมใหญ่และปอด พบมากที่สุดและมีแนวโน้มสูงขึ้น รวมทั้งมะเร็งหลอดอาหาร และมะเร็งเต้านม ก็เป็นสาเหตุการตายที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน

แผนภูมิ 1 แสดงแนวโน้มอัตราการตายต่อแสนประชากร จำแนกตามสาเหตุการตาย ปี 2549 - 2558

แผนภูมิ
2

แสดงแนวโน้มอัตราการตาย จำแนกตามอวัยวะที่เกิดโรคมะเร็ง ปี 2549-2558

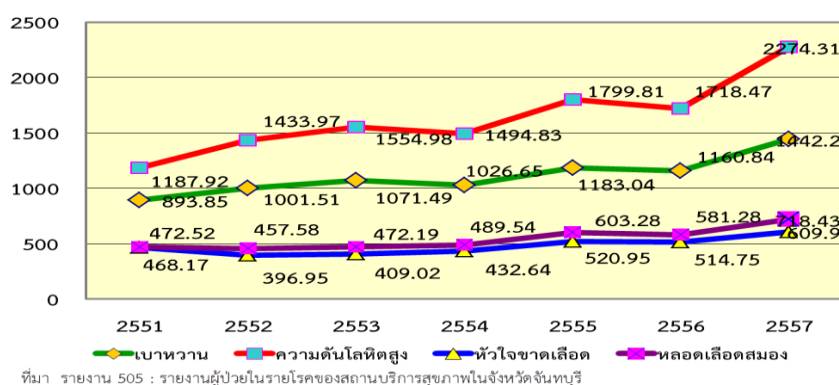
๒.๓.๔.๓ สถานการณ์ และแนวโน้มการเจ็บป่วย

อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง/ประชากรแสนคน พบว่า สถานการณ์โรคไม่ติดต่อที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด และโรคหลอดเลือดสมอง และถุงลมโป่งพอง

อัตราป่วย/แสนประชากร โรคไม่ติดต่อที่สำคัญ 5 โรค จังหวัดจันทบุรี ปี 2556 - 2558

โรค	ปี 2556	ปี2557	ปี2558
ความดันโลหิตสูง	10727.15	7783.75	9628.86
เบาหวาน	4901.08	3311.62	4267.82
หลอดเลือดสมอง	80.83	71.79	53.46
หัวใจและหลอดเลือด	44.74	25.58	37.06
โรคทางเดินหายใจส่วนล่างเรื้อรัง	28.65	30.85	32.27

สถานการณ์โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อัตราผู้ป่วยในและอัตราการตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ปี 2551-2557

มีแนวโน้มสูงขึ้น

๒.๓.๔.๔ การวิเคราะห์สภาพปัญหาสุขภาพ

สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดจันทบุรี ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการวิเคราะห์ปัญหาในภาพรวมของจังหวัดจันทบุรี จั ก แ น ก ต ก ลุ่ม วั ย โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพประชาชนทั้งในระดับตำบล อ า เ ภ อ แ ล ะ จั ง ห วั ด ซึ่งในส่วนของตำบลนั้นเครือข่ายด้านสาธารณสุขได้ปัญหาจากการทำประชาคม ต ก ร ะ บ ว น ก ร มี ส ว น ร ่วม ผู้เข้าร่วมประชาคมได้รับทราบข้อมูลสุขภาพของตำบลที่รวบรวม วิเคราะห์โดยสาธารณสุขตำบล (เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ได้รับการแต่งตั้ง) โดยปัญหาจากตำบลจะส่งผ่านทางผู้รับผิดชอบงานแผนของเครือข่ายระดับอำเภอ จ า ก ร อ ง พ ย า บ า ล ส ำ น ก ง า น ส า ธ า ร ณ ส ข อ ำ เภ อ หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่เป็นแม่ข่าย ซึ่งปัญหาในปี 2558 ได้ถูกกำหนดเพื่อเข้าสู่กระบวนการ และเพื่อการแก้ไขในปี 2559 จัดลำดับความสำคัญตามกลุ่มวัยและโรค / ปัญหาที่พบ

การจัดลำดับปัญหาจำแนกตามกลุ่มวัย

กลุ่มวัย	โรค/ปัญหา
กลุ่มสตรี และเด็กปฐมวัย	1.งานอนามัยแม่และเด็ก (ANC/WCC) ในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ ยังไม่ครอบคลุมและมีคุณภาพเพียงพอ
กลุ่มเด็กวัยเรียน	2.อัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกสูงและเกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี

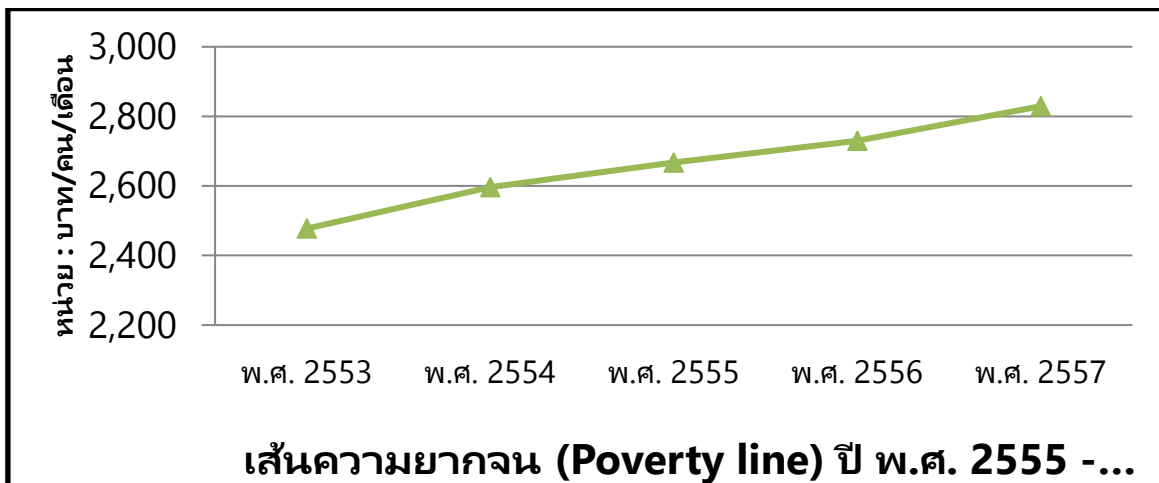
กลุ่มวัยรุ่น	3.การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรและตั้งครรภ์ซ้ำในหญิง 15-19 ปี ลดลงแต่ยังสูงกว่าเป้าหมาย
กลุ่มวัยทำงาน	4.อัตราตายจากอุบัติเหตุจราจรไม่ลดลง (พบสูงเกินเป้าหมาย และเกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี)
	5.กลุ่มเสี่ยง และอัตราป่วยรายใหม่จากโรคเบาหวานเพิ่มขึ้น
	6.กลุ่มเสี่ยง และอัตราป่วยรายใหม่โรคความดันโลหิตสูงเพิ่มขึ้น
กลุ่มผู้สูงอายุ / ผู้พิการ	7.ระบบการดูแลผู้สูงอายุของเครือข่ายบริการสุขภาพยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
	7.ภาวะแทรกซ้อน (หัวใจและหลอดเลือด) ในผู้ป่วยเบาหวานรายเก่าไม่ลดลง
	9.ภาวะแทรกซ้อน (หัวใจและหลอดเลือด) ในผู้ป่วยความดันโลหิตสูงรายเก่าเพิ่มขึ้น

2.4 ความยากจน

2.4.1 ภาพรวม

เส้นความยากจนด้านรายจ่ายของจังหวัดจันทบุรีอยู่ระหว่าง 2,477 บาท ถึง ๒,๘๒๙ บาท เนื่องจากมีราคาสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่ไม่สูงมากนัก จังหวัดจันทบุรีมีจำนวนคนจน 2,๘๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓ ของประชากรในจังหวัดจันทบุรี

เส้นความยากจน ปี พ.ศ. 2555 – 2557

กราฟเส้นความยากจนด้านรายจ่ายของจังหวัดระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗

จังหวัด	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557
จันทบุรี	2,477	2,596	2,667	2,730	2,829
กลุ่มจังหวัด	10,130	10,528	10,967	11,314	11,545

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูล และตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

จากตัวชี้วัดการพัฒนามหาจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๕๖ ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ค่ากลางของประเทศไทย อยู่ที่ ๑๒.๔๙ จังหวัดจันทบุรีมีประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนสูงกว่าค่ากลางของประเทศไทย อยู่ที่ ๑๓.๐๐ (ลำดับที่ ๓๗) และ ในปี ๒๕๕๗ ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ค่ากลางของประเทศไทย อยู่ที่ ๑๐.๐๐ (ลำดับที่ ๔๓) จังหวัดจันทบุรีมีประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนต่ำกว่าค่ากลางของประเทศไทย อยู่ที่ ๘.๖๖ (ลำดับที่ ๔๖) แสดงให้เห็นแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนซึ่งอยู่ในสถานการณ์ที่ตึงเครียดมากขึ้น

๒.๔.๒ รายได้ครัวเรือนและสัดส่วนคนจน

สัดส่วนครัวเรือนคนจนในจังหวัดจันทบุรีที่ไม่ผ่านเกณฑ์รายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี ในปี ๒๕๕๗ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนครัวเรือนคนจนทั้งประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๙ และในปี ๒๕๕๘ มีแนวโน้มที่สูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๖

ตัวชี้วัดที่คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี

จังหวัด	ปี พ.ศ. ๒๕๕๘				ปี พ.ศ. ๒๕๕๗			
	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด(ครัวเรือน)	ไม่ผ่านเกณฑ์(ครัวเรือน)	ร้อยละ	ร้อยละต่อจำนวนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งประเทศ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด(ครัวเรือน)	ไม่ผ่านเกณฑ์(ครัวเรือน)	ร้อยละ	ร้อยละต่อจำนวนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งประเทศ
จันทบุรี	99,463	3,098	3.11	6.06	๙๘,๑๐๘	๑,๔๗๕	๑.๕๐	๒.๖๙
กลุ่มจังหวัด	340,355	3,142	3.2	6.15	๕๙๐,๐๒๗	๒,๐๓๙	๐.๓๕	๓.๗๒
ทั่วประเทศ	12,953,401	51,081	0.39	100	๑๒,๔๗๙,๓๖๒	๕๔,๘๓๗	๐.๔๔	๑๐๐

ที่มา : ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานภายใต้ภารกิจของ พ.ม. (๒๕๕๘) สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

จากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๕๖ อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๔.๙๘ % จังหวัดจันทบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนสูงกว่าค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๖.๐๒ % (ลำดับที่ ๓๖) และ ในปี ๒๕๕๘ อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๑.๗๕ % จังหวัดจันทบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนสูงกว่าค่ากลางของประเทศ อยู่ที่ ๑๖.๐๒% (ลำดับที่ ๕)

2.4.3 ความยากจนของเกษตรกร

ปัจจัยที่มีผลต่อความเหลื่อมล้ำในรายได้ของครัวเรือนเกษตรกรคือ ลักษณะของครัวเรือนเกษตรกร ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ขนาดและลักษณะการถือครองที่ดิน และการอยู่ในเขตและนอกเขตชลประทาน กิจกรรมการผลิต การหาทางช่วยเหลือกลุ่มครัวเรือนเกษตรกรยากจนและเกือบบจนเพื่อยกระดับการดำรงชีพให้ดีขึ้น ทำได้โดยขยายโอกาสทางด้านศึกษาให้กับครัวเรือนในภาคเกษตร สนับสนุนการใช้ที่ดินให้เต็มพื้นที่ และเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด สนับสนุนการจัดหาที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรที่ยากจนในฟาร์มขนาดเล็กควรเลือกทำกิจกรรมฟาร์มให้เหมาะสมกับขนาดของพื้นที่ และสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนปุ๋ยเคมีบางส่วนเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรม ฟาร์ม เสริมสร้างกิจกรรมการผลิตนอกการเกษตรของครัวเรือนควบคู่ไปกับกิจกรรมฟาร์ม เพื่อเป็นแหล่งรายได้เสริมเสริมสร้างระบบการจัดการแหล่งน้ำเพื่อให้เกิดการจัดการร่วมกัน ระหว่างชุมชนกับรัฐ ในการดูแลรักษา และควรเสริมกิจกรรมการผลิตแบบพึ่งพาตนเอง ลดการพึ่งพาตลาดเพื่อการบริโภคของครัวเรือน

จากการพิจารณาความยากจนเกษตรกรตามปัจจัยที่มีผลต่อความเหลื่อมล้ำในรายได้ของครัวเรือนเกษตรกรในด้านการใช้ที่ดินด้านการเกษตรของจังหวัดจันทบุรี 2,286,023 ไร่ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นที่ไม่ผลและไม่ยืนต้น ร้อยละ ๗๓.๓๔ รองลงมา ที่พืชไร่ ร้อยละ ๑๕.๘๕ ที่อื่นๆ ร้อยละ ๘.๔๘ ที่นา ๓.๑๕ และที่สวนผักและไม้ดอก ๐.๓๑

การใช้ที่ดินในจังหวัดจันทบุรี ปี ๒๕๕๖

เนื้อที่ทั้งหมด	ที่นา	ที่พืชไร่	ที่ไม่ผลและไม่ยืนต้น	ที่สวนผักและไม้ดอก	ที่อื่นๆ	เนื้อที่นอกการ
3,961,250	32,204	362,346	1,690,166	7,313	193,995	362,172
10,670,000	183,705	1,339,577	4,661,888	34,872	693,189	1,333,635

จากกิจกรรมการใช้ที่ดินด้านการเกษตรของจังหวัดจันทบุรี 2,286,023 ไร่

เมื่อพิจารณาลักษณะการถือครองที่ดินทางการเกษตรโดยจำแนกเป็นเนื้อที่ของตนเอง และเนื้อที่ของผู้อื่น พบว่า ในส่วนที่เป็นเนื้อที่ของตนเอง 653,481 ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๘ ของเนื้อที่เกษตรทั้งหมด แยกเป็นของตนเอง ร้อยละ ๖๗.๖๘

และจ้างผู้อื่น ร้อยละ ๓๒.๓๑ ในส่วนที่เป็นเนื้อที่ของผู้อื่น 1,632,542 ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๔๑ ของเนื้อที่เกษตรทั้งหมด แยกเป็นเช่าผู้อื่น ร้อยละ ๑๔.๘๐ และ ไร่ หัก ฟ รี ร้อย ละ ๘ ๕ . ๑ ๙ โดยสรุปเนื้อที่เป็นของตนเองและได้ทำฟรีในเนื้อที่ของผู้อื่น รวม ๑,๘๓๓,๑๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๑๙ ของเนื้อที่เกษตรทั้งหมด

ลักษณะการถือครองที่ดินทางการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี ปี ๒๕๕๖

จังหวัด	เนื้อที่ทางการเกษตร	เนื้อที่ของตนเอง				เนื้อที่ของผู้อื่น				
		รวม	ของตนเอง	จ้างผู้อื่น	ขายฝาก	รวม	เช่าผู้อื่น	รับจ้าง	รับขายฝาก	ได้ทำฟรี
จันทบุรี	2,286,023	653,481	442,293	211,188	-	1,632,542	241,667	-	-	1,390,875
กลุ่มจังหวัด	6,913,230	2,389,771	1,369,409	1,020,362		4,523,459	1,489,081		186	3,034,191

2.4.4 สภาพการณ์ด้านสังคมและคุณภาพชีวิตในภาพรวม

๑) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI)

เป็นเครื่องบ่งชี้ว่า การพัฒนาคนด้านใดมีความก้าวหน้ามากน้อยแค่ไหน ทั้งด้านสุขภาพ การศึกษา ชีวิตการงาน รายได้ ที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัวอบอุ่นในชุมชนที่มีความปลอดภัย การคมนาคม การสื่อสาร และการมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี

ค่าคะแนนของประเทศ ค่าดัชนีย่อยด้านการศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.4740 เท่านั้น ในขณะที่ค่าดัชนีด้านอื่นมีค่าเกินกว่า 0.51 จนถึง 0.79 และภาคกลาง ค่าดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเท่ากับ ๐.๔๘๘๓ ด้านการศึกษา มีค่าเท่ากับ ๐.๕๔๐๙ ค่าคะแนน ๐.๖๔๓๗ ในขณะที่ค่าดัชนีด้านอื่นมีค่าเกินกว่า 0.๖๒ จนถึง 0.๘๐ จังหวัดจันทบุรี ค่าคะแนน ๐.๖๔๒๐ ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัด ๘ ด้าน ได้แก่

ด้านสุขภาพ การศึกษา การมีงานทำ รายได้ ที่อยู่อาศัย ครอบครัว คมนาคม การมีส่วนร่วม ค่าคะแนนรวมของจังหวัดจันทบุรีอยู่ในอันดับ ๓๘ ของ จ ง จั ง ห วั ด หั ง ห ม ด โดยมีการจัดลำดับการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตแต่ละดัชนีย่อยของแต่ละจังหวัดในระดับประเทศ ดังรายละเอียด

ลักษณะการถือครองที่ดินทางการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี ปี ๒๕๕๖

สุขภาพ	ศึกษา	มีงานทำ	รายได้	ที่อยู่อาศัย	ครอบครัว	คมนาคม	มีส่วนร่วม	HAI	
								ลำดับ	คะแนน
๔๑	๓๕	๒๑	๓๗	๕๐	๕๒	๑๙	๖๒	๓๘	๐.๕๙๘๖

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำเอกสารดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ปี 2558

จ า ก ขั อ มู ล ตั ง ก ลั ว จังหวัดจันทบุรีมีลำดับความก้าวหน้าของคนจากมากไปหาน้อย คือ คมนาคม การมีงานทำ การศึกษา รายได้ สุขภาพ ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัว และการมีส่วนร่วม

๒) ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development index: HDI)

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI) เป็นดัชนีการวัดและเปรียบเทียบความยากจน การรู้หนังสือ การศึกษา อายุขัย การคลอดบุตร และปัจจัยอื่นๆ ของประเทศต่างๆ ทั่วโลก เป็นวิธีการวัดความอยู่ดีกินดีตามมาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กและเยาวชน ประเทศไทย 0.654 อยู่ที่อันดับ 92 จาก ๑๘๑ ประเทศทั่วโลก

๓) ครอบครัวอบอุ่นและการออมของครัวเรือน

(๑) **ครอบครัวอบอุ่น** ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ตัวชี้วัดครอบครัวมีความอบอุ่น หมายถึงครอบครัวไทยมีโอกาสอยู่พร้อมหน้ากัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน คนในครัวเรือนมีความเคารพนับถือ ปรึกษาหารือกันเพื่อร่วมแก้ปัญหา

ในปี พ.ศ. 2558 ครอบครัวไม่มีความอบอุ่น ภาพรวมทั้งประเทศ จำนวน 35,684 ครอบครัว จากทั้งหมด 12,953,401 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 2.28 และครอบครัวไม่มีความอบอุ่นของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก จำนวน 2,093 ครอบครัว จากทั้งหมด 339,746 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 3.80

จากการเปรียบเทียบข้อมูลของจังหวัดจันทบุรี ในปี พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2557 พบว่า จำนวนที่สำรวจครัวเรือนมากขึ้น และครัวเรือนไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวนมากขึ้นเล็กน้อย

จำนวนและร้อยละของครัวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ครอบครัวมีความอบอุ่น

จังหวัด	ครอบครัวอบอุ่น							
	ปี พ.ศ. ๒๕๕๘				ปี พ.ศ. ๒๕๕๗			
	จำนวนที่ สำรวจ ทั้งหมด (ครัวเรือน)	ไม่ผ่าน เกณฑ์ (ครัวเรือน)	ร้อยละ	ร้อยละ ต่อ จำนวน ที่ไม่ ผ่านเก ณฑ์ ทั้งประ เทศ	จำนวนที่ สำรวจ ทั้งหมด (ครัวเรือน)	ไม่ผ่าน เกณฑ์ (ครัวเรือน)	ร้อยละ	ร้อยละ ต่อ จำนวนที่ ไม่ ผ่านเก ณฑ์ ทั้งประ เทศ
จันทบุรี	99,463	385	0.39	๑.๐๘	98,108	316	๐.๓๒	๐.๙๔
กลุ่มจังหวัด	339,746	2,093	๐.๖๑	๕.๘๗	590,027	4,391	2.00	๑๓.๑๐
ทั่วประเทศ	12,953,401	35,684	0.28	๑๐๐	12,479,362	33,521	๐.๒๗	๑๐๐

ที่มา : ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ) สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดจันทบุรี ระยอง จันทบุรี และจังหวัดตราดข้อมูล (2558)

(๒) **การออมของครัวเรือน** ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ตัวชี้วัดครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน หมายถึง การออมเงินของประชากรและชุมชน ผ่านกิจกรรมหลายอย่าง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ และการดำรงวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อช่วยยกระดับการดำรงคุณภาพชีวิตของแต่ละครัวเรือน ในปี พ.ศ. 2558 ครัวเรือนไม่มีการเก็บออมเงิน ภาพรวมทั้งประเทศ จำนวน 267,469 ครัวเรือน

จากทั้งหมด 12,953,401 คร่าวเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.06 และครอบครัวไม่มีการออมเงินของกลุ่มจังหวัด จำนวน 10,975 คร่าวเรือน จากทั้งหมด 412,560 คร่าวเรือน คิดเป็นร้อยละ 10.62

สำหรับจังหวัดจันทบุรี ครอบครัวไม่มีการออมเงิน ร้อยละ ๓.๑๑ จากการเปรียบเทียบข้อมูลของจังหวัดจันทบุรี ในปี พ.ศ. 2558 และปี พ.ศ. 2557 พบว่า จำนวนที่สำรวจครัวเรือนและครัวเรือนไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวนลดลง คิดเป็นร้อยละ ๑.๔5

จำนวนและร้อยละของครัวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ครัวเรือนเงินออม

ครัวเรือนเงินออม								
จังหวัด	ปี พ.ศ. ๒๕๕๘				ปี พ.ศ. ๒๕๕๗			
	จำนวนที่ สำรวจ ทั้งหมด (ครัวเรือน)	ไม่ผ่าน เกณฑ์ (ครัวเรือน)	ร้อยละ	ร้อยละต่อจำนวนที่ ไม่ผ่านเกณฑ์ ทั้งประเทศ	จำนวนที่ สำรวจ ทั้งหมด (ครัวเรือน)	ไม่ผ่าน เกณฑ์ (ครัวเรือน)	ร้อยละ	ร้อยละ ต่อ จำนวนที่ ไม่ผ่าน เกณฑ์ ทั้งประเทศ
จันทบุรี	99,463	3,098	3.11	1.16	๙๘,๑๐๘	๔,๘๕๓	๔.๙๕	๑.๖๒
กลุ่มจังหวัด	412,560	10,975	10.62	4.10	๕๙๐,๐๒๗	๔๕,๘๔๓	๗.๗๔	๑๕.๓๒
ประเทศ	12,953,401	267,400	2.06	100	๑๒,๔๗๙,๙๗๖	๒๙๙,๘๘๓	๒.๔๑	๑๐๐.๐

ศ	01	69	6		,๓๖๒	๑๔๔	๐	๐
---	----	----	---	--	------	-----	---	---

ที่มา : ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ) สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และจังหวัดตราดข้อมูล (2558)

จากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๕๖ อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนค่ากลางของประเทศไทย อยู่ที่ ๒๑.๘๔ % จังหวัดจันทบุรีมีอัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนสูงกว่าค่ากลางของประเทศไทย อยู่ที่ ๓๕.๕๐ % (ลำดับที่ ๙) และ ในปี ๒๕๕๗ ค่ากลางของประเทศไทย อยู่ที่ ๑๙.๙๗ % จังหวัดจันทบุรีสูงกว่าค่ากลางของประเทศไทย อยู่ที่ ๓๕.๑๘ % (ลำดับที่ ๒)

2.2 ด้านความมั่นคง

2.2.1 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ในปี พ . ศ . ๒ ๕ ๕ ๗ คดีความผิดตามกฎหมายที่ได้รับแจ้งความและที่จับกุมได้ รวมแจ้งความ ๖,๘๔๕ คดี สถิติของจังหวัดจันทบุรีเป็นประเภทคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายร้อยละ ๗๘.๗๔ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ร้อยละ ๙.๔๓ คดีที่น่าสนใจร้อยละ ๔.๘๕ คดีชีวิต ร่างกาย และเพศร้อยละ ๖.๗๑ และคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญร้อยละ ๐.๒๔

สถิติอาชญากรรม ปี พ.ศ. ๒๕๕๗

จังหวัด	ประเภทคดี									
	๑.คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ		๒.คดีชีวิตร่างกายและเพศ		๓.คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์		๔.คดีที่น่าสนใจ		๕.คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	
	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ
จันทบุรี	17	15	466	445	654	507	337	105	5,461	6,879
กลุ่มจังหวัด			1,34	1,27	3,50		1,71		50,76	53,81
ด	226	168	4	0	8	2,500	9	602	6	8

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2.2.2 แนวโน้มด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ

คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน คดีที่น่าสนใจ

ของจังหวัดจันทบุรีในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีคดีที่ได้รับแจ้ง (๖,๙๓๕ คดี) เพิ่มขึ้นจากปี

พ.ศ. ๒๕๕๖ (๕,๙๘๑ คดี) คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙๕

โดยมีคดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญลดลงมาก ส่วนคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ

รวมทั้งคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดีรัฐเป็นผู้เสียหายเพิ่มขึ้นมา

จังหวัด	คดีอุกฉกรรจ์และ สะเทือนขวัญ			คดีประทุษร้ายต่อ ชีวิต ร่างกาย และเพศ			คดีประทุษร้ายต่อ ทรัพย์สิน			คดีที่น่าสนใจ		
	255 5	255 6	255 7	255 5	255 6	255 7	255 5	255 6	255 7	255 5	255 6	255 7
จันทบุรี	31	34	17	277	256	466	594	401	654	322	260	105
กลุ่ม จังหวัด	260	268	226	820	794	1,344	4,386	3,620	3,508	2,607	1,881	602

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2.2.3 สัดส่วนคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคดีที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๕๕ ถึงปี

๒๕๕๗ ในภาพรวม

คดีอาชญากรรมมีแนวโน้มลดลง ยกเว้นคดีชีวิต

ร่างกาย และเพศ และประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมา

สัดส่วนคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน ปี ๒๕๕๗ ในคดี ๔ ประเภท ได้แก่ คดีอุกฉกรรจ์และ สะเทือนขวัญ คดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และเพศคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดีที่น่าสนใจ ปรากฏความรุนแรงของปัญหา จังหวัดจันทบุรี (ประชากร ๕๒๗,๓๕๐ คน) อยู่ที่ ๒๗๙.๕๑ คดี

คดีอาชญากรรม

จังหวัด	คดีอุกฉกรรจ์และ สะเทือนขวัญ	คดีประทุษร้ายต่อ ชีวิต ร่างกาย และเพศ	คดีประทุษร้ายต่อ ทรัพย์สิน	คดีที่น่าสนใจ
---------	--------------------------------	---	-------------------------------	---------------

	255 5	255 6	255 7	255 5	255 6	255 7	255 5	255 6	255 7	255 5	255 6	255 7
จันท บุรี	31	34	17	277	256	466	594	401	654	322	260	105
กลุ่ม จังหวัด	260	268	226	820	794	1,344	4,386	3,620	3,508	2,607	1,881	602

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย

จังหวัด	2555	2556	2557
จันทบุรี	4,830 ⁽¹⁾	5,030 ⁽¹⁾	5,461 ⁽¹⁾
รวม	45,413	45,243	50,766

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2.2.4 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

(1)

จากข้อมูลคดียาเสพติดต่อประชากร ปี 2556-2558
ปรากฏว่าจำนวนคดียาเสพติด ลดลงเป็นลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2558

จังหวัด	สัดส่วนคดียาเสพติดต่อประชากร								
	ปี พ.ศ. 2556			ปี พ.ศ. 2557			ปี พ.ศ. 2558		
	ประชากร	คดียาเสพติด	ร้อยละ	ประชากร	คดียาเสพติด	ร้อยละ	ประชากร	คดียาเสพติด	ร้อยละ
จันทบุรี	524,260	3,965	0.76	527,350	2,875	0.55	531,037	1,498	0.28
กลุ่มจังหวัด	2,787,456	53,289	1.91	2,847,617	45,358	0.59	2,899,864	16,286	0.56

(2) สัดส่วนหมู่บ้านสีขาวและสีแดง ปี พ.ศ. 2556 – 2558 ปี มีแนวโน้มว่า หมู่บ้านสีขาวเพิ่มขึ้น และหมู่บ้านสีแดงลดลง ตามลำดับ
สัดส่วนหมู่บ้านสีขาว-สีแดง

จังหวัด	หมู่บ้าน/ชุมชนทั้งหมด	ปี พ.ศ. 2556				ปี พ.ศ. 2557				ปี พ.ศ. 2558			
		ขาว	ร้อยละ	แดง	ร้อยละ	ขาว	ร้อยละ	แดง	ร้อยละ	ขาว	ร้อยละ	แดง	ร้อยละ
จันทบุรี	770	563	60.1	11	14.5	518	67.2	70	9.09	568	73.7	45	5.84

ร			3	2	5		7				7		
กลุ่มจังหวัด	2,544	1,360	82.40	324	6.06	1,326	79.78	274	14.03	1,612	14.02	134	14.03

๓. วิเคราะห์ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.1 การใช้ประโยชน์จากที่ดิน

ในระหว่างปี ๒๕๕๑ ถึงปี ๒๕๕๓ จากข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดจันทบุรี โดยกรมพัฒนาที่ดิน ในภาพรวม ในปี ๒๕๕๓ จากพื้นที่ทั้งหมด 3,961,250 ไร่ มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนี้ 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง 125,373 ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๖ ของพื้นที่จังหวัด 2) พื้นที่เกษตรกรรม ๒,๑๙๘,๐๖๑ ไร่ ร้อยละ ๕๕.๔๘ 3) พื้นที่ป่า ๑,๓๔๘,๕๔๔ ไร่ ร้อยละ ๓๔.๐๔ ๔) พื้นที่น้ำ ๑๒๗,๑๐๐ ไร่ ร้อยละ ๓.๒๐ ๖) พื้นที่เบ็ดเตล็ด ๑๖๒,๑๗๒ ไร่ ร้อยละ ๔.๐๙

เมื่อพิจารณาข้อมูลปี ๒๕๕๓ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๑ พบว่า แนวโน้มการใช้ที่ดิน พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เพิ่มขึ้น ๙,๐๙๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๑ พื้นที่เกษตรกรรม ลดลง -๗,๗๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ -๐.๓๕ พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น ๖,๓๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๗ พื้นที่น้ำเพิ่มขึ้น ๔,๓๘๒ ไร่ ร้อยละ ๓.๕๗ พื้นที่เบ็ดเตล็ดลดลง -๑๒,๐๘๖ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ -๖.๙๓

การใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดจันทบุรีปี ๒๕๕๓

จังหวัด	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	พื้นที่เกษตรกรรม	พื้นที่ป่าไม้	พื้นที่น้ำ	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	รวม
จันทบุรี	125,373	๒,๑๙๘,๐๖๑	๑,๓๔๘,๕๔๔	๑๒๗,๑๐๐	๑๖๒,๑๗๒	3,961,250
กลุ่มจังหวัด	๙๔๔,๔๑๗	๖,๔๑๒,๕๕๐	๒,๔๒๑,๑๔๔	๓๒๙,๑๖๗	๕๖๒,๗๒๒	๑๐,๖๗๐,๐๐๐

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดจันทบุรีปี ๒๕๕๑

จังหวัด	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	พื้นที่เกษตรกรรม	พื้นที่ป่าไม้	พื้นที่น้ำ	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	รวม
---------	------------------------------	------------------	---------------	------------	------------------	-----

จันทบุรี	๑๑๖,๒๘๑	๒,๒๐๕,๗๘๗	๑,๓๔๒,๒๐๖	๑๒๒,๗๑๘	๑๗๔,๒๕๘	๓,๙๖๑,๒๕๙
กลุ่มจังหวัด	๗๗๐,๔๒๗	๖,๓๙๕,๒๗๕	๒,๔๓๑,๗๖๔	๓๑๒,๙๑๔	๖๗๕,๗๙๗	๑๐,๖๗๐,๐๐๐

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

พื้นที่บางส่วนในจังหวัดจันทบุรียังคงมีสภาพชนบท และเกษตรกรรมใช้ที่ดินเพื่อทำเกษตรกรรม ทำนา ไร่ สวน เลี้ยงสัตว์ ประมง พื้นที่ราวย้อยละ ๖๐ - 75 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการทำไร่ ทำสวน มากกว่าทำนา เลี้ยงสัตว์ และประมง

รายงานผลพื้นที่ทำการเกษตร(พื้นที่แบ่งตามสภาพการใช้งาน)

	พื้นที่ใช้งานทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร(ไร่)						
		นา	ไร่	ไม้ยืนต้น	ไม้ผล	พืชสวน	เลี้ยงสัตว์ฯ	เลี้ยง
จันทบุรี	๒,๑๙๘,๐๖๑	77,171	329,241	710,647	902,323	8,302	1,743	๑
จังหวัด	๖,๔๑๒,๕๕๐	378,479	1,193,908	2,872,471	1,558,314	13,642	50,429	2

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

๓.2 แหล่งน้ำ

จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๑๙๘,๐๖๑ ไร่ โดยเกษตรกรที่อยู่ในเขตชลประทานนั้นอาศัยการใช้น้ำจากชลประทานร้อยละ ๐.๐๑๓ ของพื้นที่ และการสูบน้ำไฟฟ้า ร้อยละ ๐.๐๙ ของพื้นที่ ส่วนเกษตรกรที่อาศัยอยู่นอกเขตชลประทานจะอาศัยน้ำฝนในการทำเกษตรร้อยละ 9๙.๘๘

พื้นที่แบ่งตามสภาพการใช้น้ำ

จังหวัด	พื้นที่แบ่งตามสภาพการใช้น้ำ			
	พื้นที่เกษตรทั้งหมด	ชลประทาน	สูบน้ำด้วยไฟฟ้า	อาศัยน้ำฝน
จันทบุรี	๒,๑๙๘,๐๖๑	300	2,150	๒,๑๙๕,๖๑๑
กลุ่มจังหวัด	๖,๔๑๒,๕๕๐	16,341	65,028	๖,๓๓๑,๑๘๑

ที่มา : ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรประจำตำบล ปีพ.ศ. ๒๕58

จังหวัดจันทบุรีมีแหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำธาร หลายสาย และอ่างเก็บน้ำ ซึ่งปริมาณ น้ำส่วน ใหญ่ จะไหลลงสู่ทะเล เนื่องจากพื้นที่เป็นที่ราบชันและไม่สามารถสร้างแหล่งกักเก็บน้ำ เนื่องจากเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๓.3 ทรัพยากรดิน

ดินส่วนใหญ่ของจังหวัดจันทบุรีเป็นดินปนทราย ระบายน้ำได้ดี ไม่อุดมสมบูรณ์ บริเวณที่มีน้ำทะเลท่วมถึงจะเป็นดินโคลนหรือดินเหนียว ส่วน ดิน ที่ เกิด จาก การ สลาย ตัว ของ หิน บะซอลต์ หินปูนในบริเวณที่สูงเหมาะแก่การปลูกพืชสวน เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด เป็นต้น

๓.4 ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดจันทบุรีมีความอุดมสมบูรณ์ ประมาณ ๑ ใน ๓ เป็น ป่า ส ง ว น แห่ ง ช า ตี พื้นที่ป่าบางส่วนถูกเปลี่ยนแปลงไปเป็นพื้นที่เกษตรกรรมในการปลูกผลไม้ พารา เป็นส่วนใหญ่พื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ -๒๕๕๖

ขนาดเนื้อที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ -๒๕๕๖

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	ขนาดเนื้อที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ -๒๕๕๖					
		พ.ศ. ๒๕51		พ.ศ. ๒๕๕6		พ.ศ. ๒๕๕๗	
		เนื้อที่ป่า(ไร่)	ร้อยละ	เนื้อที่ป่า(ไร่)	ร้อยละ	เนื้อที่ป่า(ไร่)	ร้อยละ
จันทบุรี	๔,๐๐๙,๒๕๔.๕๙	๑,๓๓๖,๕๐๔.๖๘	๓๓.๓๔	1,313,054.69	32.75	1,304,016.84	32.53
รวม	๑๐,๙๐๘,๕๓๐.๓๘	๒,๒๘๐,๗๑๓.๘๔	๒๐.๙๑	2,423,135.77	22.21	2,382,985.40	21.85

ที่มา : สำนักจัดการที่ดินป่าไม้กรมป่าไม้, รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าปี พ.ศ. ๒๕51 – ๒๕๕7

พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ป่าไม้ 1,304,016.84๒.๔๒ ไร่ หรือ คิด เป็น ร้อย ละ ๓ ๒ .๕ ๓ ของพื้นที่ ทั้ง จังหวัด ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานความเหมาะสมของระบบนิเวศที่กำหนดให้มีสัดส่วนของพื้นที่ ป่า ไม้ ประมาณ ร้อย ละ ๔ ๐ ขึ้น ไป ของพื้นที่ ทั้งหมด

ซึ่งพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่จังหวัดประกอบด้วย ป่าไม้ผลัดใบ ป่าผลัดใบ สวนป่า และสวนเกษตร โดยพื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่ จะกระจายตัวเป็นหย่อมๆ อยู่ทั่วไปภายในพื้นที่ ซึ่งผืนป่าที่มีขนาดใหญ่ภายในพื้นที่จะวางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ครอบคลุมทางตอนเหนือของอำเภอขลุง ติดต่อกับเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน ต่อเนื่องเข้าไปในเขตติดต่อระหว่างอำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอสอยดาว และอำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

จำนวนพื้นที่อนุรักษ์ในจังหวัดจันทบุรี ทั้งหมด **1,025,878.55** ไร่ โดยรวมเขตพื้นที่รักษาสัตว์ป่า พื้นที่อุทยานแห่งชาติ ซึ่งคงมีความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่มากที่สุด

เขตพื้นที่อนุรักษ์จังหวัดจันทบุรี

ที่	ชื่อ	พื้นที่รับผิดชอบทั้งสิ้น	พื้นที่ป่าสมบูรณ์	พื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้ทำประโยชน์	พื้นที่ยึดคืนได้แล้ว (ไร่)	
					ยังไม่พร้อมฟื้นฟู	พื้นที่ปลูกป่า
1	อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ	36,444.05	36,380.13	63.92		
2	อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว	84,062.50	83,201.85	860.65		
3	อุทยานแห่งชาติเขาสิบห้าชั้น	73,729.00	73,632.99	6.17		89.84
4	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว	465,602.00	387,597.46	76,864.37	1,120.24	19.93
5	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเครา	165,796.00	164,292.79	1,482.22	20.99	
6	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน	179,375.00	177,743.60	1,631.40		
7	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าคุ้งกระเบน	11,370.00	10,898.58	436.18	35.24	
8	วนอุทยานเขาแหลมสิงห์	9,500.00	9,319.03	180.97		
	รวม	1,025,878.55	943,066.43	81,525.88	1,176.47	109.77

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 2557

จากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับอัตราการเปลี่ยนแปลงพื้นที่

นที่ป่าไม้ในปี ๒๕๕๑ – ๒๕๕๖ ซึ่งมีค่ากลางประเทศอยู่ที่ -๓.๓๒ พบว่า จังหวัดจันทบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงกว่าค่ากลางประเทศ - ๑.๗ ๕ / อัน ดั บ ที่ ๒ ๕ และใน ช่วงปี ๒ ๕ ๕ ๖ – ๒ ๕ ๕ ๗ ซึ่งมีค่ากลางประเทศอยู่ที่ ๐.๐๑ พบว่า จังหวัดจันทบุรี อยู่ต่ำกว่าค่ากลาง คือ -๐.๖๙/อันดับ ๔๕

๓.5 ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทะเล

๓.๕.๑ ป่าชายเลน

ป่า ชาย เล น ข อง ป ระ เเท ศ ไ ท ย พบขึ้นกระจายทั่วไปบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคใต้ ซึ่งบริเวณชายฝั่งทะเลของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ประกอบด้วยจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด โดยพื้นที่ป่าชายเลนที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน จังหวัดจันทบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงระหว่างปี พ.ศ. 2547 – 2557 ร้อยละ 5.91

พื้นที่ป่าชายเลน ระหว่าง 2547 - 2557

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พ.ศ. 2557		พ.ศ. 2552		พ.ศ. 2547		ร้อยละ การเปลี่ยนแปลงระหว่าง ปี 2547 – 255๗
		พื้นที่ป่า ชายเลน (ไร่)	ร้อยละ ของ พื้นที่ จังหวัด	พื้นที่ป่า ชายเลน (ไร่)	ร้อยละ ของ พื้นที่ จังหวัด	พื้นที่ป่า ชายเลน (ไร่)	ร้อยละ ของ พื้นที่ จังหวัด	
จันทบุรี	3,961,250	๘๒,๕๙๕	๒.๐๘ ๕	75,429	๑.๙๐ ๔	73,712	1.86	5.91
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	10,670,000	๑๕๗,๐๖ ๕	๑.๔๗ ๒	๑๕๔,๒๔ ๑	๑.๔๔ ๕	135,72 6	1.27	7.74
รวมทั้งประเทศ	320,696,888	1,5๓๔,5 ๘๔	0.45	1,5๒๗, ๗6๑	0.48	1,458,1 74	0.45	2.61

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2557

แนวเขตพื้นที่ป่าชายเลนของจังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่รวม ๘๒,๕๙๕ ไร่ โดยเขตพื้นที่อนุรักษ์ตามมาตราที่ 3 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 หมายถึง 1) เขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ 2) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 3) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 4) เขตป่าสงวนแห่งชาติ 5) เขตคุ้มครองสิ่งแวดล้อม 6) ที่รักษาพันธุ์พืชตามกฎหมายฯ เป็นต้น โดยป่าชายเลนของจังหวัดจันทบุรีส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์และนอกเขตอนุรักษ์

พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดจันทบุรี

จังหวัด	พื้นที่ป่าชายเลนในเขตรวม (ไร่)	พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดรวม ไร่	พื้นที่อนุรักษ์ 6 ประเภท	
			นอกเขตอนุรักษ์	ในเขตอนุรักษ์
1. จังหวัดจันทบุรี		10,190.83	6,188.42	4,002.41
ร้อยละ		0.66	60.73	39.27
กลุ่มจังหวัด	157,064.34	157,039.35	52,717.23	104,347.12

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 2557

๓.๕.๒ พื้นที่กัดเซาะชายฝั่งทะเล

ในช่วงปี พ.ศ. 2495 - ปี พ.ศ. 2551 (56 ปี) พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกมีการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเลระยะทางชายฝั่งประมาณ 562.81 กิโลเมตร ระยะทางที่ถูกกัดเซาะประมาณ 115.27 กิโลเมตร จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลรุนแรง ถึง ปานกลาง ๔ อำเภอ โดยมีระดับความรุนแรง ระดับวิกฤต ๑๔.๐๕ กิโลเมตร ระดับเร่งด่วน ๑๑.๖๓ กิโลเมตร ระดับเฝ้าระวัง ๒.๖๓ กิโลเมตร ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกัดเซาะชายฝั่งทะเลสามารถจำแนกสาเหตุการกัดเซาะออกได้เป็น 2 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) ปัจจัยทางธรรมชาติ 2) ปัจจัยอันเนื่องมาจากกิจกรรมของมนุษย์ ตามลำดับ

พื้นที่กัดเซาะชายฝั่งทะเลแยกตามระดับความรุนแรง

จังหวัด	ระยะทางชายฝั่ง (กม.)	ระยะทางชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะ (กม.)	ระยะทางชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะแยกตามระดับความรุนแรง (กม.)		
			ระดับวิกฤต	ระดับเร่งด่วน	ระดับเฝ้าระวัง
1. จังหวัดจันทบุรี	102.25	28.31	14.05	11.63	2.63
กลุ่มจังหวัด	562.81	115.27	30.39	66.64	18.24

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 2557

๓.๕.๓ ทรัพยากรทะเล

ระบบนิเวศทรัพยากรทะเลมีความสำคัญอย่างมากต่อปริมาณสัตว์น้ำและความอุดมสมบูรณ์ของท้องทะเล เป็นแหล่งอนุบาล แหล่งวางไข่ แหล่งหากิน แหล่งหลบภัย และแหล่งเจริญเติบโตของสัตว์น้ำวัยอ่อนเนื่องจากมีโครงสร้างของทรัพยากรทะเลที่มีใบ ลำต้น และรากที่สลับซับซ้อน โดยระบบนิเวศทรัพยากรทะเลให้ผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจจากการทำประมงในทรัพยากรทะเล ทรัพยากรเลอ่าวไทยฝั่งตะวันออกรวม 26,026 ไร่ พบทรัพยากรทั้งหมด 9 ชนิด ประกอบด้วยทรัพยากรกุ้งขาวเขมร ทรัพยากรงา ทรัพยากรงาใส่ และทรัพยากรคางคกเป็นชนิดเด่น แหล่งทรัพยากรทะเลที่เป็นแหล่งใหญ่และมีความสำคัญในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ อ่าวคุ้งกระเบน รวม ๒,๐๔๖ ไร่ โดยภาพรวมแหล่งทรัพยากรทะเลในพื้นที่ที่มีสถานภาพค่อนข้างสมบูรณ์ปานกลางถึงค่อนข้างสมบูรณ์ดี มีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ – ๒๕๕๗ เพิ่มขึ้น ๓๕๖ ไร่

สถานภาพและคุณภาพของทรัพยากรทะเล

จังหวัด	สถานภาพและคุณภาพของทรัพยากรทะเล (ร้อยละ)*					รวม
	สมบูรณ์ดีมาก	สมบูรณ์ดี	สมบูรณ์ปานกลาง	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก	

จังหวัดจันทบุรี		2,046				2,046
อำเภอไทยฝั่งตะวันออก	336	6,454	431	18,398	406	26,025

หมายเหตุ: * คิดเป็นร้อยละของจำนวนครั้งที่สำรวจในแต่ละพื้นที่

ที่มา : กรมประมง พ.ศ. 254๗

พื้นที่ขนาดหญ้าทะเลและการเปลี่ยนแปลง

จังหวัด	ขนาดพื้นที่ (ไร่) 2557	ขนาดพื้นที่ (ไร่) 2549	การเปลี่ยนแปลงระหว่าง ปี 2547 – 255๗
2. จังหวัดจันทบุรี	2,046	1,690	356
กลุ่มจังหวัด	28,583	10,386	15,640

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 2557

๓.๕.๔ แนวปะการัง

แนวปะการังเป็นระบบนิเวศที่สลับซับซ้อน

มีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์มีความสัมพันธ์กันเป็นห่วงโซ่อาหารที่สลับซับซ้อนและเป็นไปอย่างสมดุล โดยสิ่งมีชีวิตใช้แนวปะการังเป็นแหล่งสืบพันธุ์ แหล่งวางไข่ แหล่งอนุบาลตัวอ่อน แหล่งหลบภัย และแหล่งหากิน

และเป็นแหล่งที่มีผลผลิตทางชีวภาพที่สูงมาก

ประโยชน์ทางการแพทย์แนวปะการังชายฝั่ง

ทำหน้าที่เปรียบเสมือนกำแพงกันคลื่นมิให้กัดเซาะชายฝั่ง

ช่วยรักษาปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในบรรยากาศ

ให้อยู่ในสภาพที่สมดุลขึ้น ซึ่งแนวปะการังจังหวัดจันทบุรีในปี 2557

มีขนาดพื้นที่รวมทั้งหมด ๗๖๖ ไร่ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงระหว่างปี พ.ศ. 2547 – 2557 คือ ๓๒๙ ไร่

พื้นที่แนวปะการัง

จังหวัด	ขนาดพื้นที่ (ไร่) 2557	ขนาดพื้นที่ (ไร่) 2549	การเปลี่ยนแปลงระหว่าง ปี 2547 – 255๗
จังหวัดจันทบุรี	766	437	329
รวม	28,147	15,689	12,458

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 2557

๓.๖ สิ่งแวดล้อม

๓.๖.๑ การจัดการน้ำเสีย

(๑) จั ง ห ว้ ด จั น ท บุ รี

มีระบบบำบัดน้ำเสียในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นจำนวน ๒ แห่ง

จังหวัด	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชนิดระบบ	ความสามารถของระบบ (ลบ.ม./วัน)	ปริมาณน้ำเสียเข้าระบบ (ลบ.ม./วัน)	ปีที่ก่อสร้าง
จันทบุรี	๑. เทศบาลเมืองจันทบุรี	SP	๑๗,๐๐	๕,๐๐๐	๒๕๓๙
	๒. เทศบาลเมืองขลุง	SP	๐	๒,๕๐๐	๒๕๕๔
			๔,๕๐๐		

ที่มา : รายงานการศึกษาโครงการติดตามตรวจสอบและประเมินผลประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเขตพื้นที่ภาคตะวันออก โดยศูนย์วิศวกรรมพลังงานและสิ่งแวดล้อม บางเขน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี พ.ศ.๒๕๕๙
หมายเหตุ :- SP หมายถึง ระบบบ่อฝัง (Stabilization Pond)

(๒) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมใน จังหวัดจันทบุรี ในปัจจุบันยังไม่สามารถให้บริการบำบัดน้ำเสียได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ มีเพียงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งเท่านั้นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับรองรับน้ำเสียจากชุมชน บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย เพื่อนำไปบำบัด ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ที่เหลือ

(เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล) จะยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย และยังคงปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำธรรมชาติโดยไม่มีการบำบัดปัญหาน้ำเสียที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่เกิดจากน้ำเสียชุมชน หากไม่มีมาตรการจัดการและควบคุมที่ดีพอ ปัญหาน้ำเสียที่เกิดขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในชุมชนได้ พื้นที่วิกฤติน้ำเสียที่มีการแก้ไขแล้ว ปี ๒๕๕๙ และจะดำเนินการ ระหว่างปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๙ ตามแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมที่ ๑๓ (ชลบุรี)

(๒.๑) ระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ เทศบาลเมืองจันทบุรี ชลุม จันทนิมิต เทศบาลตำบลเกาะขวาง ท่าใหม่ ทราขาว เนินสูง นายายอาม

(๒.๒) ลดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดในปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ใน ๑๐ แห่งของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี ได้แก่ การจัดการน้ำเสียชุมชนเบื้องต้น การส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ

๓.๖.๒ การจัดการขยะมูลฝอย

๑

จากการตรวจสอบปริมาณ ขยะมูลฝอยจากสถานที่บำบัด และกำจัดมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีปริมาณขยะเกิดขึ้นรวมกัน ๕๘๒.๖๗ ตัน/วัน และจังหวัดตราด มีปริมาณมูลฝอยเกิดขึ้นน้อยที่สุด ๒๒๑.๘๗ ตัน/วัน โดยมีสถานที่กำจัดขยะให้บริการในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๔ แห่ง ปริมาณขยะที่นำไปใช้ประโยชน์ ๕๘.๙๖ ตันต่อวัน ปริมาณขยะสะสม ๗๗,๑๐๕ ตัน

๒

ในปัจจุบันพื้นที่ฝังกลบขยะมูลฝอยในจังหวัดจันทบุรี ยังสามารถรองรับปริมาณขยะมูลฝอยได้อย่างเพียงพอ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมีการฝังกลบที่ไม่ถูกหลักสุขาภิบาล คือ เทกอง แต่ไม่มีภาวการณ์กลบ ซึ่งจะทำให้เกิดผลเสียต่อสภาพแวดล้อมและสุขอนามัยของประชาชนได้ ทั้งนี้เนื่องจากเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแต่ละพื้นที่มีหน้าที่รับ

ผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตรับผิดชอบโดยตรง แต่มีข้อจำกัดทั้งด้านบุคลากร อุปกรณ์งบประมาณ และสถานที่กำจัด ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดการมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) นอกจากการจัดการขยะมูลฝอยจากชุมชนแล้ว ยังมีขยะอีกประเภทหนึ่งที่ต้องได้รับการจัดการที่ถูกหลักสุขาภิบาลอย่างยิ่ง ได้แก่ขยะและของเสียจากกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ กากอันตรายหรือมีพิษ กากที่ไม่เป็นอันตราย และน้ำเสีย

๔) ปัจจุบัน การกำจัดขยะอันตรายจากโรงงานต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถจัดการด้วยตนเอง จะต้องลงทุนจ้างภาคเอกชนที่รับจัดการให้ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มตามวิธีการจัดการได้ดังนี้ - ปรับเสถียร/ฝังกลบ - เผาในเตาปูนซีเมนต์ - คัดแยก/รีไซเคิล ของเสียอันตราย - โรงงานหลอมตะกั่วจากแบตเตอรี่รถยนต์ - โรงงานรีไซเคิลหลอดฟลูออเรสเซนต์ - โรงงานรีไซเคิลเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

จากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับปริมาณขยะ ในปี ๒๕๕๗ ปริมาณขยะ ซึ่งค่ากลางของประเทศอยู่ที่ ๒๕๒,๔๔๙ ตัน พบว่าจังหวัดที่มีปริมาณขยะสูงกว่าค่ากลางประเทศ คือ จังหวัดจันทบุรี มีปริมาณขยะต่ำกว่าค่ากลางประเทศ ๒๑๕,๔๕๐ ตัน/อันดับที่ ๔๔ และ ในปี ๒๕๕๘ ปริมาณขยะ ซึ่งค่ากลางของประเทศอยู่ที่ ๒๔๗,๑๐๕ ตัน พบว่าจังหวัดจันทบุรีมีปริมาณขยะต่ำกว่าค่ากลางประเทศ คือ ๒๒๐,๘๒๕ ตัน/อันดับที่ ๔๔

๓.๗ ภัยพิบัติ (อุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย)

๓.๗.๑ อุทกภัย จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัยพิบัติ ในปี พ.ศ. 2557 - 2558 เมื่อจำแนกความเสียหายของจังหวัดจันทบุรี พบว่า ในปี พ.ศ. 2557 ครัวเรือนที่ประสบอุทกภัย รวมทั้งสิ้น 5,909 ครัวเรือน จำนวนที่ประสบภัยรวม ๖ ครั้ง และได้รับความเสียหายทางทรัพย์สิน รวมมูลค่า 6,750,793 บาท ซึ่งไม่มีผู้เสียชีวิต และได้รับบาดเจ็บในปี นี้ และในปี พ.ศ. 2558 ครัวเรือนที่ประสบอุทกภัยรวมทั้งสิ้น 5,000 ครัวเรือน จำนวนที่ประสบภัย ๔ ครั้ง และได้รับความเสียหายทางทรัพย์สิน รวมมูลค่า 927,904 บาท

จังหวัด	ปี พ.ศ. 2557					ปี พ.ศ. 2558				
	จำนวนครั้งที่เกิด	ครัวเรือนที่ประสบภัย	ความเสียหาย			จำนวนครั้งที่เกิด	ครัวเรือนที่ประสบภัย	ความเสียหาย		
			เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)			เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
จันทบุรี	6	5,909	-	-	6,750,793	4	5,000	-	-	927,904
กลุ่มจังหวัด	49	43,611	0	0	20,248,542	27	34,863	1	1	16,361,965

๓.๗.2 กัญແລ້ງ

จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัยแล้ง ในปี พ.ศ. 2557 - 2558 เมื่อจำแนกความเสียหายของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก พบว่า ในปี พ.ศ. 2557 ครัวเรือนที่ประสบภัยแล้ง รวมทั้งสิ้น 45,805 ครัวเรือน จำนวนที่ประสบภัยรวม 1 ครั้ง และได้รับความเสียหายด้านการเกษตร มูลค่า - ไร่ รวมทั้งสิ้น 12,785,057 บาท และในปี พ.ศ. 2558 ครัวเรือนที่ประสบภัยแล้ง รวมทั้งสิ้น 62,796 ครัวเรือน จำนวนที่ประสบภัย 1 ครั้ง และได้รับความเสียหายด้านการเกษตร รวมมูลค่า 704,813 ไร่ รวมทั้งสิ้น 15,103,918 บาท

จังหวัด	ปี พ.ศ. 2557					ปี พ.ศ. 2558				
	จำนวนครั้งที่เกิด	ครัวเรือนที่ประสบภัย	ความเสียหาย			จำนวนครั้งที่เกิด	ครัวเรือนที่ประสบภัย	ความเสียหาย		
			พื้นที่การเกษตร (ไร่)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)			พื้นที่การเกษตร (ไร่)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
จันทบุรี	1	45,805	-	-	12,785,057	1	62,796	704,813	-	15,103,918
กลุ่มจังหวัด	16	89,082	76,583	0	50,705,533	13	73,103	740,486	1	27,818,022

ที่มา : สำนักงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

๓.๗.๓ วาตภัย

จำนวนครัวเรือนที่ประสบวาตภัย ในปี พ.ศ. 2557 - 2558 เมื่อจำแนกความเสียหายของจังหวัดจันทบุรี พบว่า ในปี พ.ศ. 2557 ครัวเรือนที่ประสบวาตภัย รวมทั้งสิ้น 2,๒๖๒ ครัวเรือน จำนวนที่ประสบภัยรวม ๑๗ ครั้ง รวมมูลค่าความเสียหาย 7,459,171 บาท และในปี พ.ศ. 2558 ครัวเรือนที่ประสบวาตภัย รวมทั้งสิ้น 2,576 ครัวเรือน จำนวนที่ประสบภัย 1๔ ครั้ง และมูลค่าความเสียหาย รวมทั้งสิ้น 956,406 บาท

จังหวัด	ปี พ.ศ. 2557					ปี พ.ศ. 2558				
	จำนวนครั้งที่เกิด	ครัวเรือนที่ประสบภัย	ความเสียหาย			จำนวนครั้งที่เกิด	ครัวเรือนที่ประสบภัย	ความเสียหาย		
			พื้นที่การเกษตร (ไร่)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)			พื้นที่การเกษตร (ไร่)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
จันทบุรี	17	2,262	-	-	7,459,171	14	2,576	-	-	956,406
กลุ่มจังหวัด	265	2,797	0	0	14,518,318	166	2,832	309	0	5,814,181

ที่มา : สำนักงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

สภาพปัญหาที่สำคัญของจังหวัด

1. ปัญหาวาตภัย

จังหวัดจันทบุรีประสบปัญหาอุทกภัยเป็นประจำทุกปี สาเหตุเกิดจากพื้นที่ป่าลดน้อยลงจากการปรับเปลี่ยนไปเป็นสวนผลไม้เป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับอ่างกักเก็บน้ำ และหนองน้ำมีจำนวนน้อย ทำให้มีพื้นที่กักเก็บน้ำไว้ค่อนข้างจำกัด อีกทั้งบริเวณตัวเมืองในปัจจุบันมีการก่อสร้างรुकล้าทางน้ำ และมีการถมที่กีดขวางการระบายน้ำจากท่อลอด และสะพาน ทำให้ความสามารถในการระบายน้ำลดลงตามลำดับ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้ปัญหาวาตภัยจังหวัดรุนแรงขึ้นสรุปได้ดังนี้

- การพัฒนาเมืองและเขตชุมชนเข้าไปใช้ประโยชน์ และกีดขวางทางระบายน้ำหลัก

และความสามารถในการเก็บกักน้ำของทุ่งสระบาปที่ทำหน้าที่เป็นแก้มลิงที่สำคัญในปัจจุบันลดลง

- สภาพดินเดิมของแม่น้ำจันทบุรี โดยไม่มีการขุดลอกหรือปรับปรุงร่องน้ำ ตั้งแต่สะพานบ้านลาวจนถึงปากแม่น้ำ และการสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำทั้งสองฝั่งแม่น้ำจันทบุรี

- พื้นที่เสี่ยงต่อนิคม และน้ำท่วมฉับพลัน บริเวณเทือกเขาฉิมชฌจะต้องดำเนินการแก้ไขมิฉะนั้นหากเกิดเหตุการณ์ดินถล่มขึ้นจะมีผลต่อสภาพน้ำท่วมด้านท้ายน้ำ

- ปัญหาน้ำท่วมอุทกภัย ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ตัวเมืองและชุมชนตอนล่างใกล้ชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่บริเวณเขตอำเภอเมืองจันทบุรี ซึ่งมีปริมาณฝนตกชุกในเขตลุ่มน้ำประกอบกับการระบายน้ำล่าช้า เนื่องจากคลองต่างๆ เดิมเดิมมีการขยายตัวของฝั่งเมือง ประกอบกับอิทธิพลการหนุนของน้ำทะเลจะอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำจันทบุรี ซึ่งสภาพภูมิประเทศที่เอื้อให้มีปริมาณน้ำไหลหลากในลุ่มน้ำจันทบุรีทำให้ประสบอุทกภัยรุนแรงในปี พ.ศ. 2542 ปี พ.ศ. 2546 และปี พ.ศ. 2549 โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ชุมชนเมืองจันทบุรี (พื้นที่เศรษฐกิจ)

2. ปัญหาภัยแล้ง จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่การเกษตร 2.46 ล้านไร่ ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความต้องการใช้น้ำมาก จากการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (รับผิดชอบโดยกรมชลประทาน) พบว่า ในปี พ.ศ. 2549 ความต้องการน้ำในด้านต่าง ๆ ของจังหวัดมีปริมาณ 733.12 ล้าน ลบ.ม. เป็นภาคการเกษตร 687.86 ล้าน ลบ.ม. และในปี พ.ศ. 2554 จะมีความต้องการใช้น้ำปริมาณมากถึง 855.32 ล้าน ลบ.ม. เป็นภาคการเกษตร 803.03 ล้าน ลบ.ม. แต่แหล่งเก็บกักน้ำของจังหวัดจันทบุรี มีอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง รวม 8 แห่ง สามารถเก็บกักน้ำได้เพียง 254.84 ล้าน ลบ.ม.เท่านั้น ทำให้ราษฎรมักประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค รวมทั้งพื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายในช่วงฤดูแล้ง จะเห็นได้ว่าจังหวัดจันทบุรี มีการขาดแคลนน้ำอย่างมากทั้งในปัจจุบันและอนาคต

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ปัจจุบันจังหวัดโดยสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดร่วมกับโครงการชลประทานจังหวัดได้จัดทำโครงการบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งไว้เรียบร้อยแล้ว และจะเริ่มดำเนินการตามแผนงานโดยด่วนต่อไป

3. ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ
จังหวัดจันทบุรีประสบปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำเป็นประจำทุกปี สาเหตุเนื่องมาจากสินค้าทางการเกษตรเกือบทุกชนิดมีระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิตช่วงระยะสั้น และมีอายุการเก็บรักษาหลังการเก็บเกี่ยวระยะสั้นเช่นกัน ก่อให้เกิดผลผลิตล้นตลาด รวมทั้งเกษตรกรขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการเกษตร ทำให้ผลผลิตไม่มีคุณภาพ นอกจากนี้เกษตรกรยังไม่มีอำนาจในการต่อรองราคาอีกด้วย

๑.๔ ประเด็นปัญหาความต้องการในพื้นที่

ความต้องการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

1. ด้านการเกษตร :

ส่งเสริมการผลิตพืชแบบเกษตรอินทรีย์ให้มีผลผลิตที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

จังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตร เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์เหมาะสม มีความอุดมสมบูรณ์ด้านอาหารที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานระดับสากล ถือได้ว่าเป็นครัวโลกแห่งหนึ่ง เป็นแหล่งผลิตผลไม้ที่สำคัญของประเทศ ประกอบด้วยทุเรียน เงาะ มังคุด คิดเป็นมูลค่า 27,915 ล้านบาท ในปี 2558 ปริมาณผลผลิตผลไม้ ทุเรียน 223,889 ตัน มังคุด 91,845 ตัน เงาะ 137,634 ตัน ปริมาณผลไม้ที่กระจายออกนอกแหล่งผลิต ส่งออกต่างประเทศ (ผลไม้เกรดเอ) ร้อยละ 20 ส่วนผลไม้ที่เหลือร้อยละ 80 อยู่ในเกรดบีและเกรดซี จำหน่ายในประเทศร้อยละ 70 และส่งออกชายแดนไทย-กัมพูชาร้อยละ 10

ส่งผลให้ราคาผลผลิตตกต่ำ ผลไม้จังหวัดจันทบุรีคิดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่า 15,000 ล้านบาท ของมูลค่าสินค้าเกษตร ปี 2554 โดยประมาณคิดเป็นมูลค่า 54,311 ล้านบาท (ด้านพืช 43,600 ล้านบาท ปศุสัตว์ 1,785 ล้านบาท ประมง 8,926 ล้านบาท)

ขณะเดียวกัน ได้ตรวจพบสารเคมีตกค้างในร่างกายของเกษตรกรถึงร้อยละ 19 – 20 ดังนั้นจึงจำเป็นต้องดำเนินการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานอาหารปลอดภัย ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค เพื่อให้สามารถจำหน่ายเพื่อการส่งออกได้เพิ่มขึ้น โดยพัฒนาการผลิตให้ได้มาตรฐานสากล (มาตรฐานฟาร์ม และมาตรฐานโรงงาน) มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ อย่างเพียงพอ จัดตั้งศูนย์ขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเพื่อถ่ายทอดให้มีการทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ตลอดจนการตรวจสอบรับรองคุณภาพไปยังต่างประเทศ และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน การวิจัยพันธุ์ การดูแล การเก็บเกี่ยว การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร ขณะเดียวกันสนับสนุนการกระจายสินค้าออกนอกแหล่งผลิตผ่านตลาดกลางระดับจังหวัด/อำเภอ และสถาบันเกษตรกร ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านการรวบรวม คัดแยก บรรจุภัณฑ์ และการขนส่ง ตลอดจนการสร้างตลาดใหม่รองรับในต่างประเทศ ประกอบด้วย ยุโรป อเมริกา เอเชีย และอาเซียน โดยเฉพาะประเทศกัมพูชา และเวียดนาม และตลาดปลายทางภายในประเทศ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเกษตรอินทรีย์ สนับสนุนการตลาดด้านประชาสัมพันธ์ เพื่อหาตลาดรองรับอย่างต่อเนื่องตามแผนระยะยาว

2. ด้านอัญมณี และเครื่องประดับ :

พัฒนาตลาดอัญมณี และเครื่องประดับ โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์และการรับรองมาตรฐานสินค้า พัฒนาศักยภาพของบุคลากร ตลอดจนการขยายฐานลูกค้าในระดับกลางและระดับสูง

จังหวัดจันทบุรี

เป็นแหล่งเจียระไนพลอยที่สำคัญและยังคงเอกลักษณ์ของจังหวัดสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากรู้เทคนิคการเพิ่มมูลค่าของอัญมณีที่ได้จากท้องถิ่นและจากต่างประเทศ

ทำให้อัญมณีและเครื่องประดับมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัด

ในปัจจุบันประชากรส่วนหนึ่งเดิมยึดอาชีพเจียระไนพลอยได้เปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น อีกทั้งผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจทำให้แรงงานเจียระไนพลอยถูกเลิกจ้าง จึงหันไปประกอบอาชีพอื่น เช่น กัน รวมทั้งความรู้ด้านการออกแบบและขึ้นเรือนเครื่องประดับ การบรรจุภัณฑ์จำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรด้านอัญมณีให้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพสามารถสืบทอดการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอัญมณีอย่างต่อเนื่อง และเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมอัญมณีเมื่อภาวะเศรษฐกิจมีความมั่นคง

ถึงแม้จังหวัดจันทบุรีจะมีชื่อเสียงด้านการเจียระไนพลอย แต่ยังมีปัญหาสำคัญ คือ การรับรองมาตรฐานสินค้า ขาดการส่งเสริมการขายตลาดเดิม และการหาตลาดใหม่ที่เข้าถึงผู้ซื้อโดยตรง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานพลอยไทย กำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับเพื่อให้สามารถกำหนดราคาและออกใบรับรองเป็นไปตามผลการตรวจวิเคราะห์ รวมทั้งส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ด้านการตลาดทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้และยอมรับในมาตรฐานพลอยไทย การส่งเสริมให้จังหวัดจันทบุรีเป็น “นครแห่งอัญมณี”

3. ด้านการท่องเที่ยว : เสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว

ถึงแม้จังหวัดจันทบุรีมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่การพัฒนาส่งเสริมรูปแบบท่องเที่ยวใหม่ๆ หรือสนับสนุนจุดขายแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ที่มีความโดดเด่นและมีศักยภาพ ยังมีการดำเนินการน้อย จึงจำเป็นต้องพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยว พัฒนาด้านการคมนาคมเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว และมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงนิเวศ และเชิงเกษตรมากขึ้น เพื่อคงสภาพแวดล้อมที่สวยงาม ปราศจากมลพิษ อันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดอย่างยั่งยืน

สิ่งสำคัญจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ทั้งในและต่างประเทศ และส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่งเสริมให้มีเทศกาลท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรีตลอดทั้งปีอย่างต่อเนื่อง เน้นประชาสัมพันธ์จุดขาย รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการให้บริการและมีการประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดในทุกด้านควบคู่กันไป ด้วย เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

4. ด้านการค้าชายแดน : พัฒนาการค้า การลงทุน และการเชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชา และประเทศเวียดนาม โดยการจัดกิจกรรมความร่วมมือด้านต่างๆ สร้างความสัมพันธ์ระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้เกิดความเชื่อมโยงในการกระจายสินค้าและบริการ

จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่แนวชายแดนติดต่อกับประเทศกัมพูชา โดยมีจุดผ่านแดนบ้านแหลมและบ้านผักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับจังหวัดพระตะบองและกรุงไพลินของกัมพูชา

จังหวัดจันทบุรีจึงมีศักยภาพในการพัฒนาการค้าการลงทุนและการเชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชาและประเทศเวียดนาม ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือ อีรวดี-เจ้าพระยา-แม่น้ำโขง (ACMECS) รวมทั้งประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งออกผลไม้ไปกัมพูชาและเวียดนาม (โดยผ่านกัมพูชา) ประมาณ 10% ของผลไม้ทั้งหมดของจังหวัด และมีแนวโน้มสูงขึ้น

ในการดำเนินการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้ ACMECS ให้เป็นไปอย่างราบรื่นจำเป็นต้องส่งเสริมความสัมพันธ์ และมีกิจกรรมความร่วมมือด้านต่างๆ ร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างจุดผ่านแดนต่างๆ ในจังหวัด เพื่อกระจายสินค้าเป็นไปอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันต้องพัฒนาระบบฐานข้อมูลการค้าชายแดน และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้วย

ความต้องการพัฒนาด้านสังคม

จากข้อมูลสถิติทางสังคม จังหวัดจันทบุรียังมีสถานการณ์การเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังและโรคที่มีสาเหตุจากพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง มะเร็ง เอชไอวี อุบัติเหตุ ประชาชนมีความเสี่ยงและไม่ปลอดภัยจากสารเคมีตกค้างในร่างกาย สังคมไม่ปลอดภัย ครอบครัวแตกแยก เยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยง ค่านิยมสถาบันการศึกษา สื่อและสังคมที่กระตุ้นให้เกิดค่านิยมทางวัตถุส่งผลกระทบต่อประชาชนในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน

ดังนั้น จังหวัดจันทบุรีจึงมุ่งเน้นให้เกิด “เมืองจันทน์น่าอยู่” คือ ประชาชนจังหวัดจันทบุรีมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสร้างสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาตลอดจนการเรียนรู้ สร้างความมั่นคงทางอาชีพที่สอดคล้องกับท้องถิ่นตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาโรงพยาบาลชุมชนตามมาตรฐานของการรับรองคุณภาพสถานพยาบาล

(Hospital Accreditation) พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพและการเข้าถึงบริการ
ส่งเสริมครอบครัวอบอุ่นชุมชนเข้มแข็ง โดยมุ่งไปที่เยาวชนเป็นสำคัญ
พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
การรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ช
ายแดน

ความต้องการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ 1,304,016.84๒.๔๒ ไร่
หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕๓ ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด
จังหวัดจันทบุรีได้ชื่อว่าเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งหนึ่งของประเทศ พื้นที่ป่าทั้งป่าบก
และป่าชายเลน ป่าสงวนถูกบุกรุกทำลายเพื่อการปลูกพืชอื่นๆ
และการเลี้ยงกุ้งซึ่งมีการทิ้งร้างในเวลาต่อมา
เนื่องจากราคาตกต่ำและทรัพยากรการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่ขาดการจัดระเบียบ
ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้

1

อนุรักษ์ป่าชายเลนและสัตว์น้ำชุมชนเพื่อชุมชนในท้องที่จังหวัดจันทบุรี

2

พัฒนาศูนย์ขยายผลการพัฒนาจากโครงการพระราชดำริและพัฒนาพื้นที่โครงการ
อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
ที่ให้ความรู้สร้างความตระหนักในคุณค่าทรัพยากรป่าไม้
โดยปลูกจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเอกชน
และประชาชนทั่วไปได้ร่วมกันอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม ด้วยการปลูกป่า
สร้างฝายต้นน้ำลำธาร การปลูกแฝกป้องกันการไหลของดิน
ให้ควมอุดมสมบูรณ์กลับคืนมา
เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศที่เป็นบ่อเกิดความหลากหลายทางชีวภาพที่จะเป็น
ประโยชน์ต่อชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

3. อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

4. การสร้างเขื่อนป้องกันริมตลิ่งป้องกันการกัดเซาะของแม่น้ำ

นอกจากนี้ ปัญหาน้ำกัดเซาะชายฝั่งทะเลที่มีมากขึ้น เป็นเรื่องทางเทคนิคและใช้งบประมาณค่อนข้างสูง จึงควรให้หน่วยงานในส่วนกลางแก้ไขโดยเร่งด่วนด้วยการบูรณาการของหน่วยงานในส่วนกลาง ได้แก่ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี สำหรับการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของชุมชนเมืองของทั้งประเทศควรให้หน่วยงานในส่วนกลางที่รับผิดชอบอบศึกษารูปแบบที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ส่วนที่ 3

สรุปผลการประเมินสภาพแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี (SWOT Analysis)

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 มาตรา 17 และ มาตรา 27 กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัด เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) รับผิดชอบดำเนินการ

ซึ่งคณะอนุกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (อ.ก.น.จ.) ในการประชุมเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2559 ซึ่งมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) เป็นประธาน มีมติเห็นชอบนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ . ศ . 2 5 6 1 - 2 5 6 4) หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และแนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

และเห็นชอบปฏิทินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561-2564) และปฏิทินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

1. นโยบายรัฐบาล

นโยบายของรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 มีทั้งสิ้น 11 ด้าน ประกอบด้วย

(1) การปกป้องเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการกับผู้คานองปาก ยามใจหรือประสงค์ร้าย มุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติ โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง

(2) การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

2.1 ใน ระยะ ย ะ เ ร ื ง ด ั ว น รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน ประกอบด้วย การบริหารจัดการชายแดน การสร้าง ความ มั่น คง ท าง ท ะ เล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน การเสริมสร้างในการปฏิบัติการทางการทหารร่วมกันของอาเซียน โดย เน้น ความ รว ม มื อ เพื่ อ ป ่อ ง กั น แ ก้ ไช ช ่อ พื พ า ท ต ่าง ๆ รวมถึงการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนโดยใช้กลไกระดับทวิภาคีและพหุภาคี

2.2 เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย น ำ ยุ ท ธ ศ าส ต ร์ เช ้า ไ จ เช ้า ถึ ง แ ล ะ พ ั ท น ำ มา ใช้ ต ำ ม แ น ว ท ำ ง ก ั ล ย ำ ณ มิ ต ร แ บ บ ส ัน ตี วิ ธี พร้อมส่งเสริมการพูดคุยสันติสุขกับผู้มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ และสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชน โดย ไม่ เ ลี อ ก ป ฎิ บั ติ

ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่จะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

2.3

พัฒนาและเสริมสร้างของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติปลอดภัยจากการคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทธโปกรณ์ รวมถึงการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้

2.4

เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศบนหลักการที่ว่านโยบายการต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของนโยบายองค์รวมทั้งหมดในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม โดยจะนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

(3) การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการภาครัฐ

3.1 ในระยะเฉพาจะหน้า จะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และ การมี ราย ได้ ที่ มั่น คง แก่ ผู้ ที่ เข้า สู ต ลาด แรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกกระดับอย่างมีมาตรฐาน

3.2 ป อ ง กั น แล ะ แก้ ไ ข ปั ญ ห า ก า ร ค้ำ ม นุ ษ ย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน ด้วยการปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระวังตรวจสอบ

3.3 ในระยะต่อไป จะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกักขังที่เป็นธรรมและการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ไร้สภาพ

คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรีและเด็ก

3.4 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีเงินหรือกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคมในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักฟื้น และโรงพยาบาลที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

3.5 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลาย

3.6 จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

3.7

แก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกล้ำเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกล้ำ และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน

(4) การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

4.2 ใน ระยะ ย ะ เ ฉ พ า ะ ห นี้ า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนการศึกษา ให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกรับบริการการศึกษา ทั้ง ใน ระบบ โรงเรียน และ นอก โรงเรียน โดยอาจจะพิจารณาจัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

4.3 ให้ องค์ กร ภา ค ประ ช า ส ัง ค ม ภา ค เอก ช น
อ ง ค ์ ก ร ป ก ค ร อ ง ส ่ว น หั อ ง ถ ี น
และประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง
และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

4.4

พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู
เน น ค รุ ผู้ ส อ น ให้ มี ว ุฒิ ต ร ง ต ำ ม วิ ช า ที่ ส อ น
นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็
นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

4.5 ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ
สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม
ต ล อ ด จ น พ ั ต ม น ำ ค ุณ ภา ว ชี วิ ต
สร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน

(5)

การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน

5.1

วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพให้มีความครอบคลุมประชากรในทุกภาคส
ว น อย่าง มี ค ุณ ภา ว โดย ไม่ มี ความ เหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ
และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพ

5.2 พ ั ต ม น ำ ร ะ บ บ บ ริ ห าร สุ ข ภา ว
โดย เน น การ ป ้อง กัน โร ค มา ก ก ว ำ ร อ ให้ ป ่วย แล้ว จึง มา ร ัก ข ำ
สร้างกลไกจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลาง
ป ร ึ บ ร ะ บ บ ก ำ ร จ ำ ง ง ำ น
การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น

5.3 ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม
เพื่ อ ป ้อง กัน แ ลະ แก ้ ป ญ ห ำ ก ำ ร ต ั้ง ค ร ร ภั ใน วิ ย ร ุ น
แ ลະ ป ญ ห ำ ด ำ น ก ำ ร แ พ ท ย์ แ ลະ จ ริ ย ธรรม ของ ก ำ ร อ ุ ม บ ุ ญ
การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ โดยจัดให้มีมาตรการและกฎหมายที่รัดกุม

(6) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเป็น 3 ระยะ คือ
ระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที ระยะต่อไปที่ต้องแก้ไขปัญหาค้นหาพื้นที่ค้าขายอยู่
และระยะยาวที่ต้องวางรากฐานเพื่อความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

6.1 ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่ยังค้างอยู่ก่อนที่จะพ้นกำหนดภายในสิ้นปีนี้

6.2

สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒ ดั จั ด ท้ า ใ ว โดยนำหลักการสำคัญของการจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

ที่ ให้ ค ว ม ส ำ ค ัญ ใน ก าร บู ร ณ ำ ก าร ง บ ป ր ะ ม ำ ณ และความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมนำแหล่งเงินอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย ทบทวนภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืนหรือสร้างภาระหนี้สาธารณะของประเทศเกินความจำเป็น และแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัดเพื่อความโปร่งใส เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

6.3

กระตุ้นการลงทุนด้วยการเร่งพิจารณาโครงการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนักลงทุนยื่นขออนุมัติส่งเสริมการลงทุนไว้แล้วให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และนำโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานประเภทที่มีผลตอบแทนดี

6.4 ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ล ด ต้ น ทุ น ก ำ ร ฝ ลี ต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง

6.5 ลดอุปสรรคในการส่งออกเพื่อให้เกิดความคล่องตัว เช่น ปรับปรุงวิธีการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานการผลิตระดับไรนา เป็นต้น

6.6 ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โ ด ย พื จ ำ ร ณ ำ ม ำ ต ร ก ำ ร ลดผลกระทบจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้

6.7 ใ น ր ะ ย ะ ย ำ ว ต้ อ ใ ป ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกันเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจพร้อมกับการรักษาเสถียรภาพของราคาอย่างเหมาะสม

6.8

แก้ปัญหาหน้าท่วมในฤดูฝนและปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล โดยระดมความคิดเห็นเพื่อหาทางออกไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรงดังเช่นปี 2554

ส่วนภาวะภัยแล้งนั้นรัฐบาลจะเร่งดำเนินการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุม ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ 1 ปี

6.9 ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุนและให้มีภาระภาษีที่เหมาะสมระหว่างน้ำมันต่างชนิดและผู้ใช้
ต่าง ๆ ปร
รวมถึงการดำเนินการให้มีการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดิบรอบใหม่
ทั้งในทะเลและบนบก
และดำเนินการให้มีการสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน
ด้วยวิธีการเปิดเผย โปร่งใส และเป็นมิตรต่อสภาวะแวดล้อม
พร้อมกับร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพลังงาน

6.10 ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีให้จัดเก็บอย่างครบถ้วน
โดยปรับปรุงโครงสร้างภาษี
ให้คงภาษีเงินได้ไว้ในระดับปัจจุบัน หักบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล
แต่ปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษีทางด้านการค้าและขยายรากฐานการจัดเก็บภาษี
ประเภทใหม่ ซึ่งจะจัดเก็บจากทรัพย์สิน เช่น ภาษีมรดก
ภาษีจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้มีผลกระทบต่อผู้มีรายได้น้อยให้น้อยที่สุด
รวมทั้งปรับปรุงการลดหย่อนภาษีเงินได้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีรายได้น้อย
และยกเลิกการยกเว้นภาษีประเภทที่เอื้อประโยชน์เฉพาะผู้มีฐานะการเงินดี
เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น

6.11 บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลที่ผ่านมา
ซึ่งจำนวนสูงมากกว่า 700,000 ล้านบาท และเป็นภาระงบประมาณใน 5 ปีข้างหน้า
อันจะทำให้เหลืองบประมาณเพื่อการลงทุนพัฒนาประเทศน้อยลง
โดยประมวลหนี้เหล่านี้ให้ครบถ้วน หาแหล่งเงินระยะยาวมาสะสางหนี้ทั้งหมด
และยืดระยะเวลาชำระคืนให้นานที่สุดเพื่อลดภาระของงบประมาณในอนาคต

6.12 ในระยะยาว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- ด้านการขนส่งและคมนาคมทางบก
โดยเริ่มโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนใน กทม. และรถไฟฟ้าเชื่อม กทม.
กับเมืองบริวารเพิ่มเติมเพื่อลดเวลาในการเดินทางของประชาชน
เพื่อตั้งฐานให้รัฐบาลต่อไปทำได้ทันที

- ด้านคมนาคมทางอากาศ
โดยปรับปรุงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิระยะที่ 2

ท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานในภูมิภาค เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ด้าน การ ค ม น าค ม ท ำ ง น ำ
โดยพัฒนาการขนส่งสินค้าทางลำน้ำชายฝั่งทะเล เพื่อลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เริ่มจากการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือชายฝั่งอ่าวไทย และอันดามัน ตลอดจนผลักดันให้ท่าเรือในลำน้ำเจ้าพระยาและปากสักมีการใช้ประโยชน์ในการขนส่งสินค้าภายในประเทศ และเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง รวมทั้งการขุดลอกร่องน้ำลึก

6.13

ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่งที่มีการแยกบทบาทและภารกิจของหน่วยงานในระดับนโยบาย หน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยปฏิบัติที่ชัดเจน และจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลระบบราง เพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัย โครงสร้างอัตราค่าบริการที่เป็นธรรม การลงทุน การบำรุงรักษา และการบริหารจัดการ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาระบบรางให้เป็นโครงข่ายหลักของประเทศ

6.14

พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ กำหนดเป้าหมายและมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูกิจการ ตลอดจนพิจารณาความจำเป็นในการควบรวมกิจการเป็นรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

6.15 ในด้านเกษตรกรรม ดำเนินการใน 2 เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่าง ๆ

6.16 ในด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ อาทิ ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้การออกแบบและสร้างสรรค์ เป็นต้น

6.17

เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.18

ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อนได้ดี อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้

(7) การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

-

เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (GMS) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียน

- พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

โดยเริ่มจากการพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงสร้าง การคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) โดยระยะแรกให้ความสำคัญกับด้านชายแดนที่สำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเตา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่

(8) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม

8.1

สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศเพื่อมุ่งเป้าหมาย ให้ไม่ต่ำกว่า 1% ของรายได้ประชาชาติ และมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน 30:70 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขัน

8.2 ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบบราง ยานยนต์ไฟฟ้า การจัดการน้ำและขยะ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษารวบรวม

และพัฒนาและนวัตกรรมของไทยตามความเหมาะสม
ในกรณีที่จำเป็นจะต้องซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีจากต่างประเทศ
จะให้มีเงื่อนไขการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคตด้วย

(9) การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

9.1 ในระยะเฉพาหน้าเร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ
พร้อมส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน
เพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ

9.2 ในระยะต่อไป
พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ
โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น
การกำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน

9.3
บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและ
คุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารน้ำของประเทศ
เพื่อให้การจัดทำแผนงานไม่เกิดความซ้ำซ้อนมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

9.4 เร่งรัดการควบคุมมลพิษทางอากาศ ชยะ และน้ำเสีย
ที่เกิดจากกิจกรรมผลิตและบริโภค
ในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยด้วยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้
ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้นจะวางระเบียบมาตรการเป็นพิเศษ
โดยกำหนดให้ทั้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นแบบมีมาตรฐาน
และพัฒนาระบบตรวจสอบไม่ให้มีการลักลอบทิ้งขยะติดเชื้อ
และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด

(10) การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่ธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

10.1
จัดระบบอัตรากำลังและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม
ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
เพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ
ลดต้นทุนดำเนินการของภาครัฐกิจเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศ

การรักษาบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับความจำเป็นและตามที่กฎหมายอื่นให้สามารถดำเนินการได้

10.2 ใน ระยะ ย ะ แ ร ก กระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริหารสาธารณะได้รวดเร็ว ทั้งจะวางมาตรการทางกฎหมาย มิให้เจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยง ประวิงเวลา หรือ ใช้อำนาจโดยมิชอบ ก่อให้เกิดการทุจริต หรือสร้างความเสียหายแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักลงทุน

ส ว น ใน ระยะ เฉพาะหน้า จะเน้นการปรับปรุงหน่วยงานให้บริการด้านการทำธุรกิจ การลงทุน และด้านบริการสาธารณะในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญ

10.3 เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ วางมาตรการป้องกัน การแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

10.4 ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายที่ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และ การมี ผล ประโยชน์ หัก ช้อน ใน ภา ค รั ฐทุ ก ระ ด บ โดย ถือ ว่า เรื่อง นี้ เป็ น วา ระ ส าคัญ เร่ง ต วั น แห่ ง ช าคู และเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้าน

(11) การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

11.1 ใน ระยะ เฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่นๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับ ความ ต ก ล ง ระ หว่าง ประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน โดยจะใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่ และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

11.2 ใน ระยะ ย ะ ต ่อ ไป จะจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ

2. นโยบายการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

1) ยึดนโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 รวมทั้งแผนรายสาขา/เฉพาะด้านต่าง ๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจาก ค.ร.ม. แล้ว เช่น แผนพัฒนาการเกษตร นโยบายโซนนิ่งภาคเกษตร แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ เขตเศรษฐกิจพิเศษ โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง สิ่งแวดล้อม (ป่าไม้ ขยะ หมอกควัน) ประมงสัตว์น้ำพื้นเมือง เป็นต้น รวมถึงข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

2) สืบสวนหาความจริง ความคิดเห็นของประชาชน ในท้องถิ่น เพื่อทราบถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ เรื่อง วิธีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2552 โดย ก.บ.จ. อาจตั้งอนุกรรมการระดับอำเภอ (อ.ก.อ.) ขึ้น อีกทั้งให้ความสำคัญในการจัดทำและการประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ตั้งแต่แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชุมชนระดับตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกระบวนการจัดทำแผน ในระดับต่าง ๆ เพื่อให้มีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้แผนมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน

3

มุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วนโดยคำนึงความพร้อมของทุกภาคส่วน (ส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นรวมถึงภาคเอกชนและภาคประชาสังคม / ชุมชน) เพื่อร่วมกันวางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของจังหวัด / กลุ่มจังหวัด และร่วมมือกันในการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

4

ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเพื่อเป็นแผนชี้นำการพัฒนาในภาพรวมของพื้นที่โดยมีการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ใน กลุ่ม จังหวัด นั้น น อ ย า ง ต อ เนื อ ง เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการเจริญเติบโตระหว่างจังหวัดและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างทั่วถึงในทุกกลุ่มจังหวัดหรือสามารถแก้ไขปัญหาในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพทันเวลา และสนองตอบต่อความต้องการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอย่างแท้จริง

5) ให้มีการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ให้ มี ค ว า ม ฤ ก ฏ์ อ ง ในประเด็นข้อมูลและการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัด กลุ่ม จังหวัด เพื่อให้แผนทันสถานการณ์และยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น หากกรณีที่จังหวัด กลุ่มจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่าสาระสำคัญของแผน 4 ปี ยังคงสอดคล้องกับสถานการณ์ หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดแจ้งฝ่ายเลขานุการเป็นลายลักษณ์อักษรทันทีที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ก.พ.ร. ให้ดำเนินการทบทวนแผน

3. แนวทางการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด 4 ขั้นตอน

ขั้น **น** **ต** **อ** **น** **ที่** **1**

วิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศแต่ละด้าน (Provincial Performance Index/Ranking - PPIR)

-

ทบทวนข้อมูลดิบเพื่อนำมาเป็นข้อมูลสนับสนุนในการพิจารณาตัวชี้วัดแต่ละตัวว่าสอดคล้องกับสถานการณ์ข้อเท็จจริงของจังหวัดหรือไม่

ขั้นตอนที่ 2 ปรับปรุงการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT Analysis)

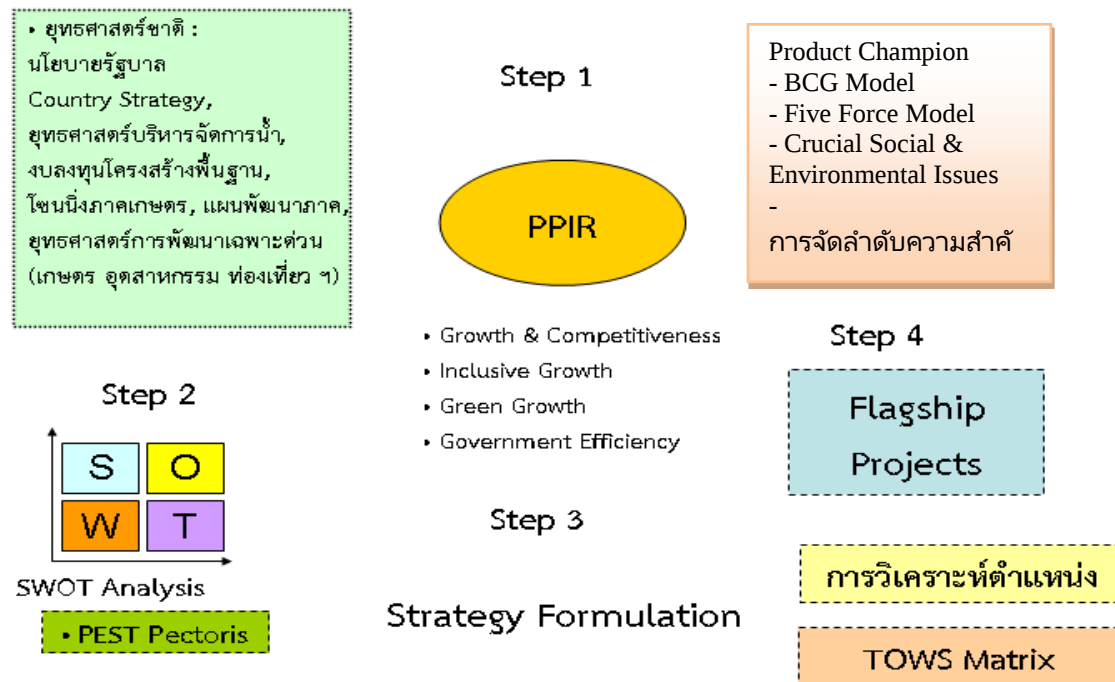
- พิจารณาตรวจสอบ SWOT เดิม สอดคล้องกับข้อมูลจากตัวชี้วัดในขั้นตอนที่ 1 หรือไม่

- หากไม่สอดคล้องควรปรับ SWOT ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและข้อมูลสนับสนุน

ขั้นตอนที่ 3 ทบทวน ปรับปรุงวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ (Strategy Formulation)

- พิจารณา SWOT เดิม และวิสัยทัศน์มีความสอดคล้องกันหรือไม่
อย่างไร ควรปรับอย่างไร
 - พิจารณาทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และ
SWOT
 - กำหนดแนวทาง/กลยุทธ์การพัฒนาที่เหมาะสม
- ขั้นตอนที่ 4** พิจารณานำเสนอแนวคิดแผนงาน/โครงการสำคัญ
(Flagship) ที่ ส อ ด ค ล้ อ ง กั บ ป ร เ ต้ น ยุ ท ธ ศ า ส ต ร์
กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาที่ปรับปรุงใหม่ (Flagship Projects)
- กั า ห น ด แ ผ น ง า น
โครงการสำคัญที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

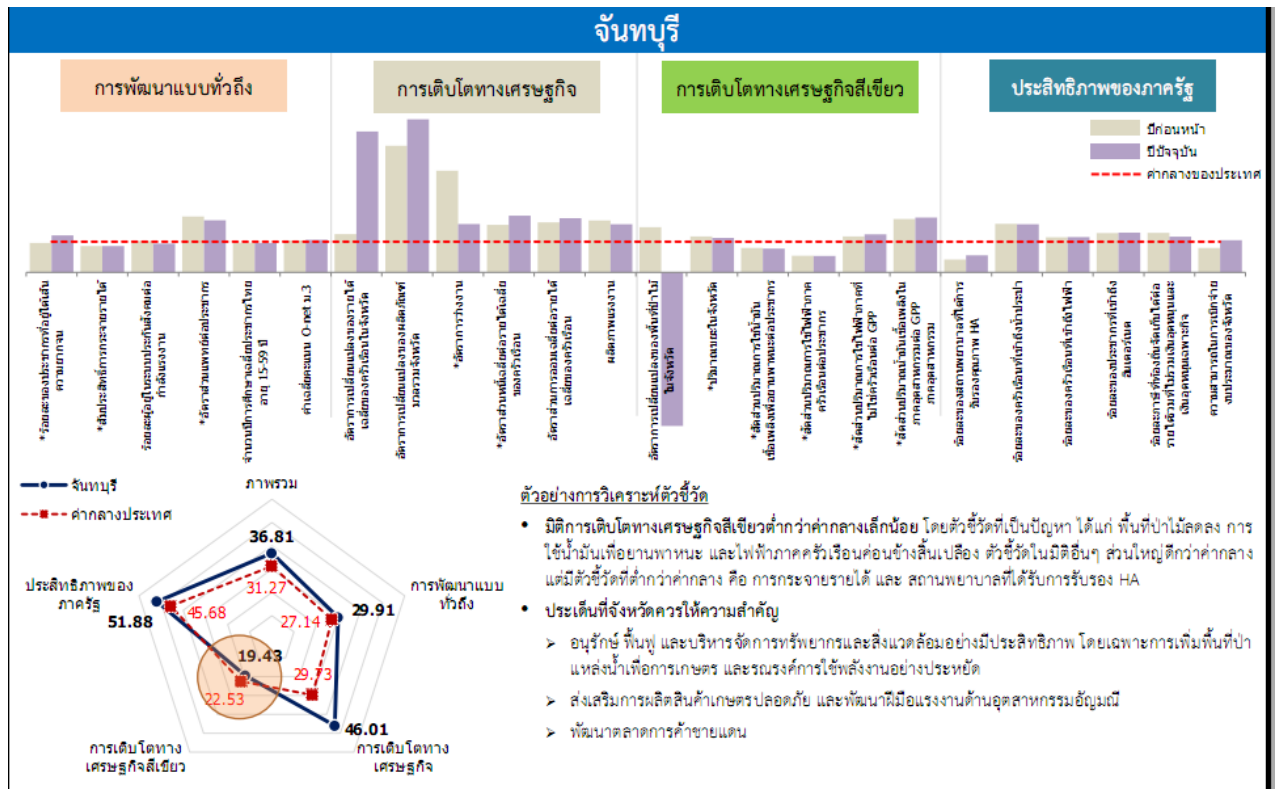
ยุทธศาสตร์ชาติ
นโยบายรัฐบาล
Country Strategy
ยุทธศาสตร์บริหารจัดการ
รน้ำ
โซนนิ่งภาคเกษตร
แผนพัฒนาภาค
ยุทธศาสตร์การพัฒนา
เฉพาะด้าน

4

การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ ๔ มิติ โดยใช้ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด : จังหวัดจันทบุรี

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ.2561-2564) จังหวัดจันทบุรี

ข้อมูลประกอบกราฟตัวชี้วัดการพัฒนา จังหวัดจันทบุรี

จังหวัด	ภาพรวม	การพัฒนาแบบทั่วถึง	การเติบโตทางเศรษฐกิจ	การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว	ประสิทธิภาพของภาครัฐ
ปัจจุบัน	จันทบุรี	36.81	29.91	46.01	51.88
	ค่ากลางของประเทศ	31.27	27.14	29.73	45.68
ปีก่อนหน้า	จันทบุรี	33.15	22.96	37.45	42.13
	ค่ากลางของประเทศ	31.63	20.85	28.14	44.08

มิติการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ประเทศ		จันทบุรี		หน่วย
		ปีก่อนหน้า	ปัจจุบัน	ปีก่อนหน้า	ปัจจุบัน	
การพัฒนาแบบทั่วถึง	ร้อยละของประชากรที่ถือได้เป็นความยากจน*	12.49	10.43	13.00	8.66	ร้อยละ
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้*	0.411	0.411	0.479	0.479	-
	ร้อยละผู้ถือใบประกอบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน	18.00	18.76	18.28	17.62	ร้อยละ
	อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร*	3,262	2,980	1,797	1,759	คน/แพทย์
	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี	8.68	8.90	8.36	8.50	ปี
	ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net ม.3	32.30	34.95	33.54	36.98	คะแนน
การเติบโตทางเศรษฐกิจ	อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด	4.98	1.75	6.19	16.02	ร้อยละ
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	0.26	- 0.41	- 2.18	3.26	ร้อยละ
	อัตราการว่างงาน*	0.68	0.75	0.21	0.47	ร้อยละ
	อัตราส่วนพื้นที่เกษตรต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน*	6.27	6.67	4.05	3.62	เฮก
	อัตราส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	21.84	19.97	35.50	35.18	ร้อยละ
	ผลิตภัณฑ์มวลรวม	95,581	110,895	161,011	173,588	บาท/คน
การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว	อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าในจังหวัด	- 3.32	0.01	- 1.75	- 0.69	ร้อยละ
	ปริมาณขยะในจังหวัด*	252,449	247,105	215,450	220,825	ตัน
	สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำในครัวเรือนต่อประชากร*	266	284	335	368	ลิตร/คน
	สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำในภาคครัวเรือนต่อประชากร*	443	464	820	873	กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน
	สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำในภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GDP*	6,915	7,289	5,903	5,880	กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท
	สัดส่วนปริมาณการปล่อยมลพิษในภาคอุตสาหกรรมต่อ GDP ภาคอุตสาหกรรม*	276	178	159	100	ลิตร/ล้านบาท
ประสิทธิภาพของภาครัฐ	ร้อยละของสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA	60.00	74.76	25.00	41.67	ร้อยละ
	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า	15.57	15.77	24.54	24.69	ร้อยละ
	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำดื่ม	88.16	88.41	100.61	101.37	ร้อยละ
	ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต	28.30	32.73	36.17	42.23	ร้อยละ
	ร้อยละภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	12.13	12.19	15.60	14.17	ร้อยละ
	ความพึงพอใจในการเข้าถึงบริการสุขภาพของจังหวัด	75.51	92.11	59.64	96.51	ร้อยละ

หมายเหตุ : ตัวชี้วัดที่เครื่องหมาย * คือ ตัวชี้วัดที่มีการหมุนเวียนข้อมูล

ภาคกลาง 16

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

4.1 การวิเคราะห์ตัวชี้วัด

จังหวัดจันทบุรีได้นำตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดมาประกอบการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและสภาพการพัฒนารวมของจังหวัดจันทบุรี โดยเปรียบเทียบกับระดับค่ากลางของประเทศเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงสู่ประเด็นสำคัญ ที่มี ผล ต่ อ ก า ร พั ฒ น า จั ง ห วั ด และสามารถเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาประเทศได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการประมวลวิเคราะห์ พบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนารวมจังหวัด อาทิ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อัตราการว่างงาน อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร สัดส่วนปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในภาคอุตสาหกรรม GPP ภาคอุตสาหกรรม และร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา สูงกว่าค่ากลางของประเทศค่อนข้างมาก

มิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียวต่ำกว่าค่ากลางเล็กน้อย โดยตัวชี้วัดที่เป็นปัญหา ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ลดลง การใช้น้ำฝนเพื่อยานพาหนะ และไฟฟ้าภาคครัวเรือนค่อนข้างสิ้นเปลือง ตัวชี้วัดในมิติอื่น ๆ ส่วนใหญ่ดีกว่าค่ากลาง แต่ตัวชี้วัดที่ต่ำกว่าค่ากลาง คือ การกระจายรายได้ และสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรอง HA

4.2 ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญ

๑) อนุรักษ์พื้นที่ป่า และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการเพิ่มพื้นที่ป่า แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และรณรงค์การใช้พลังงานอย่างประหยัด

(1) ปกป้องและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อให้พื้นที่ป่าไม้และแหล่งน้ำมีความหลากหลาย คงความอุดมสมบูรณ์

(2) สร้างความเข้มแข็งให้ภาคีเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(3) เพิ่มศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียจากแหล่งกำเนิดให้เป็นไปอย่างเหมาะสม ถูกต้อง และเป็นระบบ

2) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

(1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(2)
พัฒนาศักยภาพบุคลากรในการปรับปรุงกระบวนการผลิตของการเกษตรให้ได้มาตรฐาน GAP และมาตรฐานสากล

(3)
เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรโดยส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร

(4)
สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของสินค้าเกษตร

(5) สร้างเครือข่ายการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(6) ส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์

(7) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs และวิสาหกิจชุมชน

(8) เสริมสร้างระบบการจัดการสินค้า การขนส่งและการกระจายสินค้า

3) พัฒนาฝีมือแรงงานด้านอุตสาหกรรมอัญมณี

(1)
สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการขายและการตลาดด้านอัญมณีและเครื่องประดับ

(2) พัฒนาศักยภาพและเพิ่มจำนวนช่างฝีมืออัญมณีและเครื่องประดับ

(3) ยกระดับมาตรฐาน คุณภาพสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ

(4)
ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ตราสัญลักษณ์รับรองคุณภาพอัญมณีและเครื่องประดับ

4) พัฒนาการค้าชายแดน

(1) พัฒนาด้านชายแดนให้สามารถบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานสากล

(2) ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้างบริการพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ของพื้นที่แนวชายแดน

(3) ส่งเสริมด้านการค้า การลงทุน และการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างและขยายตลาดการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน และการค้าชายแดน

(4)
พัฒนาผู้ประกอบการขับเคลื่อนสินค้าเพื่อการส่งออกสู่ประเทศเพื่อนบ้านและการค้าชายแดน

5. ผลการประเมินสภาพแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถานะแวดล้อมโดยรวม

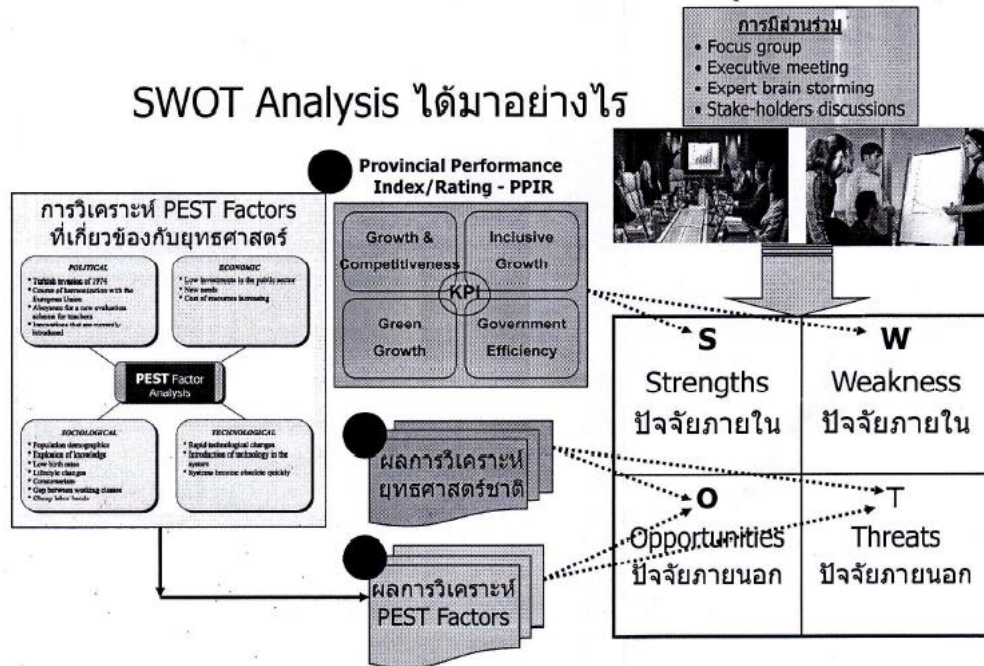
จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีสภาพภูมิประเทศและที่ตั้งได้เปรียบจังหวัดอื่นๆ กล่าวคือ ตั้งอยู่ในแนวเขตรอยต่อที่สามารถติดต่อได้ทั้งภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงไปถึงกลุ่มประเทศอินโดจีน โดยผ่านประเทศกัมพูชา สภาพภูมิประเทศมีทั้งภูเขาและทะเล จึงมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายทั้งภูเขาและชายฝั่งทะเล พื้นที่ที่สามารถเพาะปลูกไม้ผล จนสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดจันทบุรี คือทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง ลำไย สละ กล้วยไข่ และพริกไทย เป็นต้น ตลอดจนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น กุ้งกุลาดำ เป็นต้น นอกจากนี้จังหวัดจันทบุรียังเป็นแหล่งอัญมณี ที่มีชื่อเสียง โดยเฉพาะพลอยชนิดต่าง ๆ ที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก และยังมีศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อีกจำนวนมาก มีชายทะเลและท่าเทียบเรือสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามการพัฒนาของจังหวัดจันทบุรียังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ เช่น ขาดการบริหารจัดการแบบบูรณาการด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและอัญมณี ขาดการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ ปัญหาผลผลิตล้นตลาด ขาดการส่งเสริมและผลักดันเกษตรกรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ แหล่งท่องเที่ยวขาดการพัฒนา ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ รวมทั้งการสร้างทุนของสังคมหรือของหมู่บ้านที่พึ่งตนเองได้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่มากนัก เป็นต้น

การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT)

เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดจันทบุรีดำเนินการได้อย่างมีทิศทางที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของจังหวัดจันทบุรี จึงได้ทำการประเมินสิ่งแวดล้อมภายในและสิ่งแวดล้อมภายนอกของจังหวัดจันทบุรี โดยการประเมินครั้งนี้ได้พิจารณาข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT)

๑. จังหวัดจันทบุรีมีทรัพยากรดินและสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสม รว ม ทั้ง เก ษ ต ร ก ร มี ค ว า ม ร ู้ แ ล ะ ภูมิปัญญา ทำให้เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายผลไม้ที่มีชื่อเสียง และสินค้าเกษตรที่หลากหลาย อาทิ ได้แก่ทุเรียน มังคุด เงาะ ลำไย ลองกอง สละ สมุนไพรรประจำถิ่น กุ้ง เป็นต้น ซึ่งมีปริมาณมากเป็นอันดับต้นๆของประเทศ ประกอบกับสินค้าเกษตรดังกล่าวเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นสินค้าเกษตรคุณภาพและอาหารเพื่อสุขภาพซึ่งผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม มีสาระสำคัญ ดังนี้

จุดแข็ง

1

สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศมีความเหมาะสมกับการเป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ จึงถือเป็นแหล่งผลิตผลไม้คุณภาพและเป็นศูนย์กลางผู้รับซื้อผลไม้ของประเทศ ทั้งยังเป็นต้นกำเนิดของทุเรียนลูกผสม จันทบุรี 1-3

ตามปกติผลผลิตผลไม้ของจังหวัดจันทบุรีจะออกสู่ตลาดก่อนภาคใต้ ทำให้สินค้าทางการเกษตรมีราคาดี

- 2) ผลผลิตทางการเกษตรเป็นที่ยอมรับ คุณภาพดีเป็นที่ต้องการของตลาดในประเทศและต่างประเทศอย่างมากมาย ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก นับเป็นลำดับต้น ๆ ของประเทศ ทั้งยังมีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรกรอินทรีย์เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า
- 3) การแปรรูป มีสินค้าทางการเกษตรที่เหมาะสมกับการแปรรูป และเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้ามีการวิจัยและพัฒนาสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของสินค้าเกษตร
- 4) เกษตรกรมีองค์ความรู้ และมีความสามารถในการผลิตสินค้าทางการเกษตร มีประชาชนชาวบ้านที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในชุมชนเป็นจำนวนมาก
- 5) การส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ จังหวัดให้การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรผลไม้ รวมถึง อบจ. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ "2020 จันทบุรีมหานคร ผลไม้ของโลก" "2020Chanthaburi Fruit Capital of the World"
- 6) การส่งออก มีสิ่งที่เป็นชาวต่างชาติเข้ามารับซื้อสินค้าเกษตร ทำให้ผลผลิตมีราคาสูงขึ้น มีการตรวจสอบคุณภาพสินค้าเกษตรและสิ่งผู้ส่งออกทุกครั้งก่อนตรวจสอบส่ง มีการประกันคุณภาพสินค้า
- 7) ระบบขนส่ง มีระบบขนส่งที่เชื่อมโยงเข้าสู่ประเทศกัมพูชา และเชื่อมต่อไปถึงประเทศเวียดนามได้ ระยะเวลาในการขนส่งสินค้าเดินทางสะดวกและรวดเร็ว เนื่องจากอยู่ใกล้กับท่าเรือแหลมฉบังที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ นอกจากนี้ยังมีท่าเรือที่อาจนำประโยชน์ไปสู่ระบบโลจิสติกส์ทางน้ำในอนาคต
- รวมทั้งมีหน่วยงานและบุคลากรที่มีความพร้อมในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเกษตร
- 8) เป็นแหล่งผลิตกุ้งทะเลที่มีคุณภาพ สินค้าประมงทะเลมีกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับที่ชัดเจน

9) มีผลิตภัณฑ์ทอเสื่อกก ที่เป็นสินค้าขึ้นชื่อของ ต.บางสระเก้า สามารถสร้างงานและรายได้ให้กับชาวบ้าน และชุมชนเป็นจำนวนมาก

10) มีสถานศึกษาที่หลากหลายครบทุกระดับ สามารถให้ความรู้กับเกษตรกร ผู้ผลิตสินค้า การตลาดให้ได้มาตรฐานตามความต้องการและมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับการเกษตรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนได้ เช่น ศูนย์ผึ้ง, ศูนย์พัฒนาไม้ผล

11) มีศักยภาพการใช้พลังงานทดแทนในภาคเกษตร พลังงานแสงอาทิตย์สำหรับระบบสูบน้ำในทางเกษตร, พลังงานแสงอาทิตย์สำหรับการแปรรูปสินค้าเกษตรอบแห้ง

12) พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นแหล่งของแรงงาน ทำให้แรงงานภาคการเกษตรไม่ขาดแคลน

1

3

)

ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

จุดอ่อน

1) ผลผลิตทางการเกษตรขึ้นอยู่กับฤดูกาลมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสภาพอากาศ และสภาวะแวดล้อม ตามปกติผลผลิตทางการเกษตรมีอายุสั้น ทำให้เกิดความเสียหายได้ง่าย

2) สินค้าทางการเกษตร ยังไม่ได้รับการส่งเสริมคุณภาพทั้งระบบ (ปุ๋ย วิธีการให้ปุ๋ย การบำรุงรักษา) ทำให้ได้ผลผลิตมีคุณภาพแตกต่างกัน ทั้งยังมีการใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าทางการเกษตร เพราะมุ่งเน้นเรื่องปริมาณผลผลิตที่มากขึ้น

3) ขาดการรับประกันคุณภาพสินค้าการเกษตรไม่มีระบบการซื้อขายล่วงหน้าไม่มีตลาดกลางที่มีความเป็นธรรม ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ทำให้ไม่มีตลาดรองรับที่ชัดเจน

4) เกษตรกรผู้ปลูกผลไม้ , หุเรียนขาดการรวมตัวที่เข้มแข็งเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง ประกอบกับปัจจุบันพ่อค้าคนกลางหรือล้งจะเป็นผู้กำหนดราคาทำให้เสียโอกาสทางการค้า

- 5) เกษตรกรขาดความรู้การบริหารจัดการด้านการตลาด ขาดการริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างผลผลิตที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างกว้างขวางขาดการปรับปรุง เพาะพันธุ์ สายพันธุ์สินค้าทางการเกษตรใหม่ ๆ รวมทั้งเยาวชนคนรุ่นใหม่สืบทอดอาชีพเกษตรกรน้อยลง
- 6) ผู้ผลิตและผู้ประกอบการบางรายยังขาดจิตสำนึกในการรักษาคุณภาพของสินค้า เช่น ปัญหาเรื่องทุเรียนอ่อน, ทุเรียนกวนยัดไส้
- 7) การจัดระเบียบตลาดผลไม้ยังไม่ค่อยเป็นระบบ กีดขวางทางสัญจรไปมา
- 8) ข้อมูลผลผลิตไม่ชัดเจน ทำให้แต่ละปีประเมินผลผลิตสูงกว่าความเป็นจริงเกษตรกรไม่ให้ข้อมูลที่แท้จริง (ไม่ลงทะเบียน) เกี่ยวกับพื้นที่ปลูกผลไม้
- 9) ระบบการตรวจสอบคุณภาพสินค้ายังไม่ครอบคลุม ไม่มีความถี่ มีการสุ่มตรวจน้อยเกินไปขาดการประชาสัมพันธ์ไปสู่ผู้บริโภคในเรื่องการตรวจสอบคุณภาพสินค้า
- 10) ขาดแคลนแหล่งน้ำ และแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้งแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรขนาดใหญ่ในพื้นที่ไม่มี (อ.สอยดาว/ อ.โป่งน้ำร้อน) ยังขาดระบบการจัดการน้ำอย่างครบวงจร และการสนับสนุนงบประมาณในการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนค่อนข้างน้อย และไม่กระจาย
- 11) การขยายพื้นที่ปลูกลำไยโดยขาดการควบคุมทำให้เกิดปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
- 12) ขาดแรงงานในพื้นที่ที่มีคุณภาพ ต้องใช้แรงงานต่างด้าวเข้ามาเก็บเกี่ยวผลผลิตทำให้เกิดปัญหาแรงงานที่ต้องใช้สารเสพติดในการทำงาน
- 13) การแปรรูปสินค้ายังมีน้อย เนื่องจาก การแปรรูปต้องมีกระบวนการที่ต้องลงทุนสูงผลิตภัณฑ์/การแปรรูปสินค้า OTOP ของจังหวัดเป็นแบบเดิมๆ บรรจุภัณฑ์ไม่โดดเด่น

- 14) เกษตรกรมีปัญหาด้านสุขภาพเนื่องจากการใช้สารเคมีในการผลิตผลไม้
และปศุสัตว์ประกอบกับสถานพยาบาลของรัฐไม่เพียงพอต่อจำนวนของผู้ใช้
บริการ ทำให้เกษตรกรไม่ยากตรวจสอบสุขภาพ
จะไปหากพบว่ามีอาการทรุดหนัก

โอกาส

- 1) การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้มูลค่าการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น
- 2) เป็นจังหวัดที่ติดต่อกับพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
มีการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมระบบโลจิสติกส์
รองรับการเพิ่มปริมาณผลผลิต/ การขยายตลาด
- 3) สินค้าทางการเกษตรได้รับความสนใจจากผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ
ทำให้มีความต้องการผลไม้และสินค้าเกษตรคุณภาพมากขึ้นทุกปี
ตลาดต่างประเทศสามารถรองรับผลผลิตทางการเกษตร
โดยเฉพาะผลไม้ไทยมากขึ้น
- 4) ภาครัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาสินค้าเกษตร
และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
และมีการส่งเสริมการเปิดตลาดต่างประเทศ นอกเหนือจากประเทศจีน
- 5) แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าและผลผลิตแบบorganic มีมากขึ้น
จะส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาดี

ภัยคุกคาม

- 1) กฎหมายระหว่างประเทศ
และกฎระเบียบไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมผู้ประกอบการในการทำธุรกิจการค้า
ระหว่างประเทศไม่มีการวางแผน หรือกำหนดกฎระเบียบ
เกี่ยวกับธุรกิจต่างชาติ และอาชีพของคนไทย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
- 2) อุปสรรคจาก TPP ของตะวันตก

- 3) กฎหมายผังเมือง เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- 4) รัฐบาลแก้ไขปัญหาเรื่องคนจีน โดยไม่แยกแยะเรื่องแต่ละเรื่อง เช่น ธุรกิจสงหาฯ ธุรกิจบริการ ธุรกิจ Logistic
- 5) ค ว า ม ส ะ ล ะ ชั ะ และไม่ทันต่อเหตุการณ์ด้านแรงงานข้ามชาติปัญหาการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าวขาดระบบการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว เพื่อป้องกันปัญหาและผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น
- 6) ก ล ใ ก ต ล ำ ด โ ด ย ส วั น ม ำ ก พ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคาการซื้อขายผลผลิตไม่สามารถควบคุมราคาตลาดได้ เนื่องจากพ่อค้ารายใหญ่เป็นชาวต่างชาติ
- 7) ผลไม้ไม่ได้คุณภาพถูกส่งเข้าสู่ระบบตลาด ทำให้เกิดความเสียหาย
- 8) การแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีความน่าสนใจ หรือเน้นเพื่อสุขภาพยังมีน้อย เนื่องจากขาดการวิจัยหรือนวัตกรรมที่จะนำมาพัฒนารวมทั้งประชาชนยังขาดความรู้
- 9) ส ภ า พ ภู มิ อ า ก า ศ ข อ ง โ ล ก แปรปรวน ส่งผลต่อผลผลิตสินค้าทางการเกษตรและความไม่แน่นอนของผลผลิตที่มีกา รซื้อขายล่วงหน้า(ผลไม้)
- 10) การทำเกษตรในปัจจุบันใช้สารเคมี และยาปราบศัตรูพืชมากขึ้น ส ่ง พ ล ก ร ะ ท บ ต ่อ ส ภ า พ แ ว ด ล ำ อ ม (ดิน น้ำ อากาศ) และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

๒) จังหวัดจันทบุรีเป็นศูนย์กลางการกระจายและแปรรูปผลิตภัณฑ์อัญมณี เ นื อ ง จ ำ ก ช ำ ว จ ัน ท บ ุ รี มีภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้เกี่ยวกับอัญมณี ได้แก่ การคัดสรรวัตถุดิบ ก ำ ร เ พ ำ พ ล อ ย แ ล ะ ก ำ ร เ ฉี ย ร ะ ไ น พ ล อ ย เ ป น ต ำ น ซึ่งสินค้าอัญมณีของจันทบุรีโดยเฉพาะพลอยมีชื่อเสียงได้รับความนิยมและเป็นที่ต้

องการขของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ จังหวัดจันทบุรีเป็นที่ตั้งตลาดการค้าอัญมณีที่ใหญ่แห่งหนึ่งของประเทศ โดยมีผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมที่สำคัญ ดังนี้

จุดแข็ง

- 1) จันทบุรีเป็นแหล่งอัญมณีที่มีชื่อเสียง และมีตลาดอัญมณีที่มีมาตรฐาน
- 2) เครื่องประดับของจังหวัดจันทบุรีมีความประณีต สวยงาม มีรูปแบบที่หลากหลายและเป็นที่ต้องการของประเทศ
- 3) บุคลากรของจังหวัดมีความรู้เกี่ยวกับด้านอัญมณีมากมาย เช่น ช่างฝีมือด้านเครื่องประดับและอัญมณี
- 4) ผู้ผลิตและช่างมีฝีมือมีมาตรฐานในการผลิตสินค้า
- 5) เป็นแหล่งภูมิปัญญาด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอัญมณี เช่น การเผา การเจียระไน ซึ่งมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และยังเป็นที่ต้องการของวงการอัญมณี
- 6) จังหวัดจันทบุรีมีสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่สามารถผลิตแรงงานคุณภาพ ด้าน อัญมณี และ เครื่องประดับ และมีความสามารถทางด้านการออกแบบดีไซน์ ด้าน การตลาด มีความสามารถแข่งขันได้ มีวิทยาลัยการอาชีพเปิดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเครื่องประดับและอัญมณี
- 7) จังหวัดมีนโยบายในการส่งเสริมสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการผลิตบุคลากรที่มีความสามารถในการออกแบบ และผลิตอัญมณี/เครื่องประดับ ได้ตรงความต้องการของตลาด

จุดอ่อน

- 1) เนื่องจากจังหวัดเราไม่มีแหล่งวัตถุดิบที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดจันทบุรีแล้ว จึงจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศเป็นหลัก เพื่อนำมาใช้ในการเจียระไนอัญมณีและการแปรรูป
- 2) แรงงานต่างชาติที่เข้ามาในการประกอบธุรกิจด้านอัญมณีมีจำนวนมากอาจสร้างปัญหาให้กับสังคมขาดระบบการควบคุมแรงงานต่างด้าวประเภทคนผิดำ

เกิดประชากรแฝงเข้ามาอาศัยอยู่ในจังหวัด
โดยขาดการควบคุมและกำกับดูแลทั้งด้านความเป็นอยู่และสาธารณสุขโรค

- 3) ผู้ซื้อขายรายย่อยยังขาดความเชื่อมั่นในราคาและคุณภาพของผลิตภัณฑ์
ทำให้ไม่กล้าซื้อผลิตภัณฑ์
- 4) ขาดการสืบทอดภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ
เนื่องจากเยาวชนไม่ให้ความสนใจสืบทอดและอนุรักษ์ภูมิปัญญาในการเพาะ
ปลูก ประกอบกับปริมาณของอัญมณีที่ขุดได้จากธรรมชาติลดน้อยลง
จึงทำให้มีความสนใจในสาขาอาชีพด้านนี้มีไม่มาก
- 5) ขาดการบูรณาการของทุกภาคส่วน ตั้งแต่ส่วนราชการ สมาคมอัญมณี
สถาบันการศึกษา และผู้ประกอบการ
เพื่อที่จะส่งเสริมและสนับสนุนในการดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น
- 6) ผู้ประกอบการอัญมณีไม่มีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง
- 7) ขาดข้อมูลที่แท้จริงเรื่องยอดจำหน่าย/การขาย ทั้งระบบ
- 8) ผู้ประกอบการและแรงงานมีฝีมือมีการกระจายตัว ไม่มีการรวมกลุ่ม
เป็นอุปสรรคต่อการทำโครงการเพิ่มทักษะให้กับช่างอัญมณีไม่มีการถ่ายทอด
องค์ความรู้ด้านอัญมณี เก็บองค์ความรู้ไว้กับตัวไม่ยากเผยแพร่
เนื่องจากกลัวว่าจะเป็นคู่แข่งในอนาคต

โอกาส

- 1) ตลาดต่างประเทศมีความต้องการสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับเพิ่มขึ้น
- 2) ภาครัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาผู้ประกอบการ
สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ

ภัยคุกคาม

- 1) สภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว
- 2) ทรัพยากรในจังหวัดมีจำกัดต้องนำเข้าอัญมณีจากต่างประเทศ
- 3) กฎหมายผังเมืองเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณี
- 4) ขาดระบบการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวเพื่อป้องกันปัญหาและผลกระทบ
ด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

- 5) กฎระเบียบไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมผู้ประกอบการในการทำธุรกิจการค้าระหว่างประเทศกฎระเบียบทางการค้าของประเทศเพื่อนบ้านไม่ชัดเจน
- 6) ระบบคมนาคมขนส่งยังไม่ครอบคลุม เช่น ไม่มีสนามบิน ท่าเรือ และรถไฟระบบราง

๓) จังหวัดจันทบุรีมีช่องทางการค้าชายแดน (จุดผ่านแดนถาวร ๒ จุด และจุดผ่อนปรน ๓ จุด) เชื่อมโยงประเทศกัมพูชาและประเทศเวียดนาม และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันซึ่งมูลค่าการค้าชายแดนมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีซึ่งผลจากการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม มีดังนี้

จุดแข็ง

- 1) มีช่องทางการค้าชายแดนที่สำคัญ มีจุดผ่านแดนไปประเทศกัมพูชา เป็น จุด ผ่าน แดน ถาวร 2 แห่ง จุด ผ่อน ปรน 3 แห่ง สามารถเชื่อมโยงสินค้าไปยังภูมิภาคอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) เป็น HUB ของการขนส่งเนื่องจากจังหวัดมีพื้นที่ติดชายแดน ทำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งได้
- 3) มีระบบคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพสามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการนำเข้า และส่งออกสินค้า มีการเชื่อมโยงระบบได้อย่างมีมาตรฐาน มีระบบสาธารณูปโภคครอบคลุมทั้งจังหวัด
- 4) จังหวัดมีวัตถุดิบหลักทางการเกษตรที่สามารถส่งออกไปค้าขายยังชายแดนเพื่อนบ้านจำนวนมาก

จุดอ่อน

- 1) ประเทศไทย และประเทศกัมพูชา ยังไม่มีข้อตกลง MOU ให้รถบรรทุกสินค้าผ่านเข้าออกชายแดนของทั้งสองประเทศไม่เกินระยะทางที่กำหนด จึงทำให้เกิดความล่าช้าและมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น
- 2) กระบวนการเคลื่อนย้ายสินค้าที่จำเป็นต้องเปลี่ยนถ่ายสินค้าไปยังรถบรรทุกสินค้าของกัมพูชา บริเวณจุดผ่านแดนไทยเพื่อให้สามารถบรรทุกสินค้าไปยังจุดหมายปลายทาง ส่งผลต่ออัตราค่าขนส่งของศุลกากรที่ต้องตรวจสอบควบคุมเพิ่มขึ้น

- 3) พืชผลทางการเกษตรของกัมพูชาถูกควบคุมการนำเข้าพืช 16 ชนิดตาม พ.ร.บ.กักพืช พ.ศ. 2507 พ.ร.บ.อาหาร พ.ศ. 2522 จึงทำให้การนำเข้าไม่ได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้มีการลักลอบการนำเข้าซึ่งจะทำให้พืชเหล่านั้นไม่มีการรับรองสุขอนามัยพืชและมีความเสี่ยงด้านศัตรูพืช
- 4) การพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนติดปัญหาเรื่องพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ใช่ที่เอกชน (สปก./พื้นที่ป่า)
- 5) โครงสร้างพื้นฐานยังไม่มีความพร้อมกับการเจริญเติบโตของพื้นที่พื้นที่หน้าด่านตรวจ (บ้านผักกาด / บ้านแหลม) ยังไม่สามารถพัฒนาได้มากเมื่อเปรียบเทียบกับฝั่งกัมพูชา เช่น ระบบโครงข่ายคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ที่จะสนับสนุนเรื่องการค้าชายแดนยังไม่ได้มาตรฐานจุดผ่านแดนยังไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากยังไม่มีอาคารปฏิบัติงานถาวร และบ้านพักของเจ้าหน้าที่ของศุลกากร
- 6) เส้นทางคมนาคมและการจราจรในเขตการค้าชายแดน ไม่สะดวกสบาย มีสภาพชำรุดทำให้ผลผลิตที่ขนส่งเกิดความเสียหาย(เส้นทางเชื่อมเขตอำเภอสอยดาว) การตัดถนนของกรมทางหลวงตัดผ่านชุมชน ทำให้อาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย
- 7) ปัญหาของกลุ่มมีอิทธิพลในชายแดน (บ้านผักกาด และบ้านแหลม) ระบบการเก็บส่วย เก็บหัวคิวจากการขนส่งสินค้า ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ
- 8) ทุกภาคส่วนไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี
- 9) ผู้ประกอบการยังขาดความรู้ด้านการส่งออกสินค้า

โอกาส

- 1) มี ป ริ ม า ณ น้ า ม า ก สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งเก็บน้ำและสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้จะได้เป็นจุดขายของจังหวัดเพิ่มขึ้น
- 2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มีการขยายถนนตรงบ้านผักกาดเพื่อก่อสร้างศูนย์ OSS ที่บ้านผักกาดในอนาคต
- 3) บ้านแหลมอยู่ระหว่างการขอใช้พื้นที่สำหรับการให้บริการพิธีการทางศุลกากร
- 4) พัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมรองรับการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาเพื่อสนับสนุนในด้าน การ เกษ ติ ร ท่ อ ง เ ที่ ย ว และการค้าชายแดนเป็นช่องทางในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้
- 5) จังหวัดจันทบุรีเป็นเส้นทางผ่านไปจังหวัดตราด ซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระหว่างกม.ไปจังหวัดตราด ระยะทาง 87 กม.ถนนสายสุขุมวิท
- 6) การพัฒนาถนนจากจันทบุรีไปจังหวัดสระแก้ว เพื่อเชื่อมจังหวัดจันทบุรีกับจังหวัดในอีสานใต้จะอยู่ในแนวนอนที่ตัดจะได้รับโอกาสในการพัฒนา
- 7) นโยบายของรัฐบาลมุ่งเน้นการค้าชายแดน ทำให้จังหวัดจันทบุรีได้งบประมาณดำเนินโครงการตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นจำนวนมาก
- 8) ไม่ไกลจากเมืองหลวง ภูมิประเทศที่จะจัดให้มีการเดินทางทางอื่น เช่น รถไฟ อาจต้องใช้เงินลงทุนสูงเมื่อเทียบกับระยะทาง
- 9) จังหวัดจันทบุรีมีสถานศึกษาที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชา จึงบริหารจัดการเรียนการสอนในภาษาที่ 3 คือภาษาเขมร เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 10) ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกัมพูชาเป็นไปอย่างมิตร ไม่มีสถานการณ์ความขัดแย้ง
- 11) เป็น HUB ของสินค้าภาคการเกษตรและเกษตรแปรรูป
- 12) ชาวกัมพูชามีความต้องการและนิยมใช้สินค้าของไทยเป็นอย่างมาก

- 13) สามารถเชื่อมโยงการค้าและการลงทุนไปประเทศเวียดนามได้
- 14) ภาครัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาการค้าชายแดน

ภัยคุกคาม

- 1) จุดผ่านแดนเป็นปัญหาในด้านความมั่นคงของประเทศได้ เช่น โรคติดต่อ เสี่ยงผิดกฎหมายผ่านแดน
- 2) ปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงาน การควบคุม การตรวจสอบไม่รัดกุมเท่าที่ควร
- 3) หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ดูแลควบคุมการเคลื่อนย้ายแรงงานมีความซ้ำซ้อน ไม่เป็นเอกภาพ
- 4) เป็นเมืองที่มีสภาพอากาศฝนตกชุกตลอดทั้งปีทำให้เกิดปัญหาด้านการก่อสร้างถนน ส่งผลกระทบต่อการระบายน้ำของพื้นที่
- 5) ไม่มีการวางระบบการระบายน้ำของจังหวัด เมื่อสร้างถนนใหม่ ๆ ขึ้นมาก็คิดว่าวางท่อน้ำ ทำให้น้ำฝนที่ตกลงมาไม่สามารถระบายออกทางน้ำธรรมชาติได้ทันที
- 6) การควบคุมความปลอดภัยยังไม่ดีพอ
- 7) การคมนาคมสู่ตลาดชายแดนยังไม่สะดวก
- 8) ปัญหาของผู้มีอิทธิพล ส่งผลกระทบต่อการค้าชายแดน
- 9) ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก (ในครัวเรือน) ขาดโอกาสในการส่งเสริมในการแปรรูปผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานจากหน่วยงานภาครัฐ
- 10) ระเบียบทางการค้า ระบบภาษีฝั่งกัมพูชายังไม่ชัดเจน
- 11) ขาดระบบการทำธุรกรรมทางการเงิน
- 12) เป็นจังหวัดที่มีลักษณะภูมิอากาศที่ไม่แน่นอน อาจเกิดความอันตรายได้ เช่น พายุฝน และคลื่นลมทะเล
- 13) ความไม่พร้อมทางด้านภาษาต่างประเทศของผู้ให้บริการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

- 14) ขาดระบบการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวเพื่อป้องกันปัญหาและผลกระทบ
 ในด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น
- 15) ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว
- 16) กฎระเบียบทางการค้าของประเทศเพื่อนบ้านไม่ชัดเจน
- 17) กฎระเบียบไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมผู้ประกอบการในการทำธุรกิจการค้า
 ระหว่างประเทศ

๔) จังหวัดจันทบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทางเกษตร ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณี ที่หลากหลายกระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ ซึ่งมีความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย สามารถสร้างโอกาสและรายได้ให้แก่ประชาชนจันทบุรี โดยมีผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมที่สำคัญ ดังนี้

จุดแข็ง

- 1) จันทบุรี มีต้นทุนทางด้านการท่องเที่ยวที่ดีอยู่แล้ว ทั้งธรรมชาติ ทะเลภูเขา น้ำตก ภูมิปัญญา วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์มากมายมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์เช่นเดินป่าขึ้นผาหินกูบ
- 2) แม่น้ำจันทบุรี ผ่านเมืองจันทบุรี, 2 ผ่านชุมชนจันทบุรี ชุมชนวัฒนธรรม, ผ่านย่านพลอย อัญมณีพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยลงเรือโดยสาร
- 3) จังหวัดจันทบุรีมีหน่วยงาน/บุคคลากรที่มีประสบการณ์ในด้านกีฬาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
- 4) เส้นทางคมนาคมเข้าถึงสะดวกในทุกจุดมีโครงข่ายเส้นทางที่เชื่อมโยงจากชุมชนกับเส้นทางสายหลักในการท่องเที่ยวทั่วทั้งจังหวัด เช่น น้ำตกพลิ้ว พระพุทธบาทเขาพลวงและมีเส้นทางท่องเที่ยวที่สวยงามเป็นแม่เหล็กดึงดูด เช่น ถนนเฉลิมบูรพาชลทิตที่เลียบผ่านชายทะเล และภูเขา
- 5) เนื่องจากเป็นเมืองเกษตร มีหลายศูนย์การเรียนรู้หลายศูนย์ มีหลายหน่วยงานมาศึกษาดูงาน

ถนนเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก,งานประเพณีเทศกาลข
องแต่ละตำบลน่าสนใจ

- 6) มีสถานที่ท่องเที่ยวและอาหารหลากหลายชนิดที่รองรับนักท่องเที่ยว
- 7) ชาวจันทบุรีเป็นเจ้าบ้านที่ดีรักในการเล่นกีฬาและออกกำลังกายด้วย
- 8) หน่วยงานทางการศึกษามีความพร้อมรับการคำสู่ประชาคมอาเซียนและเขต
เศรษฐกิจพิเศษรองรับการส่งเสริมความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

จุดอ่อน

- 1) แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงจะมีนักท่องเที่ยวหนาแน่นขาดการจัดระเบียบที่เพิ
ยงพอ
- 2) ขาดการสนับสนุนด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างจริงจังจึงเพื่อเป็นเอกลักษณ์ของ
คนพื้นถิ่นและเป็นจุดขายให้กับชุมชนในด้านการท่องเที่ยว
- 3) นักท่องเที่ยวยังรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอมะขามไม่มากนักงบในการพั
ฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีจำกัดสถานที่ท่องเที่ยวบางพื้นที่มีปัญหาเรื่องกรรมสิท
ธิที่ดิน
- 4) ขาดการเดินทางที่หลากหลายต้องมีการพัฒนาเพิ่มทั้งทางรถไฟเครื่องบินเรือ
- 5) ขาดการโปรโมทเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจให้ติดตลาดเป็นแพ็คเกจ
วามาจันท์แล้วไปไหนได้บ้าง
- 6) เส้นทางท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนาในทุกเส้นทางอย่างจริงจังสถานที่ท่อง
เที่ยวทางธรรมชาติอยู่ในเขตป่าชายเลน ผู้ประกอบการต่าง ๆ
ไม่มีการรวมตัวกัน
- 7) แหล่งท่องเที่ยวบางแหล่งยังไม่มีความพร้อมที่รองรับนักท่องเที่ยว
ขาดการแนะนำข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวขาดการเล่าเรื่องของจังหวัดที่ดีขาด
การประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังป้ายบอกเส้นทางไปแหล่งท่องเที่ยวยังมีน้อยแล
ะไม่ชัดเจน
- 8) จั ง ห ว ด จั น ท บุ รี เป็ น แห ล่ ง ท า ง ป ระวั ต ศ า ส ต ร ์ ข อ ง ช า ตี
แต่ยังขาดการปลูกจิตสำนึกในคนส่งต่อคนรุ่นหลังประชาชนไม่มีความเข้าใจ
เรื่องประวัติศาสตร์ในจังหวัดอย่างแท้จริง

- 9) สถานประกอบการยังขาดการพัฒนาบุคคลากรที่ให้บริการหรือสถานที่อำนวยความสะดวกเช่นปั้มน้ำมันพร้อมสุขาให้บริการที่พอเพียง
- 10) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยังไม่มี การบูรณาการแบบครบวงจรขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและไม่มี ความต่อเนื่อง
- 11) ขาดระบบการบำบัดของเสียจากภาคการท่องเที่ยว เนื่องจากการลงทุนประเภทนี้ต้องใช้เงินทุนสูงเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบข้อกฎหมาย
- 12) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ขาดการบำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เช่น ตึกแดง และคุกกี้ไก
- 13) นักท่องเที่ยวยังไม่ได้ รับความปลอดภัยในระหว่างการเดินทาง ขาดจุดประชาสัมพันธ์ และบริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว ขาดเจ้าหน้าที่ในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตของทรัพย์สินให้แก่ นักท่องเที่ยว
- 14) ประชาชนไม่มีความรู้เรื่องจุดขายของจังหวัดจันทบุรี ไม่สามารถแนะนำเส้นทางร้านอาหาร ให้กับนักท่องเที่ยวได้

โอกาส

- 1) พัฒนาเส้นทางรถไฟให้ผ่านจันทบุรีไปยังจังหวัดตราดเพื่อเดินทางออกไปต่างประเทศ
- 2) ถนนเฉลิมบูรพาชลทิตเป็นโอกาสเป็นLandmarkที่สวยงาม
- 3) เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จักจะรู้จักแค่เฉพาะลำดั่งนั้นมันจึงมีเสน่ห์ ค้นหาและบอกปากต่อปาก
- 4) โครงการพระราชดำริในพื้นที่ซึ่งสามารถใช้เป็นที่ศึกษาเรียนรู้(คุ้งกระเบน)
- 5) จันทบุรีมีจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรน ซึ่งมีเส้นทางรอบรับนำไปสู่แหล่งท่องเที่ยว

- 6) มี ท ท ท . เป็ น เ ค รี อ ขั ย แ ล้ ว
จังหวัดนำเสนอแฟ้มเอกสารท่องเที่ยวให้หลากหลาย,เชิงวัฒนธรรม,เชิงเกษตร
- 7) พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสมัยใหม่ ชอบแชร์ข้อมูลในโลกออนไลน์
เป็ น ก า ร ป ระ ช า สั ม พั น ธ์ จั ง ห ร ัด ให้ เป็ น ที่ รู้ จั ก
จังหวัดจันทบุรีเป็นเป้าหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
และเชิงธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น
- 8) มี แห ล่ ง ท่ อ ง เติ ย ว ที่ ห ล า ก ห ล า ย เชน ทะเล
น้ำตกธรรมชาติยังสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อีกมาก
หากมีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักให้มากกว่าเดิม
- 9) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
- 10) ภาครัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

ภัยคุกคาม

- 1) เริ่มมีช้างออกมาจากป่ามากกว่าในอดีต อาจจะเป็นอันตรายได้
- 2) ก า ร เช้ า ม า ข อ นั ก ท่ อ ง เติ ย ว ที่ ข า ด จิ ต ส่ า นั ก ที่ ดี
มักจะทำลายเสียหายให้กับแหล่งท่องเที่ยวให้ด้วยลง
- 3) ผู้ประกอบการยังไม่มีกรรวมกลุ่ม,แต่ละกลุ่มการท่องเที่ยวไม่มีหน่วยงานเข้ามาสนับสนุนอย่างจริงจัง
- 4) ผู้ประกอบการขาดความรับผิดชอบต่อสังคมโดยเฉพาะเรื่องบริหารจัดการขยะ
และการส่งเงินคืนสู่ภาครัฐเพื่อใช้เป็นบเพื่อปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้
มีความยั่งยืน
- 5) ภาครัฐยังไม่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ,ปัญหาขยะ,ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
- 6) ประเทศเพื่อนบ้านเปิดด้านการท่องเที่ยวมากขึ้นเช่น ประเทศเวียดนาม
- 7) งบประมาณจำกัด,ปัญหาการขยายเขตทางกรรมสิทธิ์ที่ดิน
- 8) ความเสี่ยงเรื่องการสูญเสียด้านสิ่งแวดล้อม

๕) ประชาชนของจันทบุรีมีฐานะดีโดยมีรายได้ต่อหัวสูงค่อนข้างสูง ส ี ด ส ี ว น ค น จ น น ี อ ย ก ว ่า ร ะ ด ี บ ป ะ ร ะ เ ท ศ ด้านสาธารณสุขมีความเข้มแข็งในการดำเนินงานดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่ และมีสถาบันการศึกษาหลายระดับ ซึ่งผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมสรุปได้ดังต่อไปนี้

จุดแข็ง

- 1) มี ก ฎ ก ำ ส ั บ ก ฎ ะ เ บ ย บ ที่ ส ั น ั บ ส ุ น ุ น วิ ธี ชี วิ ต ของ ประชาชนให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืนไม่มีปัญหาความแตกแยกทางสังคม
- 2) พื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตรและมีทรัพยากรที่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตทำให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตแบบพอเพียงเอื้อต่อการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้
- 3) มี ส ถาน ศี ก ษา ค ุ ณ ภาพ มา ต ร ฐ าน และ มี ผล ส ั ม ฤ ท ธิ์ ทาง การ เรียน ที่ ดี มี ส ถาน บ ั น อ ุ ด ม ศี ก ษา ห ล าย ม ห า วิ ท ย า ลั ย ร อง ร ับ ร วม ถึง มี ส ถาน ศี ก ษา เฉพาะทางที่สามารถให้บริการได้ เช่น วิทยาลัยพยาบาล วิทยาลัยนาฏศิลป์
- 4) มี ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
- 5) มี ส ถาน ที่ อ อ ก ก ำ ส ั ง ก า ย ก ะ ร ะ จ า ย อ ย ู่ ต าม ช ุ ม ช น ต ำ ง ๆ เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนในทุกพื้นที่มีกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพที่ดี
- 6) สถานพยาบาลของรัฐมีการรักษาโดยแพทย์แผนปัจจุบันและมีการส่งเสริมการรักษาโดยแพทย์แผนไทยเป็นทางเลือกให้กับประชาชนในการดูแลสุขภาพของตนเอง

จุดอ่อน

- 1) ประชาชนในพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถนำแนวทางหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการปฏิบัติได้อย่างแท้จริง
- 2) ในบางชุมชนที่ยังไม่มีเข้มแข็งมีปัญหาคอขวดเนื่องจากขาดภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและการศึกษา
- 3) มีปัญหายาเสพติดตามแนวชายแดนและพื้นที่รอยต่อระหว่างจังหวัดซึ่งเป็นแหล่งลำเลียงยาเสพติด
- 4) ขาดความต่อเนื่องในการส่งเสริมการติดตามและการแก้ไขปัญหาหลังการส่งเสริมโครงการ
- 5) ภาครัฐขาดการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 6) เด็กและเยาวชนของจังหวัดยังมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควรผู้ปกครองมีค่านิยมให้ลูกแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศด้านต่างๆนั้น โดยขาดการปลูกฝังด้านคุณธรรมทำให้เด็กส่วนใหญ่ไม่ตระหนักถึงเรื่องคุณธรรมมากเท่าที่ควรเนื่องจากการเลี้ยงดูที่มีการตามใจมากเกินไปทำให้สร้างนิสัยการขาดความอดทนไม่อยู่กับความพอเพียงอัตราการลาออกกลางภาคเรียนมากขึ้นเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ
- 7) การไม่เท่าเทียมกันของความพร้อมด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารทำให้ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลลดลง
- 8) สถานบริการสุขภาพมีน้อย ค่าเป้าหมายปี 57 - 60 มีเพียง 10 แห่ง
- 9) มีคนพิการในจังหวัด 13,500 คน ประมาณ 3.2% แต่มีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ
- 10) การจราจรในเมืองมีปัญหารถติดถนนคับแคบและมีที่จอดรถไม่เพียงพอระเบียบวินัยจราจรน้อยลง การไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรทำให้เกิดอุบัติเหตุมากขึ้น
- 11) ปัญหาในกลุ่มเยาวชนบางกลุ่มมีความเสี่ยงสูงที่จะถูกชักจูงไปในทางที่ผิดเช่น ปัญหายาเสพติด คุณแม่วัยใส การใช้สินค้าฟุ่มเฟือย การไม่ควบคุมการใช้เทคโนโลยี ซึ่งส่งผลต่อปัญหาสังคม

- 12) ประชากรในวัยเรียนลดลงทำให้โรงเรียนมีขนาดเล็กลง ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา และพฤติกรรมของผู้เรียน
- 13) ชุมชนริมน้ำมีการทิ้งน้ำเสียลงสู่แม่น้ำจันทบุรี
- 14) ประชาชนมุ่งเน้นการสร้างผลกำไรมากกว่าการประกอบอาชีพ
- 15) ไม่มีความชัดเจนในข้อกฎหมายเรื่องสิทธิของแรงงานต่างด้าว ทั้งเรื่องกฎหมายแรงงาน สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข
- 16) ขาดยุทธศาสตร์ด้านการสังคม การส่งเสริมความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตจากปัญหาการค้ามนุษย์ และบังคับใช้แรงงาน และขอทาน
- 17) ประชาชนมีความยากจน มีปัญหาหนี้สินเป็นจำนวนมาก

โอกาส

- 1) มีโรงงานอุตสาหกรรมน้อย ปัญหามลพิษจึงน้อย ภาครัฐมีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมและเน้นการส่งเสริมด้านการเกษตรมากกว่า ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- 2) ประชากรส่วนใหญ่มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีสามารถสนับสนุนให้บุตรหลานใช้ชีวิตที่ดีได้
- 3) มีสถานที่เหมาะสมกับการพักผ่อน มีอากาศบริสุทธิ์
- 4) หน่วยงานภาครัฐได้รับงบประมาณดำเนินการโครงการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชน

ภัยคุกคาม

- 1) กฎหมายที่ออกโดยส่วนกลางใช้กับบางพื้นที่ไม่ได้ ควรมีกฎหมายพิเศษสำหรับจังหวัด
- 2) ปัญหาสภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน
- 3) ความเจริญรวมอยู่ที่ตัวเมืองทำให้ประชาชนย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เมืองมากขึ้น ระบบขนส่งมวลชนน้อยส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุมากขึ้น
- 4) ผู้ประกอบการไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีการชกฉวยแบบขาดศีลธรรมหรือทำลายสิ่งแวดล้อม
- 5) เจ้าของกิจการเป็นชาวต่างด้าว ไม่มีการคืนกำไรสู่สังคม

- 6) วัฒนธรรมบริโภคนิยมเข้ามาในสังคมไทย ทำให้ประชาชนเกิดความคุ้นชิน
- 7) ขาดระบบการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวเพื่อป้องกันปัญหาและผลกระทบ
ด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น
- 8) ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว

๖) จังหวัดจันทบุรีมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรป่าไม้และมีพื้นที่ป่าสงวน
ป่าอนุรักษ์ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด ซึ่งเป็นทั้งต้นน้ำและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
รวมถึงพื้นที่ชายฝั่งทะเลและป่าชายเลนที่เหมาะสมกับการประมงและเป็นแหล่งอนุบาลส
ัตว์น้ำเศรษฐกิจซึ่งจากการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม มีข้อสรุปที่สำคัญ ดังนี้

จุดแข็ง

- 1) ส ภา พ ภูมิ ประเทศ ของ จ ังหวัด มี ความ หลาก หลาย
ทำให้มีทรัพยากรธรรมชาติมากมายทั้งป่าบก ป่าชายเลน พืชน้ำ
สัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์มากทำให้ระบบนิเวศมีความสมบูรณ์มีต้นทุนในการ
พัฒนาและการดำรงชีพมาก
- 2) มีทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์กระจายอยู่ทุกอำเภอเหมาะแก่การทำเกษตร
พื้นที่อยู่ในเขตร้อนชื้น มีฝนตก 8 เดือนทำให้มีทรัพยากรน้ำที่อุดมสมบูรณ์
ส่งผลให้ทรัพยากรป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์มีสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมใ
นการพัฒนาเป็นแหล่งกักเก็บน้ำหลายแห่ง
- 3) มี พื ช น ที่ อ ุ ท ย า น
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทำให้ทรัพยากรหลายประเภทยังคงได้รับการอนุรักษ์
- 4) มี ส ถาน ที่ ก ำ จ ัด ข ย ะ ที่ ฎ ก ต ้อง ต าม ห ล ัก ส ุ ข า ภ ิ บ า ล 2 แห่
(เทศบาลเมืองจันทบุรี และเทศบาลเมืองขลุง)
- 5) เ ปื น เ มี อ ง น ำ อ ยู่ อ ำ ก ำ ศ ดิ
ไม่มีมลพิษจากภาคอุตสาหกรรมเพราะไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ใ
นพื้นที่ของจังหวัดจันทบุรี

จุดอ่อน

- 1) การมีความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตมากขึ้นทำให้ประชาชนขาดจิตสำนึ
กในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ในการบริหารจัดการเรื่องสิ่งแวดล้อม

- 3) ขาดจิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อการจัดการขยะของตนเอง
ทำให้มีปริมาณขยะมากขึ้น
และผลกระทบจากการกำจัดขยะให้หน่วยงานราชการ
- 4) ไม่มีสถานที่สำหรับจัดการขยะสารพิษ ขยะเป็นอันตราย เช่น
สารเคมีจากการเกษตร
- 5) มีการตัดไม้ทำลายป่า การลักลอบค้าสัตว์ป่าในเขตติดต่อกับพื้นที่ชายแดน
- 6) มีการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ป่าชายเลน ขุดดินในพื้นที่ภูเขา
เพื่อทำการเกษตร มุ่งเน้นผลประโยชน์ทางธุรกิจ โดยไม่คำนึงถึงส่วนรวม
- 7) เจ้าหน้าที่รัฐขาดความเข้มแข็งในการบังคับใช้กฎหมาย
บุคลากรของจังหวัดมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ
- 8) มีสารปนเปื้อนจากการเกษตร สารเคมีไหลลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น
การทำสวนผลไม้ การทำนาเกลือ
- 9) เกิดการกัดเซาะชายฝั่งทะเลและริมแม่น้ำลำคลอง
- 10) ขาดการบริหารจัดการน้ำที่ดีและยั่งยืน เกิดปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน
และขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งขาดแคลนแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง
แหล่งกักเก็บน้ำไม่เพียงพอพื้นที่ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งกักเก็บน้ำอยู่ใน
เขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์
- 11) ขาดการสำรวจทรัพยากรเดิมที่มีอยู่เพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลอ้างอิง
ไม่มีข้อมูลพื้นที่ป่าที่ลดลงอย่างชัดเจน
- 12) การที่จังหวัดมีการผลิตกุ้งมากเป็นอันดับ 1
ของประเทศให้มีความเสี่ยงในการเกิดสารเคมีตกค้างไหลลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ
- 13) อำเภอมะขาม เป็นสถานที่กำจัดขยะแบบรวมของจังหวัดจันทบุรี
มีปัญหาระเบิดระเบิดจากการบริหารจัดการขยะ
เนื่องจากที่ทิ้งขยะอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่
แต่เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของเทศบาลเมืองจันทบุรี
และมีบริษัทเอกชนมาทำสัมปทาน ทำ RDF ปัญหาขยะส่งกลิ่นเหม็น
ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในตำบลมะขาม

แต่ไม่สามารรถจัดการได้
เนื่องจากเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ไม่ใช่เจ้าของพื้นที่และเทศบาลเมือง
ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไข

- 14) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเรื่องโรงงานกำจัดขยะ
และโรงไฟฟ้าจากขยะ แต่ติดปัญหาเรื่อง พรบ.ร่วมทุน

โอกาส

- 1) เนื่องจากยังไม่มีระบบที่ชัดเจน
เป็นโอกาสที่ดีในการร่วมมือกันเพื่อจัดระบบใหม่
- 2) นโยบายภาครัฐเรื่องการจัดการขยะ
- 3) นโยบายภาครัฐเรื่อง ONEMAP 1:4,000 เขตพื้นที่ป่าไม้
- 4) รัฐบาลสนับสนุนโครงการรณรงค์ให้ท้องถิ่นมีกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ

ภัยคุกคาม

- 1) กฎหมายไทยยังไม่ครอบคลุมเรื่องเครื่องมือในการทำการประมงบางประเภทที่
ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การใช้วนลากคู่
- 2) มีโครงการสร้างแหล่งกักเก็บน้ำมาทุกปี แต่ยังไม่ได้รับการอนุมัติ
และไม่มีการดำเนินการให้เป็นรูปธรรม
- 3) มีกฎหมายด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาแหล่งน้ำ
- 4) ขาดระบบการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวเพื่อป้องกันปัญหาและผลกระทบ
ด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น
- 5) ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว

โครงสร้างแผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ.2561-2564)

ประเด็นยุทธ

กลยุทธ์

วิสัยทัศน์

"ศูนย์กลางการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรคุณภาพศูนย์กลางการค้าอัญมณีและเครื่องประดับชั้นเลิศ"

เป้าประสงค์

1. เศรษฐกิจเติบโตอย่างมั่นคงและมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น
2. ชาวจันทบุรีมีสุขภาวะที่ดี มีภูมิคุ้มกันทางสังคมที่เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.

พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานปลอดภัยสิ่งแวดล้อม

2.

ยกระดับมาตรฐานการผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

3.อำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดเตรียมระบบโครงสร้างบริการพื้นฐานเขตเศรษฐกิจชายแดนให้

4.สร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการ

5.ยกระดับมาตรฐานการให้บริการด้านการศึกษา พัฒนาอาชีพ และบริการสุขภาพเพื่อให้ประชาชน

6.อนุรักษ์ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 1.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรในการปรับปรุงกระบวนการผลิตของการเกษตรให้ได้มาตรฐาน GAP และมาตรฐานสากล
- 1.3 เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรโดยส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร
- 1.4 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของสินค้าเกษตร

- 2.1 สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการขายและการตลาดด้านอัญมณีและเครื่องประดับ
- 2.2 พัฒนาศักยภาพและเพิ่มจำนวนช่างฝีมืออัญมณีและเครื่องประดับ
- 2.3 ยกระดับมาตรฐาน คุณภาพสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ
- 2.4 ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคใช้แรงงานอย่างรู้เท่าทันและปลอดภัย

- 3.1 พัฒนาด่านชายแดนให้สามารถบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานสากล
- 3.2 ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้างบริการพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ของพื้นที่แนวชายแดน
- 3.3 ส่งเสริมด้านการค้า การลงทุน และการประชาสัมพันธ์

- 4.1 พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการ ให้มีความหลากหลายและได้มาตรฐานสากล
- 4.2 พัฒนาปัจจัย/โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอ และได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ
- 4.3 ยกระดับศักยภาพการตลาดและประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

- 5.1 ส่งเสริมการศึกษารอบด้าน ให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพพร้อมสู่สากล
- 5.2 เพิ่มศักยภาพชุมชนด้านอาชีพและรายได้ในลักษณะของเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยขยายผลจาก หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 6.1 ปกป้องและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อให้พื้นที่ป่าไม้และแหล่งน้ำมีความหลากหลาย คงความอุดมสมบูรณ์
- 6.2 สร้างความเข้มแข็งให้ภาคีเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๔
แผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ. ๒๕61 – ๒๕๖4)

วิสัยทัศน์จังหวัดจันทบุรี

**“ศูนย์กลางการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรคุณภาพศูนย์กลางการค้า
อัญมณีและเครื่องประดับชั้นเลิศ
เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวิถีชุมชน
ประตูกาชาขายแดนสู่ประชาคมอาเซียน”**

เป้าประสงค์รวม

1

เศรษฐกิจเติบโตอย่างมั่นคงและมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น

2. ชาวจันทบุรีมีสุขภาวะที่ดี มีภูมิคุ้มกันทางสังคมที่เข้มแข็ง
สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์
และใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมและสมดุลต่อระบบนิเวศ
โดยการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ

ประเด็นยุทธศาสตร์

ป ร ะ เ ตี น ยุ ท ธ ศ า ส ต ร์ ที่ ๑ .
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน
สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ป ร ะ เ ตี น ยุ ท ธ ศ า ส ต ร์ ที่ 2.
ยกระดับมาตรฐานการผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่อง
ประดับให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3. อำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน
และ การ ท ่อ ง เ ที ย ว
รวมทั้งจัดเตรียมระบบโครงสร้างบริการพื้นฐานเขตเศรษฐกิจชายแดนให้ได้มา
ตรฐานและเชื่อมโยงกับประชาคมอาเซียน

ป ร ะ เ ตี น ยุ ท ธ ศ า ส ต ร์ ที่ 4.
สร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวโดยการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
ก ี จ ก ร ร ม ก ำ ร ท ่อ ง เ ที ย ว
และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและได้มาตรฐานในระดับ
นานาชาติ

ป ร ะ เ ตี น ยุ ท ธ ศ า ส ต ร์ ที่ 5.
 ยกระดับมาตรฐานการให้บริการด้านการศึกษา พัฒนาอาชีพ
 และบริการสุขภาพเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ป ร ะ เ ตี น ยุ ท ธ ศ า ส ต ร์ ที่ 6. อนุรักษ์ ฟื้นฟู
 และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
 ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนโดยประชาชนมีส่วนร่วม

ป ร ะ เ ตี น ยุ ท ธ ศ า ส ต ร์ ที่ ๑
 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานสอดคล้อง
 ้องกับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาส ตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
๑. สินค้าเกษตรมี คุณภาพมาตร ฐานและตรงต่อ ความต้องการ ของตลาด	1) จำนวนโครงสร้าง พื้นฐานทางการ เกษตรและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้รับ การพัฒนาปรับ ปรุงต่อปี	5 แห่ง	6 แห่ง	7 แห่ง	8 แห่ง	8 แห่ง	1.1 พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานทางการ เกษตรและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
	2) ร้อยละของบุคลากร ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้ านการเกษตรมีความ รู้สามารถถ่ายทอดได้	80	85	90	95	95	1.2 พัฒนาศักยภาพ บุคลากรในการป รับปรุงกระบวนการ ผลิตของการเ เกษตรให้ได้มาตรฐาน GAP และมาตรฐานสา ก
	3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ จำนวนฟาร์ม/ โรงงานที่ได้รับการรับรอง มาตรฐาน (พืช: ทุเรียน มังคุด ลำไย ลองกอง) (ค่าฐานปี 60)	ร้อยละ 5	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑5	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐	1.3 เพิ่มมูลค่าสินค้าเ เกษตรโดยส่งเสริม การแปรรูปสินค้าเ เกษตรและอุตสาหกรรม แปรรูปเกษตร
	4) อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น (ฐานปี 57)	ร้อยละ 2	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๘	
	5) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ มูลค่าสินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) (ค่าฐานปี 60)	ร้อยละ 3	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๙	ร้อยละ ๑๒	ร้อยละ ๑๒	1.4 สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการสร้ง ผลิตภัณฑ์ใหม่ ของสินค้าเกษตร
	6) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ การส่งออกสินค้าเกษตร คุณภาพ (พืช ประมง	ร้อยละ 1	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๔	1.5 สร้างเครือข่ายกา รค้าทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
	และปศุสัตว์) (ค่าฐานปี 60)						
							1.6 ส่งเสริมการตลาด ด การประชาสัมพันธ์

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
2. มูลค่าสินค้าเกษตรธุรกิจ SMEs และวิสาหกิจชุมชนมีการขยายตัวมากขึ้น	7) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	1.7พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs และวิสาหกิจชุมชน
	8) รายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP	ใช้เกณฑ์การวัดจากกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย					1.8 เสริมสร้างระบบการจัดการสินค้า การขนส่งและการกระจายสินค้า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ยกระดับมาตรฐานการผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
๑. ยอดการจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับเพิ่มสูงขึ้นเป็นที่นิยมทั้งในและต่างประเทศ	1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าทั้งในและต่างประเทศ (ค่าฐานปี 60)	20	40	60	80	80	2.1 สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการขายและการตลาดด้านอัญมณีและเครื่องประดับ
๒. มีช่างฝีมืออัญมณีและเครื่องประดับที่มีความสามารถในการผลิตอย่างเพียงพอ	2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของช่างฝีมือเครื่องประดับและอัญมณีที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน (ค่าฐานปี 60)	ร้อยละ 5	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑5	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐	2.2 พัฒนาศักยภาพและเพิ่มจำนวนช่างฝีมืออัญมณีและเครื่องประดับ
๓. ผู้ซื้อมีความเชื่อมั่นในคุณภาพและราคาอัญมณี/พลอยจันทน์ที่ได้มาตรฐานและตรวจสอบได้	3) จำนวนผู้ผลิต/จำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์รับประกันคุณภาพสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี	100	120	140	160	160	2.3 ยกระดับมาตรฐานคุณภาพสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ
	4) จำนวนข้อร้องเรียนเกี่ยวกับอัญมณีและเครื่องประดับลดลง	10	8	6	4	4	2.4 ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ตราสัญลักษณ์รับรองคุณภาพอัญมณีและเครื่องประดับ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 อำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดเตรียมระบบโครงข่ายบริการพื้นฐานเขตเศรษฐกิจชายแดนให้ได้มาตรฐานและเชื่อมโยงกับประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
1. พื้นที่ชายแดนมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานสามารถรองรับการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน	1) จำนวนด่านชายแดนได้รับการพัฒนาปรับปรุงต่อปี	2 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	3.1 พัฒนาด่านชายแดนให้สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานสากล
							3.2 ปรับปรุงและพัฒนาาระบบโครงสร้างบริการพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของพื้นที่แนวชายแดน
2. พันธมิตรด้านการค้าการลงทุนชายแดนเพิ่มมากขึ้น	2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน (ค่าฐานปี 60)	10	20	30	40	40	3.3 ส่งเสริมด้านการค้า การลงทุน และการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างและขยายตลาดการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน และการค้าชายแดน
	3) จำนวนผู้ประกอบการ SMEsการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น	200 ราย	400 ราย	600 ราย	800 ราย	800 ราย	3.4 พัฒนาผู้ประกอบการขับเคลื่อนการค้าเพื่อการส่งออกสู่ประเทศเพื่อนบ้านและการค้า

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
	(ค่าฐานปี 60)						าชายแดน

ป ร ะ เ ตี น ยุ ท ธิ ศ า ส ต ร ์ ที่ 4
 สร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวโดยการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
 กิ จ ก ร ร ม ก า ร ท ่ อ ง เ ที ย ว
 และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
๑. แหล่งท่องเที่ยว มีศักยภาพและได้มาตรฐานรองรับการ ท่องเที่ยวทั้งลูกค้าในประเทศและต่างประเทศ	1) จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนา	2 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	8 แห่ง	4.๑ พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวสินค้าและบริการให้มีความหลากหลายและได้มาตรฐาน
2. นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอย่างสะดวกสบายและปลอดภัย	2) รายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ค่าฐานปี 60)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 7	ร้อยละ 9	ร้อยละ 11	ร้อยละ ๑๑	4.2 พัฒนาปัจจัย/โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ
	3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย (ค่าฐานปี 60)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 7	ร้อยละ 9	ร้อยละ 11	ร้อยละ ๑๑	4.3 ยกระดับศักยภาพการตลาดและประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงรุกโดยมีการบูรณาการเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
	4) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (ค่าฐานปี 60)	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1.25	ร้อยละ 1.5	ร้อยละ 1.75	ร้อยละ 1.75	
3. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวต่อคนต่อวันและการกระจายรายได้ทั่วถึงในจังหวัด	5) สัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเพิ่มขึ้น (ค่าฐานปี 60)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 7	ร้อยละ 9	ร้อยละ 11	ร้อยละ ๑๑	4.4ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีปริมาณและคุณภาพรองรับประชาคมอาเซียน
4. ภูมิปัญญาและวิถีชุมชนในแต่ละพื้นที่ช่วยขับเคลื่อนธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและชุมชนมีศักยภาพในการรองรับการเป็นเจ้าบ้านที่ดี	6) การท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT) ได้รับการส่งเสริมครบทุกอำเภอ (ค่าฐานปี 60)	4 อำเภอ	6 อำเภอ	8อำเภอ	10 อำเภอ	10 อำเภอ	4.5 ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชน (CBT Community – Based Tourism)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ยกระดับมาตรฐานการให้บริการด้านการศึกษา พัฒนาอาชีพและบริการสุขภาพเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
1. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ	1)ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์	x+2	x+2	x+2	x+2	x+2	5.1 ส่งเสริมการศึกษารอบด้าน

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
คุณภาพมาตรฐานและสามารถดำรงตนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง							ให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพพร้อมสู่สากล
	2)จำนวนปีที่ได้รับการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น	8.7	8.8	8.9	9.0	9.0	
	3)ร้อยละของสถานศึกษาที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	x+ 10	x+ 20	x+ 30	x+ 40	x+40	
2.ประชาชนมีอาชีพและรายได้จากการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรในพื้นที่และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการมีตลาดรองรับ	4)จำนวนหมู่บ้านผ่านเกณฑ์เศรษฐกิจพอเพียง	x+ 10	x+ 20	x+ 30	x+ 40	x+40	5.2 เพิ่มศักยภาพชุมชนด้านอาชีพและรายได้ในลักษณะของเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยขยายผลจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
	5)ร้อยละของจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.คงเหลือ	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
	6)ร้อยละของผู้ด้อยโอกาสได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพ	ร้อยละ 10	ร้อยละ 12	ร้อยละ 14	ร้อยละ 16	ร้อยละ 16	
3.ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีมีพฤติกรรมและสุขภาวะที่เหมาะสม	7)ร้อยละของโรงพยาบาลชุมชนมีคุณภาพมาตรฐานผ่านการรับรอง HA	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	5.3 ยกระดับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมที่เหมาะสมตามกลุ่มวัยและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ
	8)ร้อยละของเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น (ค่าฐานปี 60)	ร้อยละ 2	ร้อยละ 4	ร้อยละ 6	ร้อยละ 8	ร้อยละ 8	
	9)อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปีต่อการคลอดพื้นคนลดลง	< 50 ต่อ 1,000 คน	< 48 ต่อ 1,000 คน	< 46 ต่อ 1,000 คน	< 44 ต่อ 1,000 คน	< 44 ต่อ 1,000 คน	
4. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีความเสมอภาคเท่าเทียมกันทางสังคมและมีความปลอดภัย	10)ร้อยละของกา รตรวจสถานประกอบการและจุดเสี่ยงเพื่อป้องกันก ารค้ามนุษย์	80	85	90	95	95	5.4 เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
	11)ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจับกุมของคดีอาชญากรรม	+ร้อยละ 5	+ร้อยละ 10	+ร้อยละ 15	+ร้อยละ 20	+ร้อยละ 20	

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
	(ค่าฐานปี 60)						
	12) ร้อยละจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนระดับเฝ้าระวังทั่วไป (หมู่บ้านสีขาว) ต่อจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งหมด (เพิ่มขึ้น) (ค่าฐานปี 60)	ร้อยละ 2	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๘	
	13) ร้อยละจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนระดับเฝ้าระวังมาก (หมู่บ้านสีแดง) ในการแพร่ระบาดของยาเสพติด (ลดลง) (ค่าฐานปี 60)	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๒	

ป ร ะ เ ตี น ยุ ท ธ ศ า ส ต ร์ ที่ 6 อ นุ ร ัก ษ์ พื น พุ
และ บริ หาร จั ด ก า ร ท ร ั พ ย า ก ร ธ ร ร ม ช า ตี และ สິ ง แว ด ลั อ ม
ให้ เกิด ความ สม ดุล และ ยั ง ยื น โดย ประชา ชน มี ส ำ น ร ่วม

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		61	62	63	64	61-64	
1. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน	1)จำนวนพื้นที่ป่าไม้ (สำรวจจากภาพถ่ายดาวเทียม)	1,๓02,๐๓๐.๒๔ ไร่	1,๓๐๓,0๒๓.๕๔ ไร่	1,30๔,๐๑๖.8๔ ไร่	1,๓02,๐๓๐.๒๔ ไร่	มากกว่า 1,30๔,๐๑๖.8๔ ไร่	6.1ปกป้องและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อให้พื้นที่ป่าไม้และแหล่งน้ำมีความหลากหลายคงความอุดมสมบูรณ์
	2)จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและอุทกภัย	15 (แห่ง)	15 (แห่ง)	15 (แห่ง)	15 (แห่ง)	60 (แห่ง)	6.2 สร้างความเข้มแข็งให้ภาคีเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	3)จำนวนพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เกิดจากการกัดเซาะลดลงและได้รับการแก้ไข	35.21 กิโลเมตรจากระยะทางพื้นที่ชายฝั่งทะเลทั้งหมดของจังหวัดจันทบุรี คือ 102.25 กิโลเมตร					
	4)ร้อยละของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	60	65	70	75	75	6.3 เพิ่มศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียจากแหล่งกำเนิดให้เป็นไปอย่างเหมาะสม ถูกต้อง และเป็นระบบ

**แผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ. 2561 –
2564)**

แผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการภายใน 4 ปี

